

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

భగవద్గీతావైభవము

(అచమనమంత్రనామ - కేశవాద్విద్యారాజనామవివరణము)

“పండితరత్న” శ్రీమాన్. డా॥ ఈ.వి. శింగరాచార్యులు

పరిష్కరణము

న్యాయవేదాంతవిద్వాన్

ఉ.వే. శ్రీమాన్ ఈయుణ్ణి రంగాచార్యస్వామివారు

ఉ.వే. మహావిద్వాన్ ఈయుణ్ణి శేషశింగరాచార్యస్వామివారి

తిరునక్షత్రోత్సవజ్ఞాపిక - 2009

భగవన్నామవైభవము

“పండితరత్న” డా. ఈ.వి. శింగరాచార్యులు

ప్రథమముద్రణ : ఏప్రిల్ -2009, విరోధి-మేషమాసం

ప్రతులు : 500

వెల : రూ. 25/-

అన్నిహక్కులు : ప్రకాశకులవే

ఆవిష్కరణము : ఆచార్య తిరునక్షత్రోత్సవ సందర్భంగా- 12-3-2009.

వేదిక : శ్రీభాష్యకారభవనం, నరసాపురం.

ఈగ్రంథం శ్రీమతి దాట్ల శారదాదేవిగారు,
శ్రీమాన్ దాట్ల సుబ్బరాజుగారు దంపతులు
భక్తితో సమర్పించిన పవిత్రద్రవ్యంతో ముద్రింపబడింది

ప్రతులకు : శ్రీమతి.ఈ. జయలక్ష్మి,
18-3-58/7, శాంతినగర్,
కె.టి.రోడ్, తిరుపతి - 517 507
ఫోన్ : 0877-2232091

డి.టి.సి. : శ్రీమతి ఏ.యస్. జయలక్ష్మి
భవానినగర్, తిరుపతి.

ప్రింటింగ్ : సి.ఎన్. ప్రింటర్స్,
ప్రకాశంరోడ్, తిరుపతి

న్యాయవేదాంతవిద్వాన్,
ఉ.వే. శ్రీమాన్ ఈయంట్ల రంగాచార్యస్వామివారు,
భారద్వాజభవనం, నరసాపురం.

మంగళాశాసనము

“దేవో నామసహస్రవాన్” అని, “పేరాయరమ్ కొణ్ణడు ఓర్ పేడుడైయన్” అని, “పలపలవే ఆబరణమ్ పేరుమ్ పలపలవే” అనే రీతిలో అసంఖ్యాకాలైన నామాలను కలవాడుగా భగవానుడు కీర్తింపబడుతున్నాడు. ఈ నామాలలో కొన్ని భగవానుని స్వరూపాన్ని, మఱికొన్ని దివ్యమంగళ విగ్రహవైభవాన్ని, మఱికొన్ని కల్యాణగుణాలను, ఇంకా మఱికొన్ని భగవచ్ఛేషటాలను కీర్తిస్తున్నవి. “యాని నామాని గాణాని” అనే భీష్మాచార్యసూక్తిని వ్యాఖ్యానిస్తూ శ్రీపరాశరభట్టర్ ఈ సంగతిని వివరించారు.

భగవానునకు ఎన్నో నామాలు ఉన్నా, వాటిలో ప్రపన్నులు ప్రతిదినం ఎన్నోమార్లు తమ నిత్యనైమిత్తిక కర్మానుష్ఠానాలలో అనుసంధించుకొనే నామాలు కొన్నే ఉన్నాయి. వాటిలో, ఆచమనసమయంలో అచ్యుత, అనంత, గోవిందనామాలు పఠింపబడుతున్నాయి. తరువాత, ఊర్ధ్వపుండ్రధారణలో, అర్చనాదులలో, హోమాదులలో చివర చేసే షాడ్గుణ్యహోమంలోనే కాక, ప్రతిదినం లేవగానే అనుసంధించ వలసినవిగా చెప్పబడ్డ కేశవాదిద్వాదశనామాలు ముఖ్యంగా లెక్కించదగినవి.

ఈ నామాలను వాటికి మహర్షులు, ఆఘ్నిర్షు, పూర్వాచార్యులు తెల్పిన అర్థాలను అనుసంధిస్తూ చెప్పుకొంటే కలిగే ఆనందం అపరిమితంకదా ! అందువల్ల ఈ కేశవాది ద్వాదశనామాలకు, ఆచమనంలో అనుసంధించే మూడు నామాలకు వివరణం ప్రస్తుతం ప్రపన్నజనానుసంధానంకోసం ముద్రింపబడుతున్నది.

కేశవాదినామాల ద్వాదశసంఖ్యనుగూర్చి ప్రస్తావిస్తే, “ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ” అనే ద్వాదశాక్షరిలో వన్నెండు అక్షరాలున్న అంశం గుర్తుకు వస్తుంది. కేశవాది దామోదరాంతంగా గల పన్నెండు నామాలు పరవాసుదేవమూర్తినుండి అవతరించిన వ్యూహవాసుదేవ, సంకర్షణ, ప్రద్యుమ్న, అనిరుద్ధమూర్తులను

ఆధారంగా చేసికొని అవతరించాయి. ఈ అంశాన్ని శ్రీసిద్ధిలోకాచార్యులవారు తత్త్వత్రయంలోని ఈశ్వరప్రకరణంలో (193వ సూత్రంలో) “కేశవాది మూర్త్యంతరముమ్” అని సంగ్రహంగా సూచించగా, దానిని శ్రీమద్వరమునులు “కేశవాదిమూర్త్యంతరమ్” - అంటే, “ఏతదంతర్గతా స్పర్శే మూర్త్యంతర సమాప్త్యాః, కేశవాద్యా ద్వాదశ చ లలాటాదిషు నిష్ఠితాః, శరీరరక్షకా స్పర్శే ధ్యాయనాం తాపశాంతయే” అని, “కేశవాద్యం త్రయం తత్ర వాసుదేవాద్విభావ్యతే, సంకర్షణాచ్చ గోవిందపూర్వం త్రితయ మద్భుతమ్, త్రివిక్రమాద్యం త్రితయం ప్రద్యుమ్నాదుదితం మునే!, హృషీకేశాదికం తద్వదనిరుద్ధాస్మహామునే!” అని చెప్పే రీతిలో లలాటాదిస్థానాలలో నిలచి ఉండి శరీరరక్షణాన్ని చేస్తూ, ధ్యానం చేసేవారి తాపశాంతికోసం ఉన్నవై, నాల్గు వ్యూహాలలో ఒక్కొక్క వ్యూహంనుండి పుట్టినవై, మూర్త్యంతరనామాలను కల కేశవాది వ్యూహాంతరాలు” అని వివరించారు. దీనినిబట్టి కేశవ, నారాయణ, మాధవ మూర్తులు వ్యూహవాసుదేవ మూర్తినుండి, గోవింద, విష్ణు, మధుసూదన రూపాలు సంకర్షణమూర్తినుండి, త్రివిక్రమ, వామన, శ్రీధరరూపాలు ప్రద్యుమ్నమూర్తినుండి, హృషీకేశ, పద్మనాభ, దామోదరరూపాలు అనిరుద్ధమూర్తినుండి అవతరించాయని తెలుస్తున్నది. ఊర్ధ్వపుండ్రధ్యానవిధి స్తోత్రంలో వరుసగా కేశవాదిద్వాదశమూర్తుల ధ్యేయరూపాలను తెలిపి, చివరగా ఈ రూపాలకు మూలం అయిన వాసుదేవమూర్తినిగూర్చి “సర్వాభీష్టప్రధాదీశం మూర్ద్ని సర్వాయుధం విభుమ్, వాసుదేవ ముపాసేత్ హమ్” అని పల్కడంకూడా ఇక్కడ స్మరణీయం. శ్రీవిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రంలో కేశవనామం రెండుసార్లు (149, 581), మాధవనామం మూడుసార్లు (206, 280, 638), గోవిందనామం రెండుసార్లు (295, 518), విష్ణునామం మూడుసార్లు (108, 333, 585), పద్మనాభనామం రెండుసార్లు (299, 384) పఠింపబడడం వీటి ప్రాధాన్యాన్ని తెలుపుతున్నది. “ప్రధానక్షేత్రజ్ఞపతిః గుణేశః” అని శ్రుతి పల్కిన రీతిలో చిదచిత్తులకు పతి సర్వేశ్వరుడు. కనుక 12 సంఖ్యలో 1 అనే అంకె అద్వితీయపతి అయిన సర్వేశ్వరుని, 2 అనే అంకె చిదచిత్తత్వాలను సూచిస్తుందని, ఈవిధంగా ఈ ద్వాదశసంఖ్య తత్త్వత్రయ సూచకమని భావించడంలో విప్రతిపత్తి లేదు. ద్వాదశసంఖ్యలోని అంకెలను కలిపినా మూడేకదా వస్తుంది.

ఇటువంటి వైశిష్ట్యాన్ని కల కేశవాది ద్వాదశనామాల వైభవాన్ని, ఆచమనం చేసేటపుడు ఉచ్చరించే అచ్యుతాది మూడు నామాల వైభవాన్ని శ్రుతిస్మృతిహాస పురాణాదివ్యసూరిపూర్వాచార్య సూక్తులను ఆధారంగా చేసికొని వివరించే ఈ గ్రంథం ప్రపన్నులకు కరదీపిక కాగలదని నా విశ్వాసం. ఈ భగవన్నామాల వివరణను వ్రాసి స్వరూపానురూపం అయిన వాచికకైంకర్యాన్ని చేసికొన్న కుమారుడు చి.శింగరాచార్యులకు అనేక మంగళాశాసనాలు. ప్రస్తుతగ్రంథాన్ని ముద్రించడానికి తమ పవిత్ర ద్రవ్యాన్ని వినియోగించడంద్వారా తమకుండే భగవద్భాగవతాచార్య కైంకర్యనిష్ఠను వ్యక్తం చేసిన పుణ్యదంపతులు శ్రీమాన్ దాట్ల సుబ్బరాజుగారిని, శ్రీమతి దాట్ల శారదాదేవి గారిని హార్దికంగా అభినందిస్తున్నాను. వీరికి శ్రీయఃపతి అనుగ్రహంవల్ల సర్వశుభాలు కలగాలని మంగళాశాసనం చేస్తున్నాను. శ్రీమాన్ సుబ్బరాజుగారు బి.హెచ్.ఇ.ఎల్ కంపెనీలో ఛీఫ్ మేనేజరుగా పనిచేస్తున్నారు. ఈ గ్రంథముద్రణను శ్రీమతి శారదాదేవిగారు పరమపదవాసులు, తమ మాతా మహీమాతామహులైన శ్రీమతి రుద్రరాజు బంగారమ్మగారు, శ్రీమాన్ సీతారామరాజుగార్ల సంస్మరణార్థంగా చేస్తున్నారు. శ్రీమతి బంగారమ్మగారు, శ్రీమాన్ సీతారామరాజుగారు- వీరిద్దరూ తిరునారాయణపురవాస్తవ్యులు, సుప్రసిద్ధవిద్వాంసులు, ఉ.వే.శ్రీమాన్ పంగిపురం వీరరాఘవాచార్యస్వామివారిని, ఆశ్రయించి ఉజ్జీవించిన ధన్యులు. అంతేకాక, మాపితృపాదులైన మహావిద్వాన్, ఉ.వే. శ్రీమాన్ ఈయుణ్ణి శేషశింగరాచార్యస్వామి వారి విషయంలో గొప్ప భక్తిప్రపత్తులను కలవారు. అందువల్ల ఈ గ్రంథం ఈ ఏడు శ్రీమాన్ పితృపాదుల తిరునక్షత్రమహోత్సవ సందర్భంగా ఏప్రిల్ 11వ తేదీనుండి 13వ తేదీవరకు నరసాపురంలో జరిగే శ్రీరామానుజదర్శన ప్రచారకసభలలో ఆవిష్కరింపబడడం చాలా సముచితం. ప్రపన్నులందఱు ఈ భగవన్నామవైభవామృతాన్ని మనసార ఆస్వాదించి తృప్తులవుతారని ఆశిస్తూ సెలవు.

నరసాపురం,

12-3-09.

ఇట్లు విన్నవించు

భాగవతవిధేయుడు

ఈ. రంగాచార్యులు

వైభవం భగవన్నామ్నా మద్భుతం సూరిసంమతమ్ ।
యత్కించిల్లిఖ్యతే శ్రీమన్నారాయణముదే మయా ॥

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

భగవన్నామవైభవము

ప్రవేశిక

శానత్తాల్ నన్నుణర్న్దు నారణ్ణన్ నామజ్గళ్
తానత్తాల్ మగ్గిగనన్పేర్ శాగ్గిగ్గినాల్ - వాన
త్తణియమరర్ ఆక్కువిక్కు మవదన్దే నజ్గళ్
పణియమరర్కోమాన్ పరిశు

(ఇరణ్ణామ్ తిరువన్నాది - 2)

(శ్రీమన్నారాయణుని స్వరూప రూపగుణాలను తెలిపే నామాలను, ఇంకా ఆస్వామియొక్క విభూతి విస్తృతికి వాచకాలైన తిరునామాలను భక్తిరూపాపన్న జ్ఞానంతో బాగా తెలిసికొని, భక్తిపరాకాష్ఠలో నిలిచి అనుసంధిస్తే, మనకు బంధువులు గాను, సదా కైంకర్యనిష్ఠులుగాను ఉండే నిత్యసూరులకు నాథుడైన భగవానుని స్వభావం, పరమపదానికి అలంకారభూతులైన నిత్యసూరులతో సమానంగా మనలను చేస్తుందిగదా!)

శ్రీనాథ! నారాయణ! వాసుదేవ! శ్రీకృష్ణ! భక్తప్రియ! చక్రపాణి!
శ్రీ పద్మనాభాచ్యుత! కైటభారే! శ్రీరామ! పద్మాక్ష! హరే! మురారే!

అనంత! వైకుంఠ! ముకుంద! కృష్ణ! గోవింద! దామోదర! మాధవేతి ।
వక్తుం సమర్థోఽపి న వక్తి కశ్చిత్ అహో! జనానాం వ్యసనాభిముఖ్యమ్

(ముకుంద మాల-36, 37)

“అచ్యుతానంతగోవిందనామోచ్చారణభేషజాత్, నశ్యంతి సకలా రోగా సత్యం సత్యం వదామ్యహమ్” (అచ్యుత, అనంత, గోవింద-అను తిరునామములను ఉచ్చరించుట అనేడి మందుతో వ్యాధులన్నియు నాశము పొందును. ఇది నిజము, ఇది నిజము- అని రెండు మార్లు శపథము చేసి పల్కుచున్నాను) అని అచ్యుత, అనంత, గోవింద అను తిరునామముల మహిమ విష్ణుధర్మములో వివరింపబడినది. “ఆర్తా విషణ్ణా శిథిలాశ్చ భీతాః ఘోరేషు చ వ్యాధిషు వర్తమానాః, సంకీర్త్య నారాయణశబ్దమాత్రం విముక్తదుఃఖా స్పుఖినో భవంతి” (ఆధ్యాత్మిక, ఆధిభౌతిక, ఆధిదైవికములనబడు తాపత్రయముచే బాధింపబడువారు, భయపడువారు, ఘోరములైన వ్యాధులలో చిక్కుకొనినవారును నారాయణ అను నామము మాత్రమునే కీర్తించినవారైనచో, వారు అన్ని దుఃఖములనుండి విముక్తులై, సుఖమును పొందుదురు) అని భారతములో (నామమహిమ) తెలుపబడినది.

“నారాయణేతి శబ్దోఽస్తి వాగస్తి వశవర్తినీ, తథాఽపి నరకే ఘోరే పతంతీతి కిమద్భుతమ్” (నారాయణుడు అను శబ్దము ఉన్నదే! నోరు వశములో నున్నదే! అయినను ఘోరమైన నరకములో పలువురు పడుచున్నారనుట ఎంత ఆశ్చర్యకరము!) అని పురాణములందును చూపబడినది. పేయాఘ్నార్థును దీనినే- నావాయిలుణ్ణే నమో నారణా వెన్దొ, ఓవాదురైక్కుమ్ ఉరై యుణ్ణే, మూవాద మాక్కుదిక్కుణ్ శెల్లుమ్ వకై యుణ్ణే, ఎన్నరువర్ తీక్కుదిక్కుణ్ శెల్లుమ్ తిఱమ్, (నాలుక నోటిలో ఉన్నదికదా! నిరంతరము “నమో నారాయణాయ” అని చెప్పు తిరుమంత్రమున్నదికదా! పునరావృత్తి లేని, గొప్ప మోక్షమార్గమున పోవు ఉపాయమున్నది కదా! అయినను, కొందఱు నరకమునకు పోవుచున్నారనుట ఎంత ఆశ్చర్యకరము!) అని సాయింబిరి. “అవశేనాపి యన్నాన్ని కీర్తితే సర్వపాతకైః , పుమాన్ విముచ్యతే సద్యః సింహాత్రస్థై ర్భృగై రివ, యన్నామ కీర్తితం భక్త్యా విలాయన మనుత్తమమ్, మైత్రేయాశేషపాపానాం ధాతూనా మివ పావకః” (వి.పు. 6-8) (ఆ భగవానుని తిరునామములు యదృచ్ఛయా- అనగా- అనుకోకుండ

కీర్తింపబడినను, వానిని కీర్తించినవాని పాపములు, సింహముచే భయపెట్టబడిన మృగములు పాటిపోవునట్లే పాటిపోవును. మైత్రేయా ! బంగారము మొదలగు ధాతువులలోని కాలుష్యమును అగ్ని పోగొట్టునట్లు, భక్తితో ఆ స్వామి తిరునామముల కీర్తనము చేయుట అన్ని పాపములను పోగొట్టుటలో సాటి లేని మేటి సాధనమగును) అనియు, “ధ్యాయన్ కృతే యజన్ యజ్ఞే ప్రేతాయాం ద్వాపరేఽర్చయన్, యదాప్నోతి తదాప్నోతి కలా సంకీర్త్య కేశవమ్” (భగవానుని కృతయుగములో ధ్యానించుటచేతను, త్రేతాయుగమున యజ్ఞములతో ఆరాధించుటచేతను, ఆ ఫలమునే కలియుగములో కేశవుని సంకీర్తనము చేసి, పొందును) అనియు, “కిం చిత్రం తదఘం ప్రయాతి విలయం తత్రాచ్యుతే కీర్తితే” (అచ్యుతుని నామము కీర్తింపబడగానే అచటినే పాపములన్నియు నాశమును పొందుచున్నవి అను ఈ విషయములో ఆశ్చర్య మేమి?) అనియును విష్ణుపురాణమునందును వివరింపబడినది.

“అజ్ఞానతో జ్ఞానతో వా వాసుదేవస్య కీర్తనాత్, తత్సర్వం విలయం యాతి తోయస్థం లవణం యథా” (తెలిసియో, తెలియకనో వాసుదేవుని తిరునామమును పల్కినవాడైనచో, అతని పాపమంతయు నీటిలోనున్న ఉప్పువలె కఱగి, రూపు మాసిపోవును) అనియు, “శమాయాలం జలం వహ్ని స్తమసో భాస్కరోదయః, శాంతిః కలే రఘౌకస్య నామసంకీర్తనం హరేః” (నిప్పును ఆర్పుటకు నీరు, చీకటిని తొలగించుటకు సూర్యోదయము సమర్థములు. అట్లే, కలికోలాహలమువలన ఏర్పడిన పాపప్రవాహమును నశింపజేయుటకు హరినామసంకీర్తనము సమర్థము) అనియు, “యన్నామ సంకీర్తనతో విముచ్యతే” (ఎవని తిరునామసంకీర్తనము వలన మోక్షమును పొందునో) అనియు, “యన్నామ సంకీర్తనతో మహాభయా ద్విమోక్ష మాప్నోతి న సంశయం నరః” (ఎవని తిరునామసంకీర్తనముతో మానవుడు గొప్ప ఆపదనుండి నిస్సందేహముగా విడివడునో.) అనియు, “సకృదుచ్చరితం యేన హరి రిత్యక్షరద్వయమ్, బద్ధః పరికర స్తేన మోక్షాయ గమనం ప్రతి” (హరి అను ఈ రెండు అక్షరములును ఎవనిచే ఉచ్చరింపబడినవో, అతడు మోక్షమునకు పోవుటకు అవసరమైన పరికరములను సిద్ధము చేసికొన్నవాడు) అనియు, “యస్య నామ్ని స్మృతే మర్త్యః సముత్క్రాంతే రనంతరమ్, ప్రాప్నోతి వైష్ణవం స్థానం పునరావృత్తివర్జితమ్.....” (ఎవని తిరునామమును స్మరించిన మానవుడు

మరణించిన పిదప పునరావృత్తి లేని, విష్ణువుయొక్క పరమపదమును పొందు చున్నాడో.....) అనియు విష్ణుధర్మములో పలు చోట్ల చెప్పబడినది. వేటొక చోట- “సర్వాన్ కామాన్ ప్రాప్నువంతే విశాలాన్ త్రైలోక్యేఽస్మిన్ కృష్ణనామాభిధానాత్” (ఈ ముల్లోకములందున్న మిక్కిలి గొప్ప, ప్రియమైన వస్తువులనన్నిటిని కృష్ణనామ సంకీర్తనము మూలముగానే పొందును) అనియును ఘోషింపబడినది. “సంకీర్తయే జ్ఞగన్నాథం వేదం వాపి సమీరయేత్” (జగన్నాథుడగు భగవానుని నామసంకీర్తనము చేయవలెను. లేనిచో, వేదమునైనను చెప్పవలెను) అని నారాయణనామసంకీర్తనము వేదాధ్యయనముకంటెను గొప్పది- అని తెలుపబడినది. వీటికన్నిటికిని మూలమైన వేదమునందుకూడ- “ధ్రువాసో అస్య కీరయో జనాసః” (ఇతనిని కీర్తించు జనులు స్థిరమైన మోక్షస్థానమును పొందుచున్నారు) అని ఉద్ఘోషింపబడినది.

“కెడు మిడరాయ వెల్లామ్ కేశవా వెన్న నాళుమ్ కెడు వినై శెయ్యుమ్ కూగ్రగ్రీన్ తమర్కళుమ్ కుఱకకిల్లార్” (కేశవా ! అని అనగానే దుఃఖములన్నియు నశించును. ప్రతిదినము క్రూరకర్మలను చేయుచున్న యముని దూతలును దగ్గరకు రారు.) అని నమ్మాళ్వార్లు పల్కిరి. “కావలిఱ్వులనై వైత్తు కలితమ్మై క్కడక్క ప్పాయ్న్దు, నావలిట్టుళ్ళి తరుకిన్దోమ్ నమన్తమర్ తలైకళిమిదే, మూపుల కుణ్ణమిత్తన్దు ముదల్వ! నిన్నామమ్ కగ్రగ్రావలిప్పుడైవై కణ్ణాయ్ అరజ్జమానకరుళానే!” (ఆశ్రితసంరక్షణార్థము శ్రీరంగమున నిత్యవాసమును చేయువాడా ! ముల్లోకములను ప్రళయకాలమున ఆరగించి, మఱల సృష్టించిన జగత్కారణభూతుడా ! నీ నామమును ఆచార్యముఖమున అభ్యసించిన బలాతిశయచే పంచేంద్రియములను తగని విషయములలో వ్యాపించకుండ నిరోధించి, పాపసమూహములను నిశేషముగా పోగొట్టి, యముని తలపైన, వాని దూతల శిరస్సులపైన “నావల్ ! నావల్ !” అను జయజయ ధ్వనిని ఉచ్చరించుచు సంచరించుచున్నాము) అనియును, “పచ్చె మామలైపోల్ మేని పవళవాయ్ కమల చెప్పగ్గణ్ అచ్చుతా! అమరరేణి! ఆయర్తమ్ కొల్లై! ఎన్నుమ్, ఇచ్చువై తవిర యాన్ పోయ్ ఇన్దిరలోక మాళుమ్, అచ్చువై పెఱినుమ్ వేణ్ణేన్ అరజ్జమానకరుళానే!” (శ్రీరంగనాయకా ! గొప్ప మరతకపర్వతమువంటి తిరుమేనును, పగడమువంటి అధరమును, తామరలవంటి ఎఱ్ఱని నేత్రములను గల, ఆశ్రితులను విడువని అచ్చుతా ! నిత్యసూరినిర్వాహకా ! గోపాలురకు, గోవులకు నియామకుడా ! అని

ఈ విధముగా అనుభవించు రసమును విడచి, నేను చాలా దూరము పోయి, ఇంద్రాది లోకములను పాలించుటవంటి ఆ భోగములు లభించినను వానిని కోరను.) అనియును, “మొయ్త వల్ విన్వయున్ విన్వ మూన్వైత్తుడైయ పేరాల్ కత్తిరబన్దు మన్వే పరాక్కుతి కణ్ణుకొణ్ణాన్” (దట్టమైన వినాటికి నశించని పాపములనుండి మూడక్షరములను కల “గోవిన్దా !” అను తిరునామాను సంధానముచే విడివడి క్షేత్రబంధువు పరమపదమును పొందెను.) అనియును, “నమనుమ్ ముఱ్ఱులనుమ్ పేశ నరకిల్ నిన్వార్కళ్ కేట్ట నరకమే శురవర్క్క మా కుమ్ నామజ్జళుడైయ నమ్మి” (యమధర్మరాజు, ముద్గలమహర్షి భగవన్నామములనుగూర్చి సంభాషించగా, నరకములోనున్నవారు ఆ సంభాషణను వినగా ఆ నరకముకూడ స్వర్గమైనట్టి నామములను కల పూర్ణుడు) అనియును తొణ్డరడిప్పొడియాళ్వార్లు తిరునామసంకీర్తన వైభవమును తిరుమాలై ప్రబంధములో పలు మార్లు వివరించిరి. తిరుమజ్జైయాళ్వార్లును పెరియతిరుమొళ్ళి ప్రబంధము లోని మొదటి శతకములోని మొదటిదశకములో “నారాయణా ఎన్నుమ్ నామమ్” అని పలు రీతులలో పాడిరి కదా!

‘ఇత్తిరునామన్దాన్ ప్రయోజనాస్తరపరర్క్కు ప్రయోజనత్తై క్కొడుక్కుమ్, ఉపాయాంతరనిష్ఠర్క్కు ప్పావనమా యిరుక్కుమ్, ప్రపన్నర్క్కు దేహయాత్రాశేషమా యిరుక్కుమ్, ముత్తుప్ప డుమ్ తుత్తైయిల్ ముఱ్ఱుకువార్ ముత్తత్తై క్కొడుత్తు ప్పొమ్ కొళ్ళువార్కళ్. శెఱ్ఱుముత్తు వెణ్ణెఱ్ఱెన చెన్వ మూఱువర్కళితే. విలై యఱియుమ్ శెట్టికళ్పక్కల్ పుకున్దవాతే పెరువిలైయనామ్. శెరుక్కురళర్ ఇత్తై ప్పుణ్ణు అనుభవిప్పార్కళ్. అప్పడియే ప్రయోజనాస్తరపరర్క్కుమ్ ఉఱుప్పాయ్, సాధనాంతరనిష్ఠర్క్కుమ్ ఉఱుప్పాయ్, ప్రపన్నర్క్కు స్వయం ప్రయోజనము మాయ్త్తు ఇత్తిరునామ మిరుప్పదు” (ఈ నామము అన్యప్రయోజనములను ఆశించువారికి ఆ ప్రయోజనములను ఇచ్చును. అన్యోపాయములను ఆచరించువారికి పాపనశ్చయముండును. ప్రపన్నులకు దేహయాత్రాశేషమై ఉండును. ముత్యములు దొరుకు రేవులో మునుగువారు ఆ ముత్యములను ఇచ్చి, పండ్లను కొందురు. మంచి ముత్యములను వెన్నకొఱుకు వినియోగింతురు కదా ! ఆ ముత్యముల వెలను తెలిసిన వర్తకులవద్దకు పోయినచో వానికి తగిన వెలను కల్గినదగును. దర్పమును కల ప్రభువులు వీనిని కొని ధరించి

ఆనందింతురు. అదేవిధముగా వేఱు ప్రయోజనములను ఆశించువారికిని తగినదై, సాధనాంతరములను అనుష్ఠించువారికిని తగినదై, ప్రపన్నులకుకూడ స్వయం ప్రయోజనమై ఈ తిరునామముండును- అని, “ఇప్పడి చేతనన్ తాన్ మూలైయడియే తిరున్దాలుమ్, అవన్ దోషజ్జలై ప్పొక్కి మేల్ శొల్లుకిఱ నన్వైకలై క్కొడుక్కుప్పొడి యాయ్త్తు తిరునామత్తినుడైయ ప్రభావ మిరుప్పదు” (ఈ విధముగా ఈ చేతనుడు తాను అధోగతిలో తిరిగినను, అతని దోషములను పోగొట్టి, ఆ పిమ్మట చెప్పబడు మంచిని ఇచ్చునది ఈ తిరునామముయొక్క ప్రభావము) అనియు, “భక్తియినుడైయ దుష్కరతైయోపాది ప్రవత్తినిష్ఠాహేతువాన మహావిశ్వాసముమ్ శిలర్క్కు క్కిట్టుకై యరితానైయాలే ఇదిల్ ఇఱ్ఱియ క్కూశినవర్కళుక్కు సర్వాధికారమాన యాదృచ్చిక భగవన్నామసంకీర్తనమే చేతనరుడైయ పాపత్తై ప్పొక్కి, సుకృతానుకూలమాక కర్మయోగాదికళితే మూట్టుదల్, ప్రవత్తియిలే మూట్టుదల్, విరోధియై ప్పొక్కి, ప్రాప్యత్తై కొడుక్కైక్కు త్తానే నిర్వాహకమాకలాప్పొడియాన వైభవత్తై ఉడైత్తాయ్త్తు తిరునామత్తినుడైయ వైభవ మిరుప్పదు” (భక్తియొక్క దుష్కరత్వమువలె ప్రవత్తినిష్ఠకు కారణమైన మహావిశ్వాసముకూడ కొందఱికి ఏర్పడుట అరుదు కనుక, ఈ ప్రవత్తిని అనుష్ఠించుటకు సంకోచించినవారికి సర్వాధికారమైన యాదృచ్చిక భగవన్నామ సంకీర్తనమే చేతనుల పాపములను పోగొట్టి, పుణ్యములకు అనుకూలముగా కర్మయోగాదులలో ప్రవర్తింపజేయుట, ప్రవత్తిలో ప్రవర్తింపజేయుట, విరోధిని పోగొట్టి ప్రాప్యమును ఇచ్చుటకు తానే నిర్వాహకమగుటవంటి గొప్పతనములను ఈ తిరునామ వైభవమును కల్గియున్నది.) అని పరమకారుణికులగు పెరియనాచ్చాన్ పిళ్ళై అనుగ్రహించిరి. వీనినన్నిటిని వేదాంతాచార్యులగు భట్టర్కూడ శ్రీసహస్రనామ భాష్యములో పరవక్షప్రతిక్షేపపూర్వకముగా విశదముగా అనుగ్రహించిరి. అభియుక్తాగ్రేసరులగు శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారును “వాచ్యప్రభావమ్సోలన్ఱు వాచకప్రభావమ్, అవన్ దూరస్థనానాలుమ్ ఇదు కిట్టి నిన్ఱు ఉదవుమ్. ద్రౌపదిక్కు ఆపత్తిల్ పుడవై శురన్దదు తిరునామమితే. శొల్లుమ్ క్రమమొళ్ళియ చ్చొన్నాలుమ్ తన్ స్వరూపమ్ కెడనిల్లాదు. ఇదుదాన్ “కులన్దరుమ్” ఎన్నిఱపడియే ఎల్లా అపేక్షితజ్జలైయుమ్ కొడుక్కుమ్. ఐశ్వర్యకైవల్య భగవల్లాభజ్జలై ఆత్మేప్పట్టవర్కళుక్కు అవగ్గై క్కొడుక్కుమ్. కర్మజ్ఞానభక్తికళితే ఇఱ్ఱిన్దవర్కళుక్కు విరోధియై ప్పొక్కి,

అవగ్రహి తత్తత్కృత్తి కొడుక్కుమ్. ప్రపత్తియిలే ఇహిన్దవర్కకుక్కు స్వరూపజ్ఞానత్తై ప్పిఱప్పిత్తు, క్కాలక్షేపత్తుక్కుమ్, భోగత్తుక్కుమ్ హేతువాయిరుక్కుమ్” (వాచ్యప్రభావమువంటిది కాదు వాచకప్రభావము. అతడు దూరములోనున్నను ఇది దగ్గర ఉండి సహాయపడును. ద్రౌపదికి ఆపదలో వస్త్రమును అనుగ్రహించినది తిరునామమే కదా ! అనుసంధింపఁగిన క్రమమును వీడి పల్కినను తన (జీవుని) స్వరూపమును చెడనివ్వదు. ఇది “కులమ్ తరుమ్” అనునట్లు అన్ని కోరికలను ఇచ్చును. ఐశ్వర్య- కైవల్య భగవల్లాభములను ఆశపడినవారికి వానిని ఇచ్చును. కర్మజ్ఞానభక్తులలో ప్రవేశించినవారికి (వాని) విరోధులను పోగొట్టి, వాటిని పూర్తిచేయును. ప్రపత్తిలో ప్రవేశించినవారికి స్వరూపజ్ఞానమును కల్గించి, కాలక్షేపమునకు, భోగమునకు కారణమైయుండును.) అని ముముక్షువృద్ధిలో అనుగ్రహించిరి.

ఇక, అమృతముకంటెను తీయనివి అగు ఆచమనసమయములో ఉచ్చరింపబడు అచ్యుతాదినామముల అపూర్వార్థములు కొంతవరకు తెలుపబడు చున్నవి.

అచ్యుతః

(అచ్యుతః) - “యస్మాత్ ప్రాప్తా న చ్యవంతే” అను రీతిలో దాసులను జారవిడువనివాడు. అందఱిని అన్ని సమయములందును రక్షించువాడు అని దీనిభావము. “యస్మా న్నచ్యుతపూర్వోఽహ మచ్యుత స్తేన కర్మణా” (దాసులను ఏనాడును విడువకుండనుండువాడను. కావున నేను అచ్యుతుడను అనబడు చున్నాను) అని భగవానుడన్నట్లు శాస్త్రము ఈ నామవ్యుత్పత్తిని తెల్పినది. (అచ్యుతః) - దాసులు నిప్పులో పడినను, వారికి కీడు రాకుండునట్లు కాపాడువాడు. “అఱియుమ్ శెన్దీయై త్తమ్మవి అచ్యుత నెన్నుమ్ మెయ్ వేవాళ్” అనిరి కదా ఆత్మార్థు. (అచ్యుతః) - ప్రళయకాలములో జీవులు పడు పలు దుఃఖమునుచూచి సహింపలేక, తన ఉదరమున నుంచుకొని రక్షించువాడు. సృష్టికాలములో అచిత్సములైనను వీరిని చూచి, జాలిపడి కరణకళేబరములను (శరీరేంద్రియములను) వారికి ప్రదానముచేయువాడు. “ఆదు మిల్ కాలత్తెనై అచ్యుతన్” అని ఈ అర్థమును ఆత్మార్థు అనుగ్రహించిరి. (అచ్యుతః) - తన దాసులను యమదూతల చేతులలో

అప్పగించకుండ కాపాడువాడు. “అయర వాఱ్ళు నమన్తమర్కక్కు అరు నజ్జీనై అచ్యుతన్ తన్నై” (మోహమును పొందు రీతిలో ప్రాణములను పట్టి లాగు యమభటులకు పరిహారము లేని విషమువంటివాడు, అచ్యుతుడు) ఆత్మార్థు అనిరి. (అచ్యుతః) చేతనులరక్షణను వారి చేతులకు అప్పగించకుండ, వారిని రక్షించుటకై వారిలో ఒకడుగా అవతరించువాడు. “తేవకి తన్ వయిగ్రహిల్ అత్తత్తిన్ పత్తామ్ నాళ్ తోన్దీయ అచ్యుతన్” (దేవకిగర్భమున హస్త నక్షత్రమునకు పదియవనాడు అవతరించిన అచ్యుతుడు) అని పెరియాత్మార్థు. “అచ్యుతభానునా దేవకిపూర్వసంధ్యాయా మావిర్భూతమ్” (అచ్యుతుడనెడి సూర్యుడు దేవకి అనెడి ప్రాతఃసంధ్యాకాలములో ఆవిర్భవించెను) అని పరాశరమహర్షియు అనుగ్రహించిరి. (అచ్యుతః) - తనపట్ల (ప్రేమను) భక్తిని కలవారిని చేయిజార విడువనివాడు. “అరిముక నచ్చుతన్ కైమేల్ ఎన్ కై వైత్తు” (సింహముఖమును కల అచ్యుతుడు తన చేతిపై నా చేతిని వైచి) అని గోదాదేవి నాయ్చ్చియార్ తిరుమొక్కిలో పల్కిరికదా !

(అచ్యుతః) - “శంఖచక్రగదాపాణే ! ద్వారకానిలయాచ్యుత!” (శంఖచక్రగదలను చేతిలో దాల్చినవాడా! ద్వారకను నివాసముగా కలవాడా! దాసుల చేయి విడువని అచ్యుతా!) అని పిలిచిన ద్రౌపదికి వస్త్రప్రదానము చేసినది ఈ తిరునామమే కదా ! (అచ్యుతః) - “మిత్రభావేన సంప్రాప్తం న త్యజేయం కథంచన” (మైత్రి అనెడి వేషముతో నన్ను చేరినవారినికూడ నేను ఏనాడు విడువను) అనియు, “ఆనయైసం హరిశ్రేష్ఠ ! దత్తమస్యాభయం మయా, విభీషణో వా సుగ్రీవ ! యది వా రావణ స్వయమ్” (వానర ప్రభువగు సుగ్రీవా! ఇతడు విభీషణుడైనను, రావణుడైనను, ఇతనికి నేను అభయ మిచ్చితిని. నీవు ఇతనిని పిలుచుకొని రమ్ము) అనియు, “సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మీతి చ యాచతే, అభయం సర్వభూతేభ్యో దదామ్యేత ద్రుతం మమ” (ఒక మాటు నన్ను శరణు పొందినవానికిని, నీ దాసుడను నేనని యాచించువానికిని, సకల ప్రాణులనుండి అభయమును ఇచ్చెదను. ఇదియే నా వ్రతము) అనియు ఆశ్రయించినవారిని రక్షించుటయే వ్రతముగా కల శ్రీరామునిగా అవతరించినవాడు. “అచ్యుతన్తన్నై త్తయరతమ్మ మకన్తన్నై యన్దీ మగ్రహిలేన్ తళ్ళమాకవే” (అచ్యుతుడు, దశరథపుత్రుడు తప్ప వేటొకనిని రక్షకునిగా కలవాడను కాను) అని శ్రీశరకోపులును పల్కిరికదా!

(అచ్యుతః)- “అచ్యుతభానునా ఆవిర్భూతమ్”, ‘తేవకితన్ వయిగ్రగ్రీల్ తోన్దియ అచ్యుతన్’ (దేవకి గర్భమున అవతరించిన అచ్యుతుడు) అను రీతిలో చేతనులను చేయి విడువనివాడు కావున కృష్ణుడై అవతరించి, “సర్వధర్మాన్ పరిత్యజ్య మా మేకం శరణం వ్రజ, అహం త్వా సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి మా ఘోరః” (అన్ని మోక్షసాధనములను సవాసనగా విడచి, నన్నే శరణు పొందుము. నేను నిన్ను అన్ని పాపములనుండి విడిపింతును. దుఃఖింపకుము) అని పల్కినవాడు. (అచ్యుతః)- స్వాశ్రితులను అజ్ఞాన- అన్యధాజ్ఞాన- విపరీత జ్ఞానములను పొందకుండ, వాటి బారినుండి కాపాడువాడు. “సప్తే మోహః స్మృతి ర్లబ్ధా త్వత్ప్రసాదా స్మయాచ్యుత” (అచ్యుతా! విపరీతజ్ఞానమగు మోహము నశించినది. నీ కృపతో నిజమైన జ్ఞానము నాచే పొందబడినది) అని కదా అర్జునుని మాట.

(అచ్యుతః)- ఈ లోకమునుండి ముక్తిని పొందిన ముక్తులను, నిత్యసూరులను, “పుణై కొడుక్కిలుమ్ పోకవొట్టారే” (నిచ్చినను ఇచ్చినను పోనివ్వరు) అనునట్లు అచటనుండి (పరమపదమునుండి) పోనివ్వనివాడు. “అచ్యుతన్ ..... అనన్తన్ తన్మేల్ నణ్ణి నన్గ ఉఱుక్కిన్దావై....” (అచ్యుతుడు .... అనంతునిపై సమీపించి చక్కగా పరుండినవాడు) అని నమ్మాళ్వార్లు, “అచ్చమ్ నోయోడల్లల్ పల్ పిఱన్ద వాయ మూప్పివై వైత్త శిన్దై వైత్త వాక్కై మాగ్రగ్రీ వానిలేగ్రువాన్ అచ్చుదన్ అనన్ద కీర్త్తి ఆది యన్ద మిల్లవన్ నచ్చరావణై క్కిడన్ద నాదన్” (భయము, శరీరవ్యాధితో కూడిన మనోవ్యాధి, అపాయములకు స్థానమైన వార్ధకము, పలు రీతులలోని జన్మలు - అను వీనిని అనుభవించుటకై గల మనస్సును, పూర్వము పేర్కొన్నవానికి ఆశ్రయమైన శరీరమును నశింపజేసి, పరమపదమునకు చేర్చువాడు, ఆశ్రితులను ఏనాడూ విడువని అచ్యుతుడు, అంతులేని కీర్తిని కలవాడు, ఆద్యంతము లేనివాడు, విరోధులపై విషమును ఉమియు ఆదిశేషుని పడుకగా గల సర్వస్వామి) అని తిరుమగ్గివై యాళ్వార్లు, “అచ్చుతా! అమరరేణి!” (అచ్యుతా ! నిత్యసూరి నిర్వాహకా!) అని తొణ్ణిరడిప్పొడి యాళ్వార్లు ఈ అర్థమును అనుసంధించిరి.

(అచ్యుతః)- ఈ నామమువలన ఆశ్రితులకు దుఃఖములు కల్గినపుడు వారిని విడిచిపోవు రుద్రాదులుకంటే వ్యావృత్తి చెప్పబడుచున్నది. కావున “శివమ్” అని చెప్పిన నారాయణానువాకమును ఇది రుద్రుని తెలుపు పదము కాదు అని తెల్పుటకై “అచ్యుతమ్” అని వెంటనే పఠించినది కదా ! “పరి విష్ణి వాణవై క్కాత్తు

మెన్దెన్దు పడైయెడుమ్ వన్దెదిర్న్ద, తిరిపురమ్ శెగ్రువనుమ్ మకనుమ్ పిన్నుమ్ అఱియుమ్ పోర్ తొలైయ, పారు శిత్తై పుళ్ళై క్కడావియ మాయనై ఆయనై పాఱ్చుక్కరత్తరియనై అచ్యుతనై పగ్రగ్రీ యాన్ ఇత్తైయేనుమ్ ఇడలిరేనే” (కొంచమైనను శ్రమ లేకుండ బాణాసురుని రక్షించెదను- అని తలచి అపుడు సాయుధుడై వచ్చి ఎదిరించిన త్రిపురారి అయిన రుద్రుడు, అతని కుమారుడు కుమారస్వామి, మఱియు అగ్ని ఓడిపోవునట్లు యుద్ధమును చేయుచున్న టెక్కలను కల గరుత్మంతుని నడిపించిన ఆశ్చర్యభూతుడు, గోపాలుడు, అందమైన చక్రాయుధమును కలవాడు, శత్రువులను జయించువాడును అగు అచ్యుతుని ఆశ్రయించి నేను కొంచెముకూడా దుఃఖమును కలవాడను కాను) అని “వేదమ్ తమిళ్ శెయ్ద మాఱన్” గా ప్రసిద్ధిచెందిన నమ్మాళ్వార్లు ఈ విషయమును తెలిపిరి. (అచ్యుతః)- “ఆశ్రితులను నశింపనీయనివాడు” అను ఈ గొప్ప గుణమును తెలుపు తిరునామమగుటచే, దీనిని వేదము, వైదికులు, భక్తులును మిక్కిలి ఆదరించిరి. ఆళ్వార్లు ఈ నామమును ఆదరించిన విధము పూర్వమే వివరింపబడినది. “యన్నామ భగవాన్ బ్రహ్మ జానాతి పరమం పదమ్, తన్నతా స్మ జగద్దామ తవ సర్వగతాచ్యుత” (అచ్యుతా! సర్వవ్యాపీ ! గొప్ప ప్రాప్యమగు ఏ నీ స్వరూపమును భగవానుడగు బ్రహ్మకూడ తెలియలేదో, లోకమునకంతటికిని నివాసస్థానమగు నీయొక్క ఆ స్వరూపమునకు నమస్కరింతుము) అనుచు ప్రయోజనాంతరపరులైన దేవతలు, “సర్వేశ ! సర్వభూతాత్మన్ ! సర్వ ! సర్వాశ్రయాచ్యుత” అని వారికి నాయకుడగు బ్రహ్మ, “అవలోకనదానేన భూయో మాం పాలయాచ్యుత” అని అనన్యప్రయోజనుడగు ప్రహ్లాదాళ్వార్, “ద్వారకా నిలయాచ్యుత” అని ద్రౌపది, “త్వత్ప్రసాదాస్మయాచ్యుత” అని నరుడగు అర్జునుడు, “హతవీర్యో హతవిక్షో దమితోఽహం త్వయాఽచ్యుత” అని కాళియుడును ఈ తిరునామమును అనుసంధించిరికదా ! “తీర్న్ద అడియవర్తమై తీర్త్తి పుణిక్కిళ్ళవల్ల ఆర్న్ద పుకల్ అచ్యుతన్” (దృఢమైన నమ్మకమును కల భక్తులను సంస్కరించి, వారినుండి సేవలను స్వీకరించగలవాడు, పూర్ణమైన కీర్తిని కలవాడు, భక్తుల చేతిని విడువని అచ్యుతుడు) అను నమ్మాళ్వార్లు శ్రీసూక్తి ఈ వ్యుత్పత్తిని అనుసంధించుచున్నది.

ఇంతవరకు అచ్యుతనామమునకు “దాసుల చేయి విడువనివాడు” అను అర్థము వివరింపబడినది. ఇక, నశింపని స్వరూపరూపగుణవిభూతులను కలవాడు అను ఈ నామముయొక్క అర్థము వివరింపబడుచున్నది.

(అచ్యుతః) - “స చ్యవతే ఇత్యచ్యుతః” అను రీతిలో బ్రహ్మరుద్రాదులవలె కాక, ఏవిధముగా నైనను నాశము లేనివాడు. “చ్యవనోత్పత్తియుక్తేషు బ్రహ్మాండ వరుణాదిషు, యస్మాన్ చ్యవతే స్థానాత్ తస్మాత్ సంక్షీప్త సేఽచ్యుతః” (భ్రంశము చెందుట అనెడి మరణము, జన్మ - అను వీనిని కల బ్రహ్మ, ఇంద్రుడు, వరుణుడు మొదలగు దేవతలలో నీవు నీ స్థానమునుండి భ్రంశము లేనివాడవగుటచే నీవు అచ్యుతుడవనబడుచున్నావు) అని శాస్త్రము తెల్పినది. “జాయతేఽస్తి, వర్తతే, పరిణమతే, అపక్షీయతే, వినశ్యతి ఇతి షడ్భావవికారహితత్వాదచ్యుతః” (పుట్టుచున్నాడు, అస్తిత్వమును కల్గియున్నాడు, వృద్ధిచెందుచున్నాడు, మాటుచున్నాడు, క్షీణించుచున్నాడు, నశించుచున్నాడు- అను ఆఱు వికారములను లేనివాడగుటచే అచ్యుతుడనబడుచున్నాడు) అను శంకరభాష్యము ప్రకారము ఇచట వినాశమును పల్కినది షడ్భావవికారములకును ఉపలక్షణము అని చెప్పవచ్చును. ఆత్మార్థును ఈ అర్థమును పలు చోట్ల అనుగ్రహించిరి. “పచ్చై మామలైపోల్ మేని పవళవామ్ కమలచ్చెళ్ళణ్ అచ్చుతా!” (పచ్చని గొప్ప పర్వతమువంటి తిరుమేనిని కలవాడా ! పగడమువంటి అధరమును కలవాడా ! కమలములవంటి ఎఱ్ఱని నేత్రములను కలవాడా ! నిత్యనూరినిర్వాహకుడా !) అనుచు తొణ్ణరడిప్పాడియ్యాత్మార్థుని నశింపని దివ్యమంగళవిగ్రహమును కలవాడని సూచించిరి. “అచ్చుదన్ అనన్త కీర్తి” అని తిరుమొళిశైవీరాన్. “ఆర్న్త పుకల్ అచ్చుతన్” (పూర్ణమైన విస్తరించిన కీర్తిని కల అచ్యుతుడు) అని నమ్మాత్మార్థును నశింపని కీర్తిని కలవాడనుచు అచ్యుతశబ్దమును వ్యాఖ్యానించిరి. “శంఖచక్రగదాపాణే ! ద్వారకానిలయాచ్యుత” అని ద్రౌపదియు సర్వేశ్వరుడు నిత్యవిభూతిలో, లీలావిభూతిలో వేంచేసియుండు స్థితికి ఏనాడు నాశము లేదని తెల్పినది. (అచ్యుతః) - సకలచేతనాచేతనములలో దేనిని విడువక అన్నిటిలో వ్యాపించియు, ధరించియు నుండువాడు అను అర్థమునుకూడా చెప్పవచ్చును. దీనిచే సర్వవ్యాపకత్వము, సర్వధారకత్వమును చెప్పబడినవి. “ఆశ్రితులను నశింపకుండ రక్షించువాడు” అను అర్థమును తెలుపునది అగుటచేతను, ఇంకను పలు అరుదైన అర్థములను

కల్గియుండుట చేతను, వేదముచేతను, ఇతిహాసపురాణముచే, ఆత్మార్థుచే మిక్కిలి ఆదరింపబడుటచేతను ఈ తిరునామము ఆచమనము ఆరంభములో అనుసంధింపబడుచున్నది.

ఆత్మార్థ శ్రీసూక్తులకు పెరియవాచ్చాన్ పేళ్ళై మొదలగు మహాచార్యులు వివరింపని కొన్ని అర్థములుకూడ ఇచట చెప్పబడినవే ! అవి ఎట్లు పొసగును? అను ప్రశ్నను కొందఱు అడుగవచ్చును. అందులకు సమాధానము ఏమనగా- ఆత్మార్థు సాయించిన, లోతైన సముద్రమువంటి శ్రీసూక్తులలోని భావములనెడి రత్నములను అన్నిటిని గ్రంథస్థము చేయుట సాధ్యము కాని పని. కావున మన పూర్వాచార్యులు వానిలోని సారమైన అర్థములను మాత్రము ఎత్తి చూపిరి. ఆ ఆత్మార్థు, ఆచార్యుల శ్రీసూక్తులకు అవిరుద్ధముగా నున్నవి, ప్రకరణానుగుణముగా నున్నవి అగు అర్థములను స్వీకరించుటలో తప్పు లేదుకదా! ఆత్మార్థుయొక్క అమృతముకంటె తీయని శ్రీసూక్తులలోని గంభీరార్థములు ఇంతియేనని పరిచ్ఛేదించి ఎవరు పూర్తిగా తెలియగలరు ?

అనంతః

ఇకపై, “అనంతః” అను నామముయొక్క అరుదైన అర్థములు కొన్ని తెలుపబడును. ఈ తిరునామము అచ్యుతనామమువలెనే వేదముచే ఆదరింపబడినది. “అచ్చుతన్ అనన్తకీర్తి” (అచ్యుతుడు, అంతులేని కీర్తిని కలవాడు) అని అచ్యుత నామమునకు అర్థమును అనుగ్రహించిన తిరుమొళిశైవీరాన్ “అదియన్త మిల్లవన్” (ఆది, అంతము లేనివాడు) అనుచు అనంతనామమును పిమ్మట వివరించిరి. నమ్మాత్మార్థును “అణ్ణలై అచ్చుదన్తై అనన్తవై” అని ఈ రెండు తిరునామములను కలిపి అనుసంధించిరి. “అచ్యుతః” అను తిరునామము ఆశ్రితులను నశింపనీయనివాడని వివరించుచున్నది. ఆశ్రితులను చేయివిడువకుండుటకై అనేక అవతారములను ఎత్తియు, తన అవధి లేని గుణములను ప్రకటించియు, అన్నిటియందు వ్యాపించియు ప్రకాశించు వాడనెడి అర్థమును ఈ అనంతనామము తెలుపుచున్నది. “గంధర్వాప్సరసస్పిద్ధాః కిన్నరోరగచారణాః, నాంతం గుణానాం గచ్ఛంతి తేనానంతోఽయ మవ్యయః” (వి.పు. 2-5-24) (గంధర్వులు, అప్సరసలు, సిద్ధులు, కిన్నరులు, నాగులు,

చారణులు- అను అందఱును వీని గుణముల అంతమును చూడలేరు. అందుచే ఇతడు అనంతమనబడుచున్నాడు) అని శ్రీవిష్ణుపురాణమునందు అనంతశబ్దార్థము తెలుపబడినది. దీనినిబట్టి గుణములచేతను, (శరీరము) దివ్యమంగళవిగ్రహముల చేతను, ఐశ్వర్యముచేతను అంతు లేనివాడు కావున అనంతమని చెప్పబడుచున్నాడు- అని తెలియుచున్నది. “నాస్య దేశకాలపస్తతోఽవధయః సంతి ఇతి అనంతః” అని భట్టర్ ఈ నామమును వివరించిరి.

“సమోఽస్త్వనంతాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షిశిరోరుభాహవే, సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటియుగధారిణే నమః” (లెక్కలేనన్ని శరీరములను కలవాడు, అంతులేని పాదములను, కన్నులను, శిరస్సులను, ఊరువులను, బాహువులను కలవాడు, అవధి లేని నామములను కలవాడు, నిత్యుడు, పురుషుడును, లెక్కలేనన్ని యుగములను ధరించువాడును అగు అనంతమను నమస్కారము) అని బ్రహ్మచే అనంతమని తిరునామముయొక్క అర్థము అనుసంధింపబడినది. (అనంతః) - కాలముచేతను, దేశముచేతను, వస్తువుచేతను పరిచ్ఛేదము లేని స్వరూపమును కలవాడు. “సత్యం జ్ఞాన మనంతం బ్రహ్మ” (బ్రహ్మము వికారరహితము, జ్ఞానస్వరూపము, త్రివిధపరిచ్ఛేద రహితమునై యున్నది) “అతైతస్యైవాంతో నాస్తి యత్ బ్రహ్మ” (బ్రహ్మ మనునది ఏది కలదో అది అంతు లేనిది) “అనంతం సముద్రేఽంతమ్” (పాలకడలిలో తూగునట్టి అనంతమని) అని వేదములందును, “నాస్త్వంతో విస్తరస్య మే” (నా ఐశ్వర్య విస్తృతికి అంతము లేదు) అని గీతలో. “అన్తమిత్ పుకర్త అనన్తపురనకరాది” అని, “కణక్కులు నలత్తనన్ అన్తమిలాది” అని, “ఆదియన్త మిల్లవన్”, ‘అచ్చుదనై అనన్తనై’ అని ఆత్మార్థ చేతను అనుగ్రహించబడినవి ఈ విషయములో ప్రమాణములు. ఈ అనంతనామముచే ప్రతిపాదించబడిన గుణవిభూతుల అనంత్యమును విష్ణుసహస్రనామములోని అనంతరనామమగు “ధనంజయః” అను నామము వివరించుచున్నది.

గోవిందః

అనంతరము గోవిందశబ్దార్థము వివరింపబడుచున్నది. “అనంతః” అని పురుషోత్తముని పరత్వము చెప్పబడినది. అట్టి మహిమను కలవానిని అతిహిమనులగు మనకు దరిచేర వీలగునా ? అని ఆశ్రితులు భయపడకుండుటకు “కుడి చేయి

ఏదో, ఎడమ చేయి ఏదో తెలియని గోపాలురతో, ఎట్టి వివేకము లేని పశువులతో ఏ భేదము లేకుండ కలసి వర్తించువాడను అర్థమును కల ఈ గోవింద నామార్థమికపై ఘోషింపబడుచున్నది. “అచ్చుతా! అమరతే !” అని అచ్యుత, అనంత శబ్దార్థములను అనుసంధించిన తొణ్ణరడిప్పొడియార్హులను “ఆయర్తమ్ కొఱున్దే!” అనుచు పిమ్మట గోవిందశబ్దార్థమును అనుగ్రహించిరికదా ! (గోవిందః)- “గావః విందతి” (పశువులను పొందుచున్నాడు) అను వ్యుత్పత్తిప్రకారము నిత్యసూరుల నాథుడైయున్న స్థితిలో నిలుకడగా నుండలేక, జ్ఞానహిమములగు పశువులదరికి చేరుటకై కృష్ణుడై అవతరించినవాడు- అను అర్థము ఏర్పడును. “అహం కిలేంద్రో దేహిణాం త్వం గవా మింద్రతాం గతః, గోవింద ఇతి లోకా స్త్వం స్తోమ్యంతి భువి శాశ్వతమ్” (నేను దేవతలకందఱును ఇంద్రుడనై యున్నాను, నీవు పశువులకు ఇంద్రుడనైయుండు స్వభావమును నీకు నీవే పొందితివి. అందుచే ఈ లోకములోనివారు నిన్ను గోవిందుడని శాశ్వతముగా స్తుతించుదురు) అని హరివంశములో గోవర్ధనధారియగు గోపాలునిగూర్చి దేవేంద్రుడు స్తుతించెనుకదా ! “గావః విందంత్యేనమ్” అనునట్లు పశువులకు శరణము అను అర్థమునుకూడ గ్రహింపవచ్చును. “శట్టిత్తురుమ్ తదావినిల్ వెణ్ణెయు ముణ్ పట్టిక్కన్దే!” (చట్టిలో పెట్టి ఉంచిన పెరుగును, గుండిగలలో పెట్టిన వెన్నను దొంగతనముగా తిను గిత్తవంటివాడా) అని, “పట్టి మేయ్న్దోర్ కారేటు పలదేవత్కోర్కేత్తే క్కన్దాయ్” (దొంగతనముగా మేయు కారెద్దువంటివాడు, బలదేవునకు అద్వితీయుడైన అనుజుడు) అనియు అనుగ్రహించిన రీతిలో కదా ఇతడు (గోవిందుడు) పశువులతో ఎట్టి భేదము లేకుండ కలసిపోవును. ఈ మహాగుణమును అనుసంధించిన దివ్యసూరులు మాటిమాటికి దీనిని నోరాట కీర్తించిరి. “కోవిన్దన్ కుణమ్ పాడి ఆవి కాత్తిరుప్పేనే” (గోవిందుని గుణములను పాడి ప్రాణధారణచేయుదును) అని గోదాదేవి ఈ ఆ గుణానుసంధానమునే తనకు ప్రాణధారకముగా తలచెనుకదా! “కగ్రగ్రీనమ్ మెయ్కీలుమ్ మెయ్కీ పెగ్రగ్రాన్ కాడువాగ్ర్ శాదియుమ్ ఆక పెగ్రగ్రాన్, పగ్రగ్రీయురవిడై ఆప్పు ముణ్ణన్ పావికాళ్ ఉళ్ళుక్కేచ్చుక్కోలో” (గోసమూహమును మేపుటయే వృత్తిగా కల్గివాడయినాడు. ఇంటిని వదలి అరణ్యములోనే నివసించు జాతిలో (గోపాలజాతిలో) జన్మించిన వాడయినాడు. వెన్నను దొంగలించుటలోను లెక్కించు పాపిష్ఠివారలారా ! మీకు

ఇవి దూషించుటకు కారణములైనవా ! ఇంతవరకు పల్కిన దూషణములు చాలు. ఇకపై అయినను మీరు అభ్యసించిన శాస్త్రములనుగూర్చి పల్కి, నావలన తిట్లు తినకుండ, పశువులు రక్షింపబడునట్లు గొప్ప శిలావర్షమునుండి వానిని రక్షించి, జయసూచకమైన చిత్రముగా ఎత్తి పట్టిన గోవర్ధనగిరి సమీపమునకు నన్ను తీసికొనిపొందు.) అనియు, “కొమ్మై ములైకళ్ ఇడర్ తీర క్కోవిన్దఱ్ఱు ఓర్ కుగ్రగ్రేవల్ ఇమ్మై ప్పిఱవి శెయ్యాదే ఇని ప్పోయ్ చెయ్యుమ్ తపన్దానెన్?” (వృద్ధిచెంది, దృఢముగా నున్న నా స్తనముల బాధ తీరునట్లు గోవిందునకు అంతరంగకైంకర్యమును ఈ జన్మలో చేయకుండ ఇక ఈ జన్మ తీరిన పిదప వేటొక లోకమునకు పోయి చేయు తపస్సు ఎందులకు?) అనియు, “కొజ్జెత్తల మివై నోక్కి క్కాణీర్ ! కోవిన్దనుక్కల్లాల్ వాయిల్ పోకా” (నా స్తనతటములను గమనించి చూడుడు. అవి గోవిందుని కొఱకు తప్ప వేటొకరికొఱకు- అను మాట నోటరాదు) అనియు పల్కు రీతిలోకదా గోదాదేవి గోవిందునిపట్ల ప్రేమను పొందినది.

“కూట్టిలిరున్ద కిళి యెప్పొదుమ్ కోవిన్దా! కోవిన్దా ! ఎన్దొక్కమ్” (గూటిలోనున్న చిలుక ఎల్లప్పుడు గోవిందా ! గోవిందా ! అని పిలుచును) అని ఈమె చిలుకయు ఈ తిరునామమునే కదా నోరార కీర్తించును. నమ్మాళ్వార్లును “కోవిన్దన్ కుడక్కూత్తన్ కోవలన్ ఎన్దొన్దే కునిత్తు” (గోవిందుడు, కుంభనృత్యమును చేసినవాడు, గోపాలుడు- అని ఈ విధముగా పల్కి, నమస్కరించి) అని తమకు ఈ తిరునామములో తమకు గల అభినివేశమును ప్రకటించిరి. “గోవిన్దేతి యదాక్రందత్ కృష్ణా మాం దూరవాసినమ్, ఋణం ప్రవృద్ధ మివ మే హృదయా న్నాపసర్పతి” (మిక్కిలి కడుదూరములోనున్న నన్ను గోవిందా! అనుచు ద్రోపది పిలుచుట వడ్డి పెరిగిన అప్పువలె నా మనస్సులోనుండి ఇప్పటికిని బయటకు పోవుటలేదు) అనునట్లు నామాంతరములను ఎన్నిటితో ఆమె ఉచ్చరించినను, స్వామి ఉల్లమున నాటుకొని, గాయపఱచినది ఈ తిరునామమేకదా !

వాస్తవమున ఈ తిరునామముయొక్క మహిమనుగూర్చి విస్తరించినచో వేటొక మహాభారతమే అగును. (గోవిందః) గోశబ్దము భూమినికూడ తెలుపును, కావున “గాం విందతి” అని భూమిని జలమునుండి ఉద్ధరించిన వరాహమూర్తిని చెప్పుచున్నదనియు అర్థమును గ్రహింపవచ్చును. “మహావరాహో గోవిందః” అని

ఈ అర్థము శ్రీవిష్ణుసహస్రనామమునందుకూడ ఆదరింపబడినది. “సప్తాం వై ధరణీం పూర్వ మవిందం వై గుహాగతామ్, గోవింద ఇతి తేనాహం దేవై ర్వాగ్భి రభిష్టుతః” (పాతాళములో మఱగుపఱచబడిన భూమిని పూర్వమొకానొక సమయమున నేను వెదకి పొందితిని. కావున, దేవతలచే గోవిందుడని ప్రోత్రము చేయబడినవాడనైతిని) అని భారతములో మోక్షధర్మమునందు భగవానునిచేతనే చెప్పడినది. ఇందుచే ఆపత్కాలమునందు రక్ష్యవస్తువుయొక్క అపేక్షను ఆశింపక, ఎదురుచూడక, వారిని చేరి, తన గొప్పతనమునకు తగని రూపమును సైతము పరిగ్రహించి, రక్షించు భగవానుని మహాగుణము వర్ణింపబడినది. “ఉద్భుతాఽసి వరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా” (భూదేవీ! నూఱు బాహువులను కలవాడు, ఆనందస్వరూపియును అగు వరాహమూర్తిచే నీవు ఉద్ధరింపబడినదానవైయున్నావు) అని సంస్కృతవేదమునందును, “ఈన చ్చొల్లాయిను మాక ఎఱి తిరై వైయమ్ ముగ్రగ్రమ్ ఏనత్తురువాయ్ ఇడన్ద పిరాన్, ఇరుమ్ కల్పకమ్ శేర్ వానత్తవర్క్కుమ్ అల్లాదవర్క్కుమ్ మగ్రగ్రల్లాయవర్క్కుమ్ శానప్పిరారై యల్లా లిల్లై నాన్ కణ్ణ నల్లదువే” (నేను పల్కునది హీనమైన మాటగా మీకు తోచినను అట్లే కానిండు. ఎగసిపడు కెరటములను కల, సముద్రపరివేష్టితమైన లోకమునంతటినీ ప్రళయకాలమున మహావరాహమై, అండభిత్తినుండి పట్టు విడపించి ఎత్తిన ఉపకారకుడగు పరిపూర్ణజ్ఞానస్వరూపుడైన భగవానుడు తప్ప, గొప్ప కల్పవృక్షమును కల దేవతలకు, మిగిలిన నిత్యసూరులకు, మనుష్యాదులకు వేటొక ఉజ్జీవనము లేదు. నేను చూచిన మంచి ఇదియే) అని తిరువిరుత్తప్రబంధములో, “నీలవరై ఇరణ్ణ పిత్తై కవ్వి నిమిర్న్దదొప్ప క్కోల వరాక మొన్దాయ్ నిలమ్ కోట్టిడై క్కొణ్ణ ఎన్దాయ్” (నల్లని పర్వతము రెండు చంద్రవంకలను నోటితో కఱచుకొని లేచినట్లున్న, అందమైన, అద్వితీయమైన మహావరాహమై, భూమిని కొమ్ముపై ధరించి వచ్చిన నా స్వామీ !) అని తిరువాయ్మొళిలోను, “పాశి తూర్త్తు క్కీడన్ద పార్మమకట్టు ప్పణ్ణారు మాశుడమ్బిల్ నీర్ వారా మాన మిలా ప్పన్దియామ్ తేశుడైయ తిరువరగ్గచ్చెల్వనార్ పేశియిరుప్పనకళ్ పేర్క్కువుమ్ పేరావే” (పూర్వము ఒకానొక సమయమున పాచి పట్టి పడిఉన్న భూదేవికొఱకు బురద అంటుకొనిన శరీరమున జలము కారునట్టి, ఏ లబ్ధయు (ప్రమాణమును) లేనట్టి మహావరాహరూపమును దాల్చినవాడు, గొప్ప తేజస్సును కల స్వామి అయిన శ్రీరంగనాథుడు పూర్వము

పల్కిన మాటలు మనస్సులోనుండి మఱచిపోవుదమన్నను మీలుకాదే) అని నాయ్చియార్ తిరుమొళిలోను- ఇట్లు ద్రావిడవేదమునందును ఈ స్వామియొక్క మహిమ ప్రశంసింపబడినవికదా !

“గా రేవైషా తథా వాణీ తాం చ యద్విందతే భవాన్, గోవింద స్తు తతో దేవ ! మునిభిః కథ్యతే భవాన్” (దేవా ! శబ్దము “గోః” అని చెప్పబడుచున్నది. అర్థములనన్నిటిని నీవు పొందుటచే నీవు గోవిందుడవని మునులచే చెప్పబడుచున్నావు) అను నిర్వచనానుసారము సర్వశబ్దవాచ్యుడను అర్థముకూడ ఈ తిరునామమునకు చెప్పవచ్చును. “శాల్లినాల్ తొడర్చి వీ, శాల్లప్పడుమ్ పారుళ్ నీ” (వేదాంత శాస్త్రముఖమున వేదైకసమధిగమ్యుడవైన, పరమాత్మవగు నిన్ను తెలిసి దానిని పొందుటకు ఆశపడువారికి ప్రారంభదశలో రుచిని కల్గించువాడవు నీవు. శ్రుతి స్మృత్యాదులలో చెప్పబడు దేవతలకు ఆత్మవు నీవు) అనుచు తిరుమొళియార్గ్లు ఈ అర్థమును తిరుచ్చందవిరుత్త ప్రబంధమున అనుసంధించిరి.

(గోవిందః)- గోశబ్దము వేదవాక్యములను నిర్దేశించుచున్నదని గ్రహించి, గోవిందనామమునకు వేదవాక్యములచే ప్రతిపాదించబడువాడను అర్థమును కూడ చెప్పవచ్చును. “అచ్చమ్... ఏగ్రావాన్ అచ్చుదన్ అనన్త కీర్తి ఆది యన్త మిల్లవన్ నచ్చరావణైక్కిడన్త నాదన్” (అచ్యుతుడు, అనంతమైన కీర్తిని కలవాడు, ఆది, అంతము లేనివాడు, విషమును గ్రక్కు ఆదిశేషునిపై పరుండినవాడు) (తిరుచ్చంద-117) అని అచ్యుత, అనంతనామములకు అర్థమును వివరించిన తిరుమొళియార్గ్లు “వేదకీర్తనై” అనుచు గోవిందశబ్దార్థమును అనుగ్రహించిరి. (గోవిందః) - ఏ దేవతనుగూర్చి స్తోత్రము చేసినను ఆ స్తోత్రములన్నియు భగవానునే చేరుటచే గోవిందుడనబడుచున్నాడనియు చెప్పవచ్చును. “సుమ్ ఇన్ కవికొణ్ణ మమ్ మమ్ ఇట్టా దెయ్ వ మేత్తివాల్, శెమ్మిన్ శుడర్ముడి ఎన్ తిరుమాలుక్కు చేరుమే” (మీ కవిత్వముతో మీ మీ ఇష్టదైవములను స్తుతించినచో, అవి చక్కగా ప్రకాశించు, తేజోవయమైన కిరీటమును కల నా శ్రియఃపతికే చేరును) అని నమ్మాళ్వార్లు సాయింబిరికదా! (గోవిందః) గోశబ్దము కాంతిని చెప్పుచున్నదన్నచో, పరంజ్యోతిస్వరూపుడను అర్థమునుకూడ చెప్పవచ్చును. “పరజ్యోతి నీ పరమాయ్

నిన్నికల్గిన్త పిన్ మగ్ర్గోర్ పరజ్యోతి యిన్నైయిన్ పడియోవి నికల్గిన్త పరజ్యోతి నిన్నుళ్ళే పడరులకమ్ పడైత్త ఎమ్ పరజ్యోతి కోవిన్దా! పణ్బరైక్కమాట్టేనే” (పరాత్పరుడవైన నీవే నిరతిశయ జ్యోతిస్వరూపుడవు. నీవు తప్ప వేరొక శ్రేష్ఠమైన తేజస్సు నిజమునకు లేకపోవుటవలన, ఇంకొక ఉపమానము లేక ప్రకాశించు పరంజ్యోతిస్వరూపా ! నీ సంకల్పముతో వ్యాపించియుండు లోకములను సృష్టించి, నాకు సేవను అనుగ్రహించిన గొప్ప తేజోరూపా ! గోవిందా ! నీ ఈ ప్రకారములను వర్ణింప నాకు సాధ్యము కాదు) అనుచు ఈ అర్థమును నమ్మాళ్వార్లు సాయింబిరి. “నారాయణః పరో జ్యోతిః” అని, “పరంజ్యోతి రుపసంపద్య” అని, “ఆదిత్యవర్ణమ్” అనియు, “న తత్ర సూర్యో భాతి న చంద్రతారకం నేమా విద్యుతో భాంతి కుతోఽయ మగ్నిః, త మేవ భాంత మనుభాతి సర్వం తస్య భాసా సర్వ మిదం విభాతి” (ఆ పరమపురుషునకుముందు సూర్యుడుకూడ ప్రకాశింపడు. చంద్రుడు, నక్షత్రములు, ఈ విద్యుత్తును ప్రకాశింపవు. ఇక అగ్నినిగూర్చి చెప్పవలసినదే మున్నది? ప్రకాశించు అతనిని అనుసరించియే అన్నియు వెల్గుచున్నవి. అతని ప్రకాశముచేతనే ఇవి అన్నియు వెల్గుచున్నవి) అని వేదములందు, “దివి సూర్యసహస్రస్య భవే ద్యుగపదుత్తితా, యది భాః సదృశీ సా స్యాత్ భాస స్తస్య మహాత్మనః” (ఆకాశములో ఒకే సమయమున వేయి సూర్యుల వెలుగు ప్రకాశించినచో, ఆ వెల్గు ఆ మహాపురుషుని ప్రకాశముతో సరిపోవును) అని గీతలోను కీర్తింపబడినదికదా ! దేవతల స్తుతులను స్వీకరించువాడను అర్థమును భట్టర్ “తద్గవాం స్తుతిగిరాం పతిః” అని తెల్పిరి. ఈ అర్థమును “తామరైక్కణ్ణవై విణ్ణోర్ పరవుమ్ తలైమకన్తై” ఇత్యాది దివ్యసూరిసూక్తులలో గమనించవచ్చును.

ద్వాదశనామములు

ఇక, యథామతి కేశవాది ద్వాదశనామముల రస్యరహస్యార్థవివరణము చేయబడుచున్నది. ఈ పండ్రిండు నామములను దివ్యసూరులు మిక్కిలి ఆదరించి, అనుసంధించిరి. “పారార్ తాల్ పుకల్లాన్ పుదున్తై మన్నన్ పన్నిరునామత్తాల్ శొన్న ఆరాద అన్దాది” (భూమి అంతయు వ్యాపించిన అనాది అయిన కీర్తిని కలవారు, శ్రీవిల్లిపుత్తూరుకు నాథులు అయిన పెరియార్గ్లు ద్వాదశనామములతో పల్కిన,

అనుసంధించిన కొలది తృప్తిని కల్గింపని అందాది) అని, “పణ్ణిఞ్చిరునామ పాట్టు అణ్ణల్ తాళ్ అణ్ణి విక్కుమే” (గానయోగ్యములైన, ద్వాదశాది నామముల క్రమములో అనుగ్రహించిన ఈ పండ్రెండు స్వామి శ్రీపాదములను పొందించును.) అని నమ్మాళ్వార్లను ఈ ద్వాదశనామములను వరుసగా అనుసంధించు పాశురములను అనుగ్రహించిరి. ద్వాదశోర్ధ్వపుండ్రధారణ సమయమునందుకూడ ఈ పండ్రెండు నామములే అనుసంధింపబడుచున్నది. ఈ అంశమును వివరించుచు దేశికులు “పన్నిరునామమ్” అను ద్రావిడప్రబంధమును రచించిరి. పురుషోత్తముని అంశమును పొందిన ద్వాదశాదిత్యులకును ఈ పండ్రెండు నామములే పెట్టబడినవి. భగవానునకు పర,వ్యూహ, విభవ, అంతర్యామి, అర్చ-అను అయిదు అవస్థలు కలవని సకలశ్రుతిసృష్టిహాసపురాణ పాంచరాత్ర శాస్త్రములలో ఘోషింపబడుచున్నది. ఈ అయిదు అవస్థలను ఈ పన్నెండు నామములందు అనుసంధింపబడుచున్నది. “మాలరి కేశవన్ నారణన్ శిమాదవన్ కోవిన్దన్ వైకున్దన్” (ఆశ్రితవ్యాముగ్ధుడు, పాపహారి, కేశవుడు, నారాయణుడు, శ్రియఃపతి, గోవిందుడు) అని నమ్మాళ్వార్లు సాయించుటచే కేశవ, నారాయణ, మాధవ, గోవింద నామములు నాలుగు శ్రీవైకుంఠనాథుడు వేంచేసియుండు పరావస్థను తెలుపుచున్నవని తెలియుచున్నది. “విష్ణుః” అను తదనంతరనామము అనిరుద్ధనారాయణుడగు వ్యూహమును తెలుపుటద్వారా మిగిలిన వ్యూహములను సూచించుచున్నది. “మధుసూదన” నామము ఆ వ్యూహముల చేష్టితములను తెలుపుచున్నది. త్రివిక్రమ, వామన, దామోదర నామములు మూడును విభవావతారములను చెప్పుచున్నవి. శ్రీధరనామము ఆ విభవావతారములందును భగవానుడు లక్ష్మీసహితుడై అంతరించుననుటను చూపుచున్నది. హృషీకేశ నామము అంతర్యామియై యుండి, ఇంద్రియములను నియమించు స్థితిని పేర్కొనుచున్నది. శ్రీధరాది నామములన్నియు తిరుమల మొదలగు దివ్యదేశములందు వేంచేసియున్న శ్రీనివాసాది అర్చామూర్తులను నిర్దేశించుచున్నవి. పద్మనాభనామము ఈ అవతారములకన్నిటికిని మూలకందమైన క్షీరాబ్ధినాథుని చెప్పుచున్నది. ఇట్లు భగవానుని పరవ్యూహాది అయిదు రూపములను ఈ తిరునామములలో అనుభావ్యములు.

(1) కేశవః

పురస్తాత్ కేశవః పాతు చక్రీ జాంబూనదప్రభః

ఇకపై ఈ ద్వాదశనామముల అర్థవిశేషములను కొన్నిటిని గమనించెదము. ముందుగా మొదటిది అగు కేశవనామముయొక్క అర్థగౌరవము విన్నపింపబడు చున్నది. (కేశవః)- కకారముచే నిర్దేశింపబడు బ్రహ్మను, ఈశశబ్దముచే చెప్పబడు శివుని సృష్టించినవాడు అని ఈ నామవ్యుత్పత్తి. “క ఇతి బ్రహ్మాణో నామ ఈశోఽహం సర్వదేహినామ్, అవామ్ తవాంగే సంభూతో తస్మా త్కేశవనామవాన్” (‘కః’ అని బ్రహ్మాకు పేరు, దేహమునందభిమానమును కల అందఱికిని నేను ఈశ్వరుడను. బ్రహ్మరుద్రులమగు మేము ఇద్దఱము నీ శరీరమునుండి జన్మించితిమి. అందుచే నీవు కేశవుడను నామమును కల్గినవాడవైతివి) అని హరివంశములో శివునిచే చెప్పబడినది. “నారాయణాత్ బ్రహ్మ జాయతే, నారాయణా ద్రుద్రో జాయతే” (నారాయణునివలన బ్రహ్మ జన్మించుచున్నాడు, నారాయణునివలన రుద్రుడు జన్మించుచున్నాడు) అను మొదలగు వేదవాక్యములు, మిగిలిన ఇట్టి ప్రమాణములును, “విశ్నోర్ తలైవా ! కేశవా !”, “తెయ్ వ నాన్ముక క్కొమ్ములై ఈన్దు ముక్కణ్ శనొడు తేవు పల నుదలి” మొదలగు దివ్యసూరిసూక్తులను ఇచట అనుసంధేయములు. “కః ఇత్యభిఖ్యా తవ నాభిజన్మనః తథా య మీశో భువి కథ్యతే భవః, ఉభే తవాంగా శుభసంభవౌ పురా తతో భవాన్ కేశవ ఇత్యుదీర్యతే” అను కేశవపంచాశత్ స్తుతిలోని శ్లోకముకూడ ఇచట అనుసంధేయము. (కేశవః)- బ్రహ్మను, శివుని తన వశములో నుంచుకొనువాడను అర్థమును చెప్పవచ్చును. “నారాయణాత్ ప్రజా ప్రజాయంతే, నారాయణాత్ ప్రవర్తంతే, నారాయణాత్ ప్రలీయంతే” (బ్రహ్మమొదలగు అందఱును నారాయణునివలన జన్మించుచున్నారు, నారాయణునివలన వృద్ధిజెందుచున్నారు, నారాయణునివలన లయమును పొందుచున్నారు) అని వేదమును పల్కినది. “కళ్యా ! ఎమ్మైయుమ్ ఏమ్మలకుమ్ నిన్నుళ్లే తోగ్గ్రియ ఇణ్ణెవ ! ఎన్దు వెళ్ళేఱన్ నాన్ముకన్ ఇన్దిరమ్ వానవర్ పుళుక్కార్ది కమ్మల్ పణిన్దేత్తువరే” (నీ మహిమను నీయందే మఱిగవఱచుకొని కృత్రిమస్వభావుడా ! మమ్ములను, సప్తలోకములను నీ సంకల్పముతో సృష్టించిన స్వామీ ! - అని పల్కి, తెల్లని వృషభమును వాహనముగా కల రుద్రుడు, బ్రహ్మ, ఇంద్రుడు, దేవతలు గరుత్మంతుని వాహనముగా కల

పరమాత్మ శ్రీపాదములను నమస్కరించి స్తుతించుచు) అనియు, “నెగ్రీయమ్ నిస్టెన్స్ యాళుమ్ నిస్టెమలర్ పాదజ్జిళ్ శూడి కగ్రై త్తుమ్మాయ్ ముడి క్కోల క్కణ్ణపిరానై త్తొమ్మవార్ ఒగ్రై ప్పిత్తి యణిన్దానుమ్ నాన్మకను మిన్దిరనుమ్” (నా పాదములోనుండి నన్ను పాలించు వాని అందమైన పూలవంటి శ్రీపాదములను తమ శిరస్సులపై ఉంచుకొని, కూర్చిన తులసీమాలను కిరీటమును కలవాడు, అందమైనవాడు, ఉపకారకుడు అయిన శ్రీకృష్ణుని చంద్రకళను అలంకరించుకొనిన రుద్రుడు, చతుర్ముఖుడు, ఇంద్రుడు నమస్కరించుచు) అనియును ఆత్మార్థులకు ఈ నామముయొక్క అర్థమును వివరించిరి. “కేశవా! పురుషోత్తమా” అని పెరియాత్మార్థులను పల్కిరి. ఉత్కృష్టపురుషులగు బ్రహ్మరుద్రాదుకంటే అధికుడని దీని తాత్పర్యము.

(కేశవ:) - జ్యోతిర్మయుడగు సూర్యుడు మొదలగువారి కిరణములు కేశజలముచే చెప్పబడుచున్నవి. వానిని తన వశములో కలవాడగుటచే కేశపుడనబడు చున్నాడనియు చెప్పవచ్చును. “అంశవో యే ప్రకాశంతే మమ తే కేశసంజ్ఞితాః, సర్వజ్ఞాః కేశవం తస్మా న్మామాహుః ద్విజసత్తమాః” (లోకములో ప్రకాశించు నా కిరణములు కేశజలములవలన. అందుచే అన్నిటిని తెలిసిన బ్రాహ్మణశ్రేష్ఠులు నన్ను కేశపుడనని పిలుచుచున్నారు) అని మహాభారతములో చెప్పబడినది. గోవిందనామవ్యాఖ్యానములోగ్రహింపబడిన “న తత్ర సూర్యో భాతి” ఇత్యాది ప్రమాణములును ఇచట అనుసంధేయములు. “తిరుపడియై నారణనై క్కేశవనై పురణ్ణడరై” అని ఆత్మార్థుల కూడ ఈ అర్థమును తెలిసిరి. (కేశవ:) - “కేశాద్యోఽస్య తరస్యామ్”, “భూమనిందాప్రశంసాసు భవంతి మతుబాదయః” అనెడి వ్యాకరణసూత్రముల ప్రకారము కేశజలముపై ‘వః’ అను ప్రత్యయము వచ్చి రూపొందిన కేశవనామము, “ప్రశస్తకేశవాన్” (పొగడతగిన కేశములను కలవాడు) అను అర్థమునిచ్చును. అనగా- “య ఏషోఽస్తరాదిత్యే హిరణ్యాయః పురుషో దృశ్యతే హిరణ్యశ్మశ్రుః హిరణ్యకేశః” (సూర్యుని మధ్యలో స్వర్ణవర్ణుడగు ఏ పురుషుడు ప్రకాశించుచున్నాడో, అతడు బంగారమువంటి ఆకర్షణీయమైన, అందమైన మీసములను, కేశములను కలవాడు) అని వేదముచేతను కీర్తింపబడునట్టి కేశములను కలవాడని అర్థము. “కొళ్కిన్న్ క్కోళిరుళై చ్చుకిర్న్దిట్ట కొమ్మమ్ శురుళిన్ ఉళ్ కొణ్ణ క్కోల నన్నూల్ తత్తైకోల్? అన్ఱు, మాయన్ కుమ్మల్, విరికిన్న్ పున్దణ్ణమ్మాయ్

విరై నాఱు వన్దెన్నుయిరై కొళ్కిన్న్ వాఱయార్ అన్ఱైమీర్! కమ్మఱానిగ్రైరే” (లోకములను గ్రసించునట్టి బలమును కల చీకటిలోని పైపై అసారమైన భాగమును తీసివేసినచో మిగిలి ఉండు సారభూతమైన ఉండలోని సారాంశముతో తీసిన (మిక్కిలి నల్లని) విలక్షణమైన దారముల సమూహమై స్వామికేశములు ఉండునా! కాదు కాదు. వికసించు పూలను కల, చల్లని తులసియొక్క సుగంధము పరిమళించు శ్రీకృష్ణుని కేశములు వచ్చి నా ప్రాణములను అపహరించు తీరును. ఓ తల్లులారా ! మీకు తెలియలేదు. కనుక, నన్ను పరుషభాషణములతో బాధించుచున్నారు) అనియు, “మున్నముకత్తణియార్ మెయ్ కుమ్మల్ కళ్” (పాలభాగములో మిక్కిలి అందమైన, దట్టమైన ముంగురులు) (పెరియా-1-5-5) అనియును, “పురుణ్ణిరుణ్ణ కుమ్మల్ తామ్మన్న్ ముకత్తాన్” (గుండ్రని, నల్లని ముంగురులు వేలాడు ముఖమును కలవాడు) (పెరియా-3-6-9) అనియును, “మైవణ్ణమ్ నఱుజ్జుళ్ళై కుమ్మల్ పిన్ తామ్” (కాటుకరంగులోని కేశములు వెనుక భాగమున తారాడుచుండగా) అనియును, “కుమ్మలమ్మకర్” ఆత్మార్థులకు ఈ కేశసంపదను అనుభవించిరి. “హిరణ్మయశ్మశ్రు హిరణ్యకేశినం భవంత మాహుః శ్రుతయో మునీశ్వరాః, శరీరిణాం క్షేషవిరాశినం తథా తతో భవాన్ కేశవ ఇత్యుదీర్యతే” అను కేశవపంచాశత్ స్తోత్రములోని శ్లోకము ప్రకృతమున అనుసంధేయము. (కేశవ:) - దీనిచే చిక్కు తలను కల్గినవారగు ఇతరదైవములకంటె వ్యావృత్తి తెలుపబడినది. “పింగళజటో దేవః” అనియు, “ఓరురువమ్ పాన్మరువమ్ ఒన్ఱు శెన్దీ” (ఒకరి రూపము (బ్రహ్మరూపము) బంగారు రూపము, ఇంకొకరిది (శివునిది) అగ్నివర్ణము) అని చెప్పునట్టి బ్రహ్మరుద్రుల కేశములవలె చూచువారి కన్నులకు మిఱుమిట్లు గొల్పి, వానిని మండించునని కాక, “నీలకుంచితమూర్ధణమ్” అని, “కుమ్మలిరుణ్ణ శురుణ్ణ” (కేశములు గుండ్రనివిగా, నల్లనివిగా) అనునట్లు దర్శించువారి కన్నులలో చల్లగా, కాటుకను పెట్టినట్లు నల్లనివై యుండునని “మైవణ్ణమ్” పాశురవ్యాఖ్యలో కవిధ్వంసనాచార్యులవారు పల్కుట ఇచటను అనుసంధేయము.

“కేశవన్ పేరిట్టు నీళ్ళ తేవి త్తిరుమినో నాయకన్ నారణన్ నమ్మై నరకమ్ పుకాళ్”, “కెడు మిడరాయ వెల్లామ్ కేశవా వెన్న” అని, “కేశవ నెమ్మెరుమానై

పాట్లయ పల పాడి పట్టవినైకళ్ పగ్గెలుతు” అని ఇత్యాది దివ్యసూరిసూక్తులు కేశవుని విరోధినిరసనత్వమును తెల్పుచున్నవి. “మేరుమందరమాత్రోఽపి రాశిః పాపస్య కర్మణః కేశవం వైద్య మాసాద్య దుర్వాధి రివ నశ్యతి”, “నరకే పచ్యమానస్తు యమేన పరిభాషితః, కిం త్వయా నార్పితో దేవః కేశవః క్లేశనాశనః” (నరకములో వేదనను అనుభవించు మానవుడు- ఓయీ ! నీచే క్లేశములను పోగొట్టు కేశవుడు ఏల అర్పించబడలేదు? అని యమునిచే ప్రశ్నింపబడెను) అని పురాణము పల్కినది. “కేశవః క్లేశనాశనః” అను ఈ సూక్తితాత్పర్యమును “తాపత్రయాయతరరోడు విరహాయతరరోడు వాశియట సర్వర్కమ్ శ్రమహరమామ్బుడికాన్ తిరుక్కుమ్మలిన్ పరిమళమ్ మికున్దపడి- కేశవః క్లేశనాశనః - ఎన్నక్కడవదితే. దృష్టిప్రియమా యిరుక్తైయన్తిక్కే, నెళ్ళిల్ శ్రమమెల్లామ్ పోమ్బుడికాన్ తిరుక్కుమ్మలిన్ పరిమళమ్ మికున్దపడి” (తాపత్రయములచే బాధపడువారు, విరహముతో బాధపడువారు- అను భేదము లేకుండ అందఱికిని శ్రమహరమగునట్లుగాకదా కేశముల పరిమళము అధికముగా నుండును. “కేశవః క్లేశనాశనః” అని అనబడుచున్నది కదా ! దృష్టికి మనోహరముగా నుండుటయేకాక మనస్సులోని శ్రమ అంతయు పోవునట్లుగాకదా కేశముల పరిమళము అధికమైయుండును) అని వరమకారుణికులగు పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై “వైవల్లమ్ నలుంబుళ్ళై” పాశురవ్యాఖ్యానములో అనుగ్రహించిరి. విష్ణుసహస్రనామములలో ఈ నామము నృసింహవతారపరముగా వ్యాఖ్యానింపబడిన “నారసింహవపుః శ్రీమాన్” అను నామములకు పిమ్మట పరింపబడుటచే, సందర్భానుగుణముగా ఈ కేశవనామము నృసింహవతారములోని సటల సౌందర్యమును తెలుపుచున్నదనియు చెప్పవచ్చును. భట్టర్ ఈ ఉద్దేశ్యములో “ఏవంవిధ- ఐశ్వర్య- సౌందర్య- ఏకాంతలక్షణాని ఉపలక్షయతి. కేశవః - ప్రశస్తస్త్విగ్ధ నీలకుటిలకుంతలః” అని వివరించిరి. తిరుమొలైయార్మూర్తు ఈ అర్థమును - “ఎరి యెన కేశరవాళెయిగ్గిరోడు ఇరణియనాకమ్ ఇరణ్ణు కూటా అరియురువా మివర్” అనే పాశురములో ఈ అర్థమును తెలిపిరి. ఈ విధముగా ప్రశస్తకేశములను కల్గియుండువాడను అర్థమును వలు విభవరూపములలో కూడ ఆత్మార్థులు అనుసంధించిరి. “పల్గి క్కడల్ కడైన్ద మాదవనై క్కేశవనై” అని కూర్మావతార రూపమున, “కేమల్ ఒన్డాకి యిడన్ద కేశవన్” అని వరాహవతారరూపమున, “కణ్ణన్ కేశవన్” అని కృష్ణావతారరూపమున పల్కిరి. ఇదే విధముగా అర్చావతారరూపములో

కూడా ఈ అర్థానుసంధానము కలదనుట “తిరుమాలిరుమ్ శోలై నిన్ద కేశవన్” అని తిరుమాలిరుమ్ శోలై అర్చామూర్తిరూపమున, “వామ్మి కేశవే” అని తిరుక్కుడన్దైలోని రూపమున గల దివ్యసూరుల ప్రయోగముల ద్వారా భావ్యములు.

(కేశవః) - కేశి అను అనురుని సంహరించిన కృష్ణుడు అనియు అర్థమును చెప్పవచ్చును. “యస్మా త్త్వయైవ దుష్టాత్మా హతః కేశి జనార్దన, తస్మా త్కేశవనామా త్వం లోకే ఖ్యాతిం గమిష్యసి” (వి.పు.5-16-23) (జనార్దన! నిన్ను చంపవలెనను దుష్టభావముతో వచ్చిన కేశి అను అనురుడు నీచే చంపబడుటచే నీవు లోకములో కేశవుడవను పేరుతో కీర్తిని పొందగలవు) అని నారదునిచే శ్రీవిష్ణుపురాణములో ఈ అర్థము తెలుపబడినది. “కేశవం కేశిహంతారమ్” అని వేటొక సందర్భమునను ఈ అర్థము నూచింపబడినది. “కేశవః కేశిహా” అనుచు ఈ అర్థము శ్రీవిష్ణుసహస్రనామములో ఆదరింపబడినది. “కణ్ణన్ కేశవన్” అని, “నారాయణన్ మూర్తి కేశవన్” అనియు ఈ అర్థము దివ్యసూరులచే అనుసంధింపబడినది. ఇట్లు ఈ అర్థమును చెప్పునపుడు భగవానుని విరోధినిరసనశీలత్వము వ్యక్తమగు చున్నది. “కణ్ణన్ కేశవన్ నమ్మి” (శ్రీకృష్ణుడు, కేశవుడు, గుణపూర్ణుడు) అని, “కేశవ ! నమ్మి ! ఉన్నై క్కాదు కుత్త” (కేశవా ! గుణపూర్ణా ! నీకు చెవులు కుట్టుటకై) అని, “కేశవనమ్మియై క్కాల్ పిడిప్పాళ్ ఎన్ను మిప్పేటెనక్కు అరుళ్ కణ్ణాయ్” (ఈమె కేశవస్వామి శ్రీపాదములను సంవాహనము చేయు చున్నది- అను ఈ ఫలమును నాకు అనుగ్రహింపుము) అని ఈ తిరునామము యొక్క గుణపూర్తిని పెరియార్మూర్తు గోదాదేవి అనుసంధించిరి. “కేశవః క్లేశహ లోకే ద్వైరూప్యేణ క్షితౌ స్థితః, మధురాభ్యే మహాక్షేత్రే వారాణస్యా మపి ద్విజ” (బ్రాహ్మణుడా! క్లేశములను పోగొట్టు కేశముల అందమును కల స్వామి మధుర అను మహాక్షేత్రమునందును, వారాణసి అనబడు కాశిలోను ఈ భూలోకమున నివాసములను కల్గియున్నాడు) అను ప్రమాణమును చూపి పరాశరభట్టరు ఈ తిరునామమును అర్చావతారపరముగా వ్యాఖ్యానించిరి. “యువద్విపేంద్రాయుత సారదుద్రుమం హయాకృతిం కేశిన మాతతాయినమ్. మహీధరం ప్రజ ఇవ వ్యదారయత్ తతో భవాన్ కేశవ ఇత్యుదీర్యతే” అను కేశవపంచాశత్ స్తోత్రశ్లోక మిచట ఉదాహర్యము. ఇట్లు వరవిభవార్చావతారములను తెలుపునదియే

అయినను, “కేశవన్ నారణన్ శీమాదవన్ గోవిందన్ వైకుంఠన్” (కేశవుడు, నారాయణుడు, శ్రీమాధవుడు, గోవిందుడు, వైకుంఠుడు) అను నమ్మాళ్వార్లు పల్కుటచే, ఈ తిరునామము పరావస్థను సూచించునను అర్థమునే ముఖ్యముగా గ్రహించుట తగినది.

పెరియార్వార్ల తిరుమొళ్ళిలోని (2-3)వ దశకమున, తిరునామమొళ్ళి ప్రబంధములోని (2-8)వ దశకమున కేశవాది ద్వాదశ నామములతో అంకితములైన పన్నెండు పాశురములున్నవి. సందర్భోచితమును భావముతో వీని భావచట విన్నపింపబడుచున్నది. దేశికుల పన్నిరునామ ప్రబంధములోని పాశురములు, వాని అర్థముకూడ తెలుపబడుచున్నవి. ముందుగా పెరియార్వార్ల తిరుమొళ్ళిలోని పాశురము, దాని భావము.

గత దశకంలో పెరియార్వార్లు, తన బాల్యానికి తగినట్లు స్త్రీని తాగడంకూడా మఱచిపోయి నిద్రపోతున్న చిన్నికృష్ణుని నిద్ర లేపి, పాలు తాగించాలని ఆశపడి, అతడు వద్దని అనినా మానకుండా అనేకవిధాలుగా నిర్బంధించి, యశోదాదేవి స్త్రీని తాగించిన రీతిని, ఆమె మాతృత్వరూప సంబంధాన్ని, స్నేహాన్ని కలవారై, ఆ కాలంలోనే వలె చిన్నికృష్ణుని ఉద్దేశించి, తాముకూడా పల్కి ఆనందించారు.

ఈ దశకంలో యశోదాదేవి అతనికి చెవులు కుట్టించి, ఆ చెవులకు ఆభరణాలను అలంకరించి, చూచి ఆనందించాలని ఆశపడి, చెవులు కుట్టడం అనే ఉత్సవానికి ఊరిలోని వనితలను అందఱిని పిలిచి, వచ్చినవారిని గౌరవించడానికి అవసరం అయిన మంగళ ద్రవ్యాలను సేకరించుకొని, చిన్ని కృష్ణుని చెవులు కుట్టించుకోవడంకోసం పిలువగా, అతడు “అమ్మా !” అని భయపడి “రాను” అని అన్నా, అతడు భయపడకుండా ఉండే కొన్ని మాటలను పల్కి, అతనికి ఇష్టమైన పలు పదార్థాలను చూపి, అంగీకరింపజేసి, చెవులను కుట్టించిన రీతిని పెరియార్వార్లు ఆమెవలెనే అనుభవించాలని ఆశపడి, ఆమె భావనను పొంది, ఆకాలంలోవలె శ్రీకృష్ణుని ఉద్దేశిస్తూ, ఈ దశకంలోని పాశురాలను పల్కి, అనుభవించి సంతోషములు అనుభవించారు. ఈ దశకం అన్తాది ప్రక్రియలో

కూర్పబడడం, కేశవాదిద్వాదశనామాలతో అంకితం చేయబడడం, రత్నావళి అలంకారరీతిలో కూర్పబడడం విశేషం.

పోయ్ ప్పాడుడైయ నిన్దైయుమ్ తాళ్ళత్తాన్ పారుదిఱ్ఱుజ్జన్ కడియన్ కాప్పారు మిలై క్కడల్వణ్ణ ! పున్నై త్తనియే పోయెజ్జుమ్ తిరిది పేయ్ప్పాల్ ములై యుణ్ణ పిత్తనే ! కేశవనమ్మి ! ఉన్నై క్కాదు కుత్త ఆయ్ప్పాలర్ పెణ్ణగళెళ్లారుమ్ వన్దార్ అడైక్కాయ్ తిరుత్తి నాన్ వైత్తేన్

పుత్రరక్షణంలో, స్వజనరక్షణంలో ఔదార్యాన్ని కల్గిన మనస్సు కల నీ తండ్రి గోరక్షణకోసం వాటివెంట పోయి, తిరిగి రావడానికి ఆలస్యం చేస్తున్నాడు. పోరులో బలిమిని కల కంసుడు నీ విషయంలో క్రూరుడై ఉన్నాడు. ఓ సముద్రవర్ణా ! ఇటువంటి అందమైన రూపాన్ని కల నిన్ను మంచి ఉపాయాన్ని తెలిసి రక్షించగల్గిన వారు ఇక్కడ లేరు. ఒంటరిగా ఎక్కడికి అంటే అక్కడకు పోయి తిరుగుతున్నావు. పూతన స్త్రీని తాగిన భ్రాంతుడా! కేశవా! శౌర్యపూర్తిని కలవాడవైన నీకు చెవులు కుట్టడంకోసం అందఱు గోపాలురు, గోపికలు వచ్చారు. వారిని గౌరవించడానికి తగిన వక్కులు మొదలైనవానిని సిద్ధం చేశానయ్యా !

ఇక, తిరునామమొళ్ళిలోని ఈ నామంతో అంకితమైన పాశురం, దాని భావం.

కేశవన్తమర్ కీర్త్త మేలెమరేమ్మపిఱపుమ్
మాశతిరుతు పెగ్గెరు నమ్మడై వామ్మ వాయ్క్కిన్ద వా
ఈశనెన్ కరుమాణిక్కమెన్ శెజ్గోలక్కణ్ణన్ విణ్ణోర్
నాయకన్ ! ఎమ్మిరానెమ్మాన్ నారాయణనాలే

అందఱికి స్వామియై, నా అనుభవమునకు తగిన నీల మాణిక్యమువంటి రూపమును కలవాడై, ఎఱ్ఱుని, అందమైన కన్నులను నేను దర్శించునట్లు చేసినవాడై, నిత్యసూరినాథుడై, మాకు ఉపకారకుడై, మాకు స్వామి అయిన నారాయణుని అనుగ్రహమువలన నాతో చేరినవారు ముందు వెనుకలు ఏడు జన్మలలోను భగవద్భక్తులు కాగలరు. ఇటువంటి గొప్పతనమును పొంది, మన ఉజ్జీవనము వృద్ధిచెందు తీరు ఎంత ఆశ్చర్యకరము !

కేశవాది ద్వాదశనామములను అనుసంధించు ఈ దశకములో భగవానుని అనుగ్రహము తదీయులపైననే కాక, తత్సంబంధ సంబంధులవరకు- అనగా- వారితో సంబంధము ఉన్న వారివరకు ప్రసరించునని తెలుపబడుచున్నది. ఎమ్బార్ అను పూర్వాచార్యులు ఈ దశకమును అనుసంధించునపుడు- “ఇప్పుడు నేను శ్రీవైష్ణవుడను అయితిని” అని అనినారట- శ్రీవైష్ణవచిహ్నము కదా ఈ ద్వాదశనామములు.

ఇక, దేశికుల పన్నిరునామ ప్రబంధములో కేశవనామ వైభవమును తెలుపు పాశురము.

కేశవనాయ్ నిష్ఠ కీర్తీత్తియైలు నెగ్గిరియిలు
నేళుడై యాత్రికళ్ నాన్గుడన్ శెమ్ పళుమ్ పాన్ మలైపోల్
వాశి మికుత్తై మజ్గామల్ కాక్కు మత్తైయదనాల్ -
ఆశై మికుత్త వయన్ మకవేదియిల్ అఱ్ఱుతనే

మత్తైయతనాల్ = వేదార్థనిశ్చయముతో, ఆశై మికుత్త అయన్ = (వరదరాజస్వామి పరబ్రహ్మము అని తెలిసికొని, ఆ స్వామిపట్ల) ప్రేమ మిక్కిలిగా కల బ్రహ్మ నిర్వహించిన, మక వేదియిల్ = యాగవేదికలో, (అవతరించిన), అఱ్ఱుతన్ = ఆశ్చర్యకరచేష్టలను చేయు వరదరాజస్వామి, కేశవనాయ్ = కేశవుడను నామమును కలవాడై, కీర్తీత్తియైలుమ్ నెగ్గిరియిలుమ్ = తూర్పుదిక్కునందు, (భాగవతుల) లలాటమునందును, నేళు ఉడై ఆత్రికళ్ నాన్గుడన్ = ప్రకాశమును కల నాల్గు చక్రాయుధములతో, శెమ్ పళుమ్ పాన్ మలైపోల్ = ఎఱ్ఱుని రంగును కల, సాటి లేని బంగారముతో నిర్మింపబడిన పర్వతమువలె, నిష్ఠ = స్థిరముగా నిలచియుండి, వాశి మికుత్తు = గొప్పతనము అతిశయించియుండి, ఎన్నె మజ్గామల్ కాక్కుమ్ = నన్ను చెడకుండ కాపాడును.

ఇచటి మూర్తి - కేశవుడు. వర్ణము - బంగారు. ఆయుధములు నాల్గు చక్రములు. దిశ - తూర్పు. పుండ్రస్థానము- నుదురు.

లలాటే సతతం దేవ్యా శ్రియా సహ విరాజితమ్ ।

చతుశ్చక్రం సమస్యామి కేశవం కనకప్రభమ్ ॥

ఈ క్రమములోనే ఇకపైగల నామముల వివరణము చివర పెరియార్థార్థ తిరునాయ్మొగ్గి, పన్నిరునామ ప్రబంధములలోని ఆయా నామములతో అంకితములైన పాశురములు, వాని భావములు తెలుపబడును.

(2) నారాయణః

పశ్చాన్నారాయణః శంఖీ నీలజీమూతపన్నిభః ।

కేశవుడను నామముతో బ్రహ్మరుద్రులకును స్వామి ఉత్పాదకుడనుట తెలుపబడినది. ఇట్టివాడు ఎవడు? అను ప్రశ్న కలుగగానే అతడు నారాయణుడే అను వేదాంతసిద్ధమైన, అసాధారణమైన నారాయణనామము పిమ్మట ప్రసక్తమగు చున్నది. ఈ తిరునామమును వేదములు, ఇతిహాసపురాణములు, ఆగ్ర్యార్థ మిక్కిలి ఆదరించినట్లు సుప్రసిద్ధము. దీనిలోగల ‘ణ’కారము వేటు ఏ దైవమునకును ఈ తిరునామము పొసగదనుటను తెలుపుచున్నది. “పరస్య వస్తునః మూర్త్యంతరవ్యావర్తకతయా నిర్దిష్టమ్ అసాధారణం నామ్” అని భట్టర్ తమ భాష్యములో నుడివిరి. ఈ నామవైభవమును వేయి నోళ్ళు కల ఆదిశేషుడుకూడ పరిచ్చేదించి తెలుపలేడు. నారాయణుని వైభవమును ఒకవేళ తెలిసికొన్న తెలిసికొనవచ్చును. కాని, నారాయణనామముయొక్క అర్థవైభవమును మాత్రము ఎవరికిని తెలియుటకు సాధ్యము కాదు. పరమకారుణికులు, సర్వజ్ఞసార్వ భౌములును అగు ఆగ్ర్యార్థ, పూర్వాచార్యులును ఈ నామము యొక్క అర్థమును పలు చోట్ల అనుసంధించిరి. ఆ సూక్తులను అవసంధించుచు, మనముకూడ ఈ తిరునామముయొక్క అర్థగౌరవమును సాధ్యమైనంతలో అనుభవించుటకు ప్రయత్నించెదము.

“రిజ్-క్షయే” అను ధాతువు నుండి పుట్టిన ‘ర’ అను అక్షరము నశించునట్టి పదార్థములను చెప్పుచున్నది. ‘న’ అను అక్షరము ఆ నశించు స్వభావమును నిషేధించుచున్నది. కావున నరశబ్దము నిత్యమై వెల్గు వస్తువులను తెలుపుచున్నది. “నరాణాం సమూహాః నారః” అను రీతిలో ‘నారః’ అను పదము ఇట్టి నిత్యవస్తువుల సమూహమును నిర్దేశించుచున్నది. “నారాః” అను బహువచనముచే ఈ నిత్యవస్తువుల సమూహములు అనేకములున్నవని తెలుపబడుచున్నది. ఇట్టి నిత్యవస్తువుల సమూహములేవి? అనుటను పరమకారుణికులగు పెరియార్థార్థ

పిల్లై- “అవై యావన-జ్ఞానశక్త్యాదిదివ్యాత్మగుణభావమ్, గుణప్రకాశకమాన దివ్యమంజళివిగ్రహభావమ్, విగ్రహగుణమాన సౌందర్యాదికభావమ్, అన్త సౌందర్యాదికభావోపాది పూర్తాప్తోలే శాంతిన కిరీటమకుటాదిదివ్యాభరణభావమ్, అవ్యాభరణభావోపాది వికల్పకృతామృతాన శంఖచక్రాదిదివ్యాయుధభావమ్, ఇత్తనైయుమ్ కాట్టిలెరిత్త నిలా వాకాదపడి అరుకే యిరున్దు అనుభవిక్కిఱ లక్ష్మీప్రభృతిమహిషేవర్గభావమ్, అచ్చేర్త్తియిలే అడిమై శెయ్కెఱ అనన్తగరుడ విష్వక్సేనప్రముఖాన సూరిసంఘముమ్, అవర్కళోపాది పోయ్ అడిమై శెయ్కెఱ ముక్తరుమ్, అవర్కళుక్కు అడిమై శెయ్కెక్కు పురికరమాన చత్రచామరాది పరిచ్ఛదభావమ్, అవ్వడిమైక్కు వర్తకమాయ్ పంచోపనిషత్సూత్రమాన పరమ పదముమ్, గుణాత్మయాత్మకైయాన మూలప్రకృతియుమ్, పురుషసమష్టియుమ్, అహోరాత్రాదివిభాగయుక్తమాన కాలతత్త్వముమ్, ప్రవాహరూపేణ నిత్యమాన మహదాదికభావమ్, తత్కార్యమాన అణ్ణభావమ్, అండాంతర్వర్తియాన చతుర్విధభూతభావమ్. పంచోపనిషత్సూత్రకైయాలే పరమపదముమ్ సమూహాత్మక మాయుక్కుమ్. గుణాత్మయాత్మకైయాత్మకైయాలే మూలప్రకృతి యుమ్ సమూహాత్మకైయా యుక్కుమ్. అహోరాత్రాదివిభాగభావోపాది అనేకమకైయాలే కాలముమ్ సమూహాత్మకమా యుక్కుమ్” (అని ఏని అనగా- జ్ఞానము, శక్తి మొదలగు దివ్యాత్మగుణములు, ఆ గుణములను ప్రకాశింపజేయు దివ్యమంగళ విగ్రహములు. విగ్రహగుణములైన సౌందర్యము మొదలగునవి, ఆ సౌందర్యాదులవలెనే పూచినట్లున్న, ధరించిన కిరీటము మొదలగు దివ్యాభరణము లును, అట్టి ఆభరణములా ! అనదగినట్లున్న శంఖచక్రాది దివ్యాయుధములును, ఇవి అన్నియు అడవిలో కాచిన వెన్నెల కాకుండునట్లు సమీపముననేనుండి అనుభవించు లక్ష్మీదేవి మొదలగు మహిషేవర్గములును, వారి (స్వామి, దేవేరుల) కలయికలో కైంకర్యమును చేయునట్టి అనంత, గరుడ విష్వక్సేనాది నిత్యసూరివర్గమును, వారివలెనే కైంకర్యమును చేయు ముక్తరులును, వారికి సేవ చేయుటకు సాధనములైన చత్ర, చామరాది చిహ్నములును, ఆ సేవకు వర్తకమై, పంచోపనిషత్సూత్రములైన పరమపదము, గుణాత్మయాత్మక అగు మూలప్రకృతి, పురుషసమష్టి అహోరాత్రాది విభాగములతో కూడిన కాలతత్త్వమును, ప్రవాహరూపమున నిత్యములైన మహదాదులును, తత్కార్యములైన అండుములు, ఆ అండుములలో సంచరించు చతుర్విధ

భూతములును. పంచోపనిషత్సూత్రముగట్టచే పరమపదము సమూహాత్మకము. (నత్తరజన్తమోరాప) గుణాత్మయాత్మకమగట్టచే మూలప్రకృతియును సమూహాత్మకమైయుండును. (అట్లే) అహోరాత్రాదివిభాగములు అనేకములు. కావున కాలమును సమూహాత్మకమై యుండును) అని పరస్పరహాస్యములో విస్తృతముగా అనుగ్రహించిరి.

అనంతరము గల అయనశబ్దము పలు అర్థములను కల్గినది. వానిలో నివాసస్థానము అను అర్థముకూడ ఒకటి. “నారాః అయనమ్ యస్య సః- నారాయణః” (నిత్యపదార్థసమూహములనెడి నారములు ఎవనికి నివాసస్థానమో ఆ నారాయణుడు) అను నారాయణ నామమునకు ఒక అర్థమున్నది. దీనిచే ఇతడు అన్ని పదార్థములలోను “ఉడల్ మిశై ఉయిరెన క్కరణ్ణెఱ్ఱమ్ పరన్దళన్” అనునట్లు అంతట వ్యాపించియుండునని చెప్పబడినట్లున్నది. “చేతనాచేతనం సర్వం విష్ణోః యత్ వ్యతిరిచ్యతే, నారం తదయనం చోక్తం యస్య నారాయణ స్తు సః” (విష్ణువుకంటెను వ్యతిరిక్తములైన సకలచేతనాచేతనములు నారశబ్దముతో చెప్పబడుచున్నవి. అని ఎవరికి అయనమో- అనగా- నివాసస్థానమో, ఆ పరమాత్మ నారాయణుడనబడుచున్నాడు) అని ఈ అర్థమును శాస్త్రము చెప్పినది. ఈ బహువ్రీహిసమాసార్థముచే అంతర్వ్యాప్తియు, అనంతరము వివరింపబడు తత్పురుషసమాసార్థముచే బహిర్వ్యాప్తియును తెలుపబడుచున్నవని ఆచార్యులు తెలిపిరి. ఈ తత్పురుష బహువ్రీహి సమాసములచే స్వామిత్వ-వాత్సల్యములు ప్రకాశించుచున్నవి. ఈ అర్థములను ఆత్మార్థ “సల్లరుళ్ నమ్మెరుమాన్ నారాయణన్” ఇత్యాది నూక్తులలో అనునంధించుచు పిమ్మట నామానుసంధానమును చేయుటను గమనింపవచ్చును. “య చ్చ కించిత్ జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేఽపి వా, అంతర్బహి శ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణః స్థితః” (ఈ లోకములో చూడబడునవి, వినబడునవియును అగు అన్ని వస్తువుల లోపల, బయట నారాయణుడు వ్యాపించియున్నాడు) అని సంస్కృతవేదములోను, “ఆత్మై యుక్ళుమ్ ఆవి యుక్ళుమ్ అల్ల పుటత్తినుక్ళుమ్ నీక్క మిష్టి విక్ళుమ్ నిన్ఱాయ్” (శరీరములో, ప్రాణములో, ఇంకను బయట అంతట దేనిని విడువకుండ ఉన్నావు) అని ద్రావిడవేదములోను చెప్పబడినది. “నరాణామ్ అయనం యః సః”

(నిత్యసద్ధాత్మసమూహములనెడి నారములకు ఎవడు అయనమో అతడు నారాయణుడు) అని తత్పురుషసమాసము రీతిలోకూడ అర్థమును చెప్పవచ్చును. ఇందుచే అన్ని వస్తువులను నారాయణుడు ధరించుచున్నాడని చెప్పబడుచున్నది. “నారాణా మయనత్వా చ్చ నారాయణ ఇతి స్మృతః” (63-62) (నారశబ్దముచే చెప్పబడు నిత్యవస్తుసమూహములకు నివాసస్థానమగుటచే నారాయణుడు అనబడుచున్నాడు) అని ఈ అర్థము భారతము ఉద్యోగపర్వములో వివరింపబడినది. నారశబ్దమునకు వేటొక రీతిలోకూడ అర్థమును చెప్పుట కలదు. “సరః” అని స్వరూపమునందును, స్వభావమునందును కొంచెముకూడ వివాదము లేనట్టి పరమపురుషుడు చెప్పబడుచున్నాడు. “సరాత్ జాతాని” అనునట్లు నరుడగు పురుషోత్తమునివలన పుట్టినవి నారశబ్దవాచ్యములు. వానిని అయనముగా కలవాడగుటవలన, వానికి అయనముగా నుండుటవలనను నారాయణుడనబడుచున్నాడని పూర్వమువలెనే రెండు విధములుగా అర్థమును చెప్పనగును. “సరా జ్జాతాని తత్త్వాని నారాణీతి తతో విదుః, తాన్యేవ చాయనం తస్య తేన నారాయణః స్మృతః” (నరుడగు భగవానునివలన జనించినవానిని నారములని తెలిసికొందురు. వానిని నివాసముగా కలవాడగుటచే అతడు నారాయణుడనబడుచున్నాడు) అని ఈ అర్థము హరివంశమునందును చెప్పబడినది. నమ్మాళ్వార్లు ఈ అర్థమును- “యావైయుమ్ యావరుమ్ తానామ్ అమైపుడై నారణన్” (చరాచరములన్నీ తానై నిలచి ఉన్న నారాయణుడు) అనుచు తెల్పిరి. ‘నార’ శబ్దముచే చెప్పబడిన అనంతములైన వస్తువులలో కొన్నిటిని కొన్ని కొన్ని సందర్భములలో మాత్రమే ప్రస్తావించి, ఆళ్వార్లు నారాయణశబ్దమునకు వ్యాఖ్యానమును అనుగ్రహించిరి. నారశబ్దమునకు అనంతకల్యాణగుణములను అర్థమును గొని “ఈటిల వణ్ పుకల్ నారణన్” (లెక్కలేనన్ని కల్యాణగుణములను కల నారాయణుడు) అని, “వణ్ పుకల్ నారణన్” (కల్యాణగుణములను కల నారాయణుడు) అనియు నమ్మాళ్వార్లును, “నలముడై నారణన్” (ఆనందాదికల్యాణగుణములను కల నారాయణుడు) అని పెరియాళ్వార్లు, “నలన్దికల్ నారణన్” (ఆనందాది కల్యాణగుణములు ప్రకాశించు నారాయణుడు) అని కులశేఖరులు వ్యాఖ్యానించిరి. నారశబ్దమునకు దివ్యమంగళవిగ్రహమును, విగ్రహగుణములను అర్థముగా గ్రహించి, “కారాయన కాళ నన్మేనియినన్ నారాయణన్” (నల్లని మేఘమువంటి

గొప్ప తిరుమేనిని కల నారాయణుడు) అన్ని నమ్మాళ్వార్లు, “కార్ మేని చ్చెళ్ళన్ కదిర్ మదియమ్మెల్ ముకత్తాన్ నారాయణన్” (నల్లని మేఘమువంటి తిరుమేనిని కలవాడు, ఎఱ్ఱని తామరలవంటి కన్నులను కలవాడు, సూర్యచంద్రులవంటి ముఖమును కలవాడు నారాయణుడు) అనియు, “నాగ్రు త్తమ్మాయ్ ముడి నారాయణన్” (పరిమళించు తులసీమాలను కిరీటమున గల నారాయణుడు) అని గోదాదేవి అనుగ్రహించిరి. దివ్యాభరణములను నారశబ్దమునకు అర్థముగా గ్రహించి, “ఉడైయార్న్ద వాడైయన్ కణ్ణికైయన్ ఉడై నాణిణన్ పుడైయార్ పాన్నాలినన్ పాన్ముడియన్ మగ్రుమ్ పల్కలన్, నడైయాపుడై త్తిరునారణన్” (నడుమునకు తగిన పీతాంబరమును కలవాడు, కంఠభూషణములను కలవాడు, నడుమున కటిసూత్రమును కలవాడు, పార్శ్వములలో గొప్పగా ప్రకాశించు బంగారు యజ్ఞోపవీతమును కలవాడు, మనోహరమైన కిరీటమును కలవాడు, ఇంకను పలు ఆభరణములను నిత్యముగా కల నారాయణుడు) అని నమ్మాళ్వార్లు సాించిరి. “లక్ష్మీప్రభుతిమహిషీవర్గళుమ్” అని ఆచార్యపిళ్ళై అనుగ్రహించిన దేవేరులను నారశబ్దమునకు అర్థముగా గైకొని. “శెల్వ నారణన్” (లక్ష్మిని కల నారాయణుడు) అని నమ్మాళ్వార్లు పల్కిరి. “విణ్ణోర్ నాయకన్ నారాయణన్” (నిత్యసూరి నాయకుడు నారాయణుడు) అని “వేదమ్ తమిళ్ శెయ్ద మాఱన్” అనబడు నమ్మాళ్వార్లు నారశబ్దమునకు నిత్యులను, ముక్తులను అర్థమును అనుగ్రహించిరి. అట్లే, నారశబ్దమునకు చేతనులను అర్థము గ్రహించి, “విణ్ పేరుక్కన్నలత్తు ఒణ్పొరుళ్ ఈటిల వణ్ పుకల్ నారణన్” (సంఖ్యలో లెక్కలేని, ఆనందము మొదలగు గుణములను కల అందమైన చేతనులను, అంతము లేని కల్యాణగుణములను కల నారాయణుడు) అనియు, “ఎమ్మిరాన్ ఎమ్మాన్ నారాయణన్” (మాకు ఉపకారకుడు, మా స్వామి నారాయణుడు) అనియును శరకోపులు, “నమ్మై యుడైయవన్ నారాయణన్” (మనలను సొత్తుగా కలవాడు నారాయణుడు) అనియు, “ఎమ్మై నలజ్కణ్ణ నారణఱు” (నన్ను స్వీకరించిన నారాయణుడు) అని గోదాదేవియు, “నారాయణన్ ఎమ్మై యాళి” (నారాయణుడు నా రక్షకుడు) అనియు తిరుమఱ్ఱిశైప్పిరాన్ సాించిరి. నారశబ్దమునకు ఉభయవిభూతిని అర్థముగా గొని “నారణన్ ముల్లు వేల్లులకుక్కుమ్ నాదన్”

(నారాయణుడు సమస్త సప్తలోకములకు నాథుడు) అని నమ్మాళ్వార్లు, “నాయకన్ నారణన్” (నాయకుడు నారాయణుడు) అని పెరియార్వార్లును అనుగ్రహించిరి.

(నారాయణ:) నరుడను భగవానునిచే సృష్టింపబడిన జలమును నారశబ్దమునకు అర్థముగా గొని, ఆ నీటిని స్థానముగా కలవాడు- అను అర్థమును చెప్పవచ్చును. “అపో నారా ఇతి ప్రోక్తా ఆపో వై నరసూనవః, తా యదస్యాయతనం పూర్వం తేన నారాయణః సృతః” (నరుడనెడి సర్వేశ్వరునిచే సృష్టింపబడిన జలము నార మనబడుచున్నది. అది పూర్వకాలమున ఇతనికి నివాసస్థానమైయుండుటచే ఇతడు నారాయణుడనబడుచున్నాడు) అని మనుస్మృతియందు, విష్ణుపురాణము నందును వివరింపబడినది. ఈ అర్థము “నాక మేతి నడుక్కడల్ త్ యున్జ నారాయణనే” (ఆదిశేషుని అధిరోహించి, సముద్రమధ్యమున నిద్రించు నారాయణుడు) అని ఆళ్వార్లు, “ఏష నారాయణః శ్రీమాన్ క్షీరార్ణవనికేతనః” (ఇతడే పాలకడలిలో పరుండియున్న శ్రీమన్నారాయణుడు) అని పురాణమునందును చెప్పబడినది. “సృష్ట్యా నారం తోయ మంతః స్థితోఽహం యేన స్యాన్మే నామ నారాయణేతి” (నారశబ్దముచే చెప్పబడు జలమును సృష్టి చేసి, దానిలో నేను నివసించుటచే నాకు నారాయణుడను నామము ఏర్పడినది) అని వరాహ పురాణములో భగవానునిచే ఈ అర్థము ఆదరింపబడినది.

(నారాయణ:) - నారశబ్దమునకు ఈ ప్రకృతిమండలములోనున్న చేతనాచేతనములను అర్థముగా గొని, ప్రళయకాలములో వానికి ఆశ్రయభూతుడు అను అర్థమునుకూడ చెప్పవచ్చును. ‘శాల ముగ్ధు మున్జు ఆలిలై త్తయిల్ నారాయణనుక్కు’ (భూమిని అంతటిని ఆరగించి వటపత్రములో తూగు నారాయణునకు) అని పెరియార్వార్లు, “శాల ముగ్ధుమ్ ఉన్జు మిన్న్ద నారాయణనే” (భూమిని అంతటిని ఆరగించి, ఉమిసిన నారాయణా !) అనియు, “శాల మున్జాయ్ శానమూర్త్తి ! నారాయణా!” (భూమిని ఆరగించినవాడా ! జ్ఞానస్వరూపా ! నారాయణా !) అనియు నమ్మాళ్వార్లును ఈ అర్థమును అనుసంధించిరి. దీనిచే సర్వసంహర్తృత్వము చెప్పబడినది.

(నారాయణ:) - నారశబ్దముచే నాశరహితమైన స్వరూపమును కల ఆత్మ చెప్పబడినది. నారశబ్దము ఆత్మస్వరూపమును నిర్దేశించుచున్నది. అయన శబ్దము

“ఇన్-గతా”, “అయ-గతా” అను ధాతువులనుండి వ్యుత్పన్నమగుటచే, పోయి చేరు చోటు అగు ప్రాప్యమును, పోయి చేరు దారి అగు ఉపాయమును తెల్పును. కావున, “నారాయణ” అను నామమునకు చేతనవర్గమునకు మోక్షప్రాప్యముగను, మోక్షోపాయముగను నున్నవాడు- అను అర్థము ఏర్పడును. ఈ అర్థము - “నార స్త్రితి సర్వపుంసాం సమూహః పరికీర్తితః, గతి రాలంబనం తస్య తేన నారాయణః సృతః” (నారమనగా సకలచేతనుల సమూహము చెప్పబడినది. ఆ చేతన సమూహమునకు ఉపాయముగను, ఉపేయముగను ఉండుటచే భగవానుడు నారాయణుడని చెప్పబడుచున్నాడు) అనియు, “నారో నారాణాం సంఘాత స్తస్యాహ మయనం గతిః, తేనాస్మి మునిభిః నిత్యం నారాయణ ఇతిరితః” (వరసమూహము నారమనబడుచున్నది.) దానికి నేను ప్రాప్యముగను, ప్రాపకముగను ఉన్నవాడను. కావున మునులచే ఎల్లప్పుడు నేను నారాయణుడని చెప్పబడుచున్నాను) అనియు, “నారశబ్దేన జీవానాం సమూహః ప్రోచ్యతే బుధైః, తేషా మయనభూతత్వా న్నారాయణ ఇహోచ్యతే, తస్మా న్నారాయణం బంధుం మాతరం పితరం గురుమ్, నివాసం శరణం చాహు ర్వేదవేదాంతపారగాః” (నారశబ్దమునకు జీవసమూహము విజ్ఞులచే అర్థముగా చెప్పబడుచున్నది. వారికి ప్రాప్యప్రాపకములనెడి అయనమై యుండుటచే నారాయణుడు అని ఇచట చెప్పబడుచున్నాడు. అందుచే నారాయణుని బంధువుగను, తల్లిగను, తండ్రిగను, ఆచార్యునిగను, నివాసముగను, ఉపాయముగను వేదవేదాంతముల పారమును దర్శించినవారు పల్కుదురు) అని శాస్త్రములలో ఈ అర్థము మిక్కిలి వివరముగా ఉపదేశింపబడినది. “నారాయణనే నమక్కే పత్తై తరువాన్” (నారాయణుడే మనకు ‘పత్తై’ అను వాద్యమును అనుగ్రహించును) అని ఆణ్డాళ్, “ఏడాక్కుమ్ మెయ్ ప్పొరుళ్తాన్..... నారాయణన్” (వరమపదమును అనుగ్రహించువాడు..... నారాయణుడు) అనియు, “నారాయణన్ ఎన్నై యాళి నరకత్తిల్ శేరామల్ కాక్కుమ్ తిరుమాల్తన్” (నారాయణుడు నాకు రక్షకుడు, నరకములో చేరకుండు రక్షించు శ్రియఃపతి) అని తిరుమొళిశైప్పిరాన్ ఈ అర్థమును నారాయణశబ్దమునకు అర్థములుగా అనుసంధించిరి. “శరణం గతి ర్నారాయణః” (నారాయణుడే మోక్షమునందు ప్రాప్యుడు, పొందుటకు ఉపాయమును) అను వేదముకూడ ఈ అర్థమును ఉద్ఘోషించినది. “నక్కప్పిరాన్ ఉయ్యక్కొణ్ణదు నారాయణన్ అరుళే” ఇత్యాది సూక్తులలో దివ్యసూరులు

నారాయణనామములోని అయన శబ్దమునకు అర్థమును అనుసంధించుట కూడ గమనింపతగినది.

(నారాయణ:) - నరుడనగా నాశరహితుడగు భగవానుడు అర్థమని ముందే చెప్పబడినది. “జహ్ను ర్నారాయణో నరః” అని భగవానుని నామము ఒకటి సహస్రనామములో కలదు. “నరస్య ఇమే నారాః” (నరునకు చెందినవారు నారములు) అనేది పుత్రత్వి ప్రకారము నారశబ్దము “జ్ఞానీత్వాత్మైవ మే మతమ్” (జ్ఞాని నాకు ఆత్మయై యున్నవాడు అని నా సిద్ధాంతము) అని భగవానుని చేతనే అభిమానింపబడిన ఆ స్వామి దాసులనే తనకు పరమప్రాప్యముగా కలవాడు అను అర్థము దీనివలన స్ఫురించును. “నచ్చువర్ మున్ ఏఱ్ఱుమ్ నారాయణా” (ఆరాధించువారి ముందు ప్రత్యక్షమగు నారాయణా !) అనియును పెరియార్వార్లు, “అఱ్ఱుదన్ నారాయణన్ ....నిఱ్ఱుదు మేవి యిరుప్పదెన్నెజ్జకమ్” (ఆశ్చర్యభూతుడు, నారాయణుడు....నిలచునది, అభిమానించి ఉండునది నామనస్సులోపల) అని నమ్మార్వార్లును ఈ అర్థమును ఆదరించిరి. “నా నున్నై యన్ఱి యిలేన్ కణ్ణాయ్ నారణనే!” (నారాయణా ! నీవు లేక నేను లేను) అని మోక్షోపాయత్వము, సర్వవ్యాపకత్వము, సర్వధారకత్వము - మొదలగు గుణములను నారాయణ శబ్దార్థముగా అనుసంధించిన తిరుమొళియార్వార్లు “నీ ఎన్నై యన్ఱి యిలై” (నేను లేక నీవు లేవు) అని భక్తైకధారకత్వమనెడి ఈ అర్థమును సానించిరి. పెరియార్వార్తిరుమొళిలోని “నణ్ణి త్తొమ్మమవర్శెన్ఱై పిరియాద నారాయణా” (ఆరాధించి, కొలుచువారి మనస్సును విడువని నారాయణా!) అనునపుడు వ్యాఖ్యానించుచు పరమరసికులగు తిరువాయ్మొళిప్పిళ్ళై- “ఇపరుడైయ నారాయణశబ్దార్థత్వమ్ ఇప్పడిప్పోలే కాణు మిరుప్పదు” (వీరి నారాయణ శబ్దార్థత్వము ఈ విధముగా కదా ఉండును) అని అనుగ్రహించిరి.

(నారాయణ:) - నరములని ఏ విధమైన కొఱతయు లేని శ్రీవైష్ణవులు చెప్పబడుచున్నారు. “నారమ్” అని నరులగు ఆ శ్రీవైష్ణవుల వాసస్థానమును తెలుపుచున్నది. శ్రీవైష్ణవుల వాసస్థానమే తనకు నివాసముగా గొని వేంచేసి యుండుటచే నారాయణుడనబడుచున్నాడనియు చెప్పవచ్చును. “తిరుకోట్టియూర్ మన్ను నారణన్” అనియు, “తెన్ఱిరైఱ్ఱు తిరుప్పేర్ క్కిడన్ఱ తిరునారణా!” అనియు పెరియార్వార్లు ఈ అర్థమును తెలిపిరి. ఇట్టి ప్రయోగము లింకను కలవు.

“నరసంబంధినో నారా నరః స పురుషోత్తమః, నయత్యఖిలవిజ్ఞానం నాశయత్యఖిలం తమః, స రిష్యతి చ సర్వత్ర సర స్తస్మా త్సనాతనః, నరసంబంధిన స్సర్వే చేతనాచేతనాత్మకాః, ఈశేశితవ్యతయా నారా ధార్యపోష్యతయా తథా, నియామ్యత్వేన సృజ్యత్వప్రవేశభరణై స్తథా, అయతే నిఖిలాన్ నారాన్ వ్యాప్నోతి క్రియయా తథా, నారా శ్చాప్యయనం తస్య తై స్తద్భావరూపణాత్, నారాణా మయనం వాసః తే చ తస్యాయనమ్ సదా, పరమా చ గతి స్తేషాం నారాణా మాత్మనామ్ సదా, ఆపో నారా ఇతి ప్రోక్తా స్తా అప్యయన మస్య చ, అతో నారాయణో నామ హేతుభి ర్దర్శితః పరః” (నరునితో సంబంధమును పొందినవారు నారములు. పురుషోత్తముడే నరుడనబడుచున్నాడు. తననుగూర్చిన సకలవిధమైన జ్ఞానమును పొందించుటచేతను, సమస్తమైన అజ్ఞానమును పోగొట్టువాడగుటచేతను, అంతటను వికారము లేనివాడైయుండుటచేతను, సనాతనుడగు ఆ పరమపురుషుడు నరుడనబడుచున్నాడు. నరుడగు ఆ భగవానునితో సంబంధమును పొందిన సకలచేతనాచేతనములు, ఆ స్వామిచే పాలింపబడుటచేతను, ధరింపబడుటచేతను, పోషింపబడుటచేతను, నియమింపబడుటచేతను, సృష్టింపబడుటచేతను, వ్యాపింపబడుటచేతను, భరింపబడుటచేతను నారములగుచున్నవి. నారములను అన్నిటిని (స్వరూపముచే) పొందుటచేతను, పూర్వము తెలివైన క్రియలతో వ్యాపించుటచేతను, వానిని పురస్కరించుకొనియే భగవానుని నిరూపింపవలసి యుండుటచేతను నారములు ఆ పురుషోత్తమునకు అయనములగుచున్నవి. ఇతడు నారములకు అయన మగుచున్నాడు. అవియును ఇతనికి ఎల్లప్పుడు అయనములగుచున్నవి. నరసమూహములగు ఆత్మలకు గొప్ప ప్రాప్యముగను, ప్రాపకముగను ఇతడు వెల్గుచున్నాడు. జలముకూడ నారశబ్దముచే చెప్పబడు చున్నది. అదియు ఇతనికి నివాసము అగుచున్నది. కనుక ఈ కారణముచే నారాయణుడను నామము చాలా గొప్పది అని చూపబడినది) అని అహిర్బుధ్ధ్య సంహితలో (52-50,55) నర, నార, నారాయణ శబ్దములు విస్తృతముగా వివరింప బడుట ప్రస్తుతమున అనుసంధేయము. భగవానునకు ఎన్ని నామములున్నను వానిలో నారాయణ నామమునకు గల ప్రాధాన్యమును “పేరాయినమ్ కొణ్ణదు ఓర్ పీడుడైయన్” ఇత్యాదిగా ఆర్వార్లు తెలిపిరి. ఇక, పెరియార్వార్ తిరుమొ లోని ఈ నామముచే అంకితమైన పాశురము, దాని భావము తెలుపబడుచున్నవి.

వణ్ణపువళ మరుగ్గినిఱ్ఱాత్తి మలర్పొద క్కిణ్ణి యార్ప్ప
నణ్ణి తొమ్మిమవర్శిన్తె పిరియాద నారాయణా! యిజ్జే వారాయ్
విణ్ణక్కరియపిరానే ! తిరియై యెరియామే కాదుక్కిడువన్
కణ్ణక్కు నన్దు మమ్మగుముడైయ కనగక్కుడిప్పు మివైయా

చక్కని రంగును కల పగడాల దండను నడుముకు చుట్టుకొని,
తామరపూవువలె ఉండే పాదాలలో ధరించిన మువ్వలు ధ్వనించేటట్లున్న నిన్ను
చేరి, నమస్కరించడమే అలవాటుగా గలవారి మనస్సునుండి క్షణకాలం కూడా
విశ్లేషించని నారాయణా ! నేను ఆహ్వానించే ఈ చోటకు రావాలి. నీ విషయంలో
ప్రీతిని లేనివారికి భావించడానికికూడా వీలు కానట్లుండే స్వామీ ! నీ చెవులకు
కాడను బాధ కలుగకుండా పెడతాను. కంటికి చాలా అందంగా ఉండే బంగారు
కుండలాలు ఏవిధంగా ఉన్నాయో చూడు. ఇక, తిరువాయ్మొళిలోని విచారము.

నారణన్ ముమ్మవేమ్మలకుక్కుమ్ నాతన్ వేతమయన్
కారణమ్ కిరిశై కరుమ మివై ముతల్వ నెన్తై
శీరణజ్జమరర్ పిఱర్ పలరుమ్ తొమ్మితేత్త నిన్దు
వారణత్తై మరుప్పాశిత్రపిరాన్ ఎన్ మాతవనే

నారాయణుడు, అన్ని లోకములకు స్వామి, వేదస్వరూపి, కారణవస్తువులు,
కార్యవస్తువులు, వాని ప్రయోజనములు- అను వీనికి నిర్వాహకుడు, మహిమ
నిండిన, గొప్పవారైన నిత్యసూరులచే, ఇంకను పలువురు నమస్కరించి,
స్తుతించునట్లు నిలచిఉన్నవాడు, కువలయాపీడం అనే ఏనుగుదంతాన్ని విఠించిన
ఉపకారకుడు - నేను ఆరాధించే మాధవుడు.

విశే :- మొదటిపాశురములో అనుసంధింపబడిన నారాయణనామము
యొక్క అర్థము ఇందులో ప్రస్తావించబడినది.

ఇప్పుడు పన్నిరు నామములోని పాశురము. దాని అర్థము-

నారణనాయ్ నల్వలమ్బురి నాలు ముకన్దెడుత్తు
మూరణి మేక మెనవే యుదరము మేఱ్కు నిన్దుమ్

ఆరణనూల్ తన్దరుళా లడైక్కలజ్జొణ్ణరుళుమ్
వారణవెట్టిన్ మమ్మముకిల్పోల్ నిన్దు మాయవనే

వారణ వెట్టిల్ = శ్రీహస్తగిరిలో, మమ్మ ముకిల్ పోల్ = చల్లని మేఘమువలె, నిన్దు
మాయవన్ = నిలచియున్న ఆశ్చర్యకరలీలను చేయు వరదరాజస్వామి,
నారణనాయ్ = నారాయణుడై, నల్ వలమ్బురి నాలుమ్ = గొప్ప దక్షిణావర్తశంఖము
లను నాల్గింటిని, ఉకన్దు ఎడుత్తుమ్ = ఆనందించి (చేతులలో) దాల్చియు, ఊర్
అణి మేకమ్ ఎన = సంచరించుచున్న, అందమైన మేఘము అనునట్లు, ఉదరముమ్
మేఱ్కుమ్ నిన్దుమ్ = ఉదరభాగమునందు, పడమటిదిక్కునందును
నిలచియుండి, ఆరణ నూల్ తన్దు = వేదమును శాస్త్రమును ప్రవర్తింపజేసి, అరుళాల్
= కృపతో, అడైక్కలమ్ కొణ్ణు అరుళుమ్ = (నన్ను) రక్ష్యవస్తువుగా పరిగ్రహించును.

ఇవటి దేవత - నారాయణుడు. వర్ణము - నీలము. ఆయుధములు -
నాల్గు శంఖములు. దిక్కు - పడమర. పుండ్రస్థానము - ఉదరము.

అమృతోద్భవయా దేవ్యా సమాశ్లిష్ట మథోదరే ।

నారాయణం ఘనశ్యామం చతుశ్శంఖం సమామృహమ్ ॥

(3) మాధవః

ఇందీవరదళశ్యామో మాధవ స్తు గదాధరః ।

నారాయణనామము సర్వేశ్వరుడు ఉభయవిభూతినిర్వాహకుడై,
శ్రీవైకుంఠములో వేంచేసియుండు స్థితిని తెల్పినది. అట్లుండువాడు బ్రహ్మచారి
నారాయణుడు కాడు, శ్రీమన్నారాయణుడే అనుటను మాధవ నామము
తెల్పుచున్నది. శివపురాణమునందును- “వైకుంఠే తు పరే లోకే శ్రియా సార్థం
జగత్పతిః, ఆస్తే విష్ణు రచింత్యాత్మా భక్తై ర్భాగవతై స్సహ” (వైకుంఠమును గొప్ప
లోకములో, అన్ని లోకములకు స్వామి, మనస్సుతో చింతించుటకు వీలులేని
స్వరూపమును కలవాడగు భగవానుడు విష్ణువు శ్రీదేవితో కూడియున్నవాడై
గుణానుభవనిష్ఠులగు భక్తులతోను, కైంకర్యనిష్ఠులగు భాగవతులతోను
కూడియున్నాడు) అని చెప్పబడినదికదా!

(మాధవః)- ‘మా’ అను పదము శ్రీదేవిని చెప్పుచున్నది. ‘ధవః’ అను పదము నాథుడను అర్థమును కల్గినది. “మాయాః ధవః మాధవః” అను రీతిలో మాధవుడను తిరునామము లక్ష్మీనాథుడను అర్థమును కల్గినది. “మానేయో నోక్తి మడవాళై మార్బిల్ కోణ్డాయ్ మాదవా!” (లేడి చూపులవంటి చూపులను కల లక్ష్మీని వక్షఃస్థలమున కల మాధవా!) అని నమ్మాళ్వార్లు ఈ అర్థమును మాధవ శబ్దార్థముగా అనుగ్రహించిరి. ఈ తిరునామమును భగవానుడు పరమపదములో లక్ష్మీదేవితో వేంచేసియున్న సన్నివేశమును తెలుపుచున్నదనుటను “వానుడై మాదవా!” (పరమపదమునుకల మాధవా) అని పెరియార్వార్లును, “మామాయన్ మాదవన్ వైకున్ఠన్” (గొప్ప ఆశ్చర్యభూతుడు, మాధవుడు, వైకుంఠమును కలవాడు) అని, “మన్నిడ మాదవనోడు వై కున్ఠమ్ పుక్కిరుప్పారే” (మాధవునితో సుస్థిరస్థానమగు వైకుంఠమును చేరియుందురు) అని గోదాదేవియు, “కేశవన్ నారణన్ శీమాదవన్ కోవిన్ఠన్ వైకున్ఠన్” (కేశవుడు, నారాయణుడు, మాధవుడు, గోవిందుడు, వైకుంఠుడు) అనియు, “పడివుడై మాదవన్ వైకున్ఠన్” (గొప్ప రూపమునుకల మాధవుడు, వైకుంఠుడు) అని నమ్మాళ్వార్లును అనుగ్రహించిరి. లక్ష్మీదేవి అన్ని దశలలోను భగవానుని విడిచియుండక, వెంటనేయుండునది కావున భగవానుని లక్ష్మీదేవిని విడిచి నిరూపింపవీలుకాదని, ఆమెను పుస్కరించుకొనియే నిరూపింపవలెననియు ఈ తిరునామము తెలియజేయుచున్నది. “హ్రీ శ్చ తే లక్ష్మీ శ్చ పత్న్యో” అని వేదమును పరమపురుషుని లక్ష్మీపురస్కరముగానే నిరూపించినది. “పియాన్ ములైయున్ఱవాయాన్ మాదవనే” ఇత్యాది సూక్తులలో లక్ష్మీపురస్కరమైన ఆశ్రయణమువలన విరోధినిరసనము సిద్ధించునని దివ్యసూరులు తెల్పిరి.

“సర్వేషా మేవ లోకానాం పితా మాతా చ మాధవః, గచ్ఛధ్య మేనం శరణం శరణ్యం పురుషర్షభః” (పురుషశ్రేష్ఠులారా! అన్ని లోకములకు లక్ష్మీనాథుడే తల్లిగా, తండ్రిగానున్నాడు. కావున గొప్ప శరణమగు ఈ మాధవుని శరణు పొందుడు) అని పురుషకారూపిణియగు లక్ష్మీదేవితోకూడిన నారాయణుడే మనకు ఉపాయముగను, స్వామిగను అగుచున్నాడు- అని భారతములో చెప్పబడినది. “కడివార్ తీయ వివైకళ్ నోడియారు మళవైక్కళ్ కొడియా అడు పుళ్ ఉయర్త వడివార్ మాదవనారే” (విరోధులను నశింపజేయు గరుత్మంతుని ధ్వజముగా ఎత్తిన,

సుందరమైన రూపమును కల మాధవుడు మన దుష్కర్మలను ఒక్కక్షణము పూర్తి అగు లోపలనే నశింపజేయును) అని ఆళ్వార్లును మాధవుడే ఉపాయమగుచున్నాడని తెలిపిరి. “మాదవన్ పూతల్గళ్” (మాధవుని భూతములు) అని, “మాదవనోడు వైకున్ఠమ్ పుక్కిరుప్పారే” (మాధవునితో వైకుంఠమును చేరుదురు) అనియు మాధవుడే సర్వశేషిగను, మోక్షప్రాప్త్యభూతుడుగను అగుచున్నాడని సానించిరి. సర్వేశ్వరుడు జగత్కారణమగునపుడును లక్ష్మీదేవికి ప్రేరకత్వరూపమైన అన్వయము కలదనుటను దివ్యసూరులు “శాలమ్ పడైత్తవనై త్తిరుమార్వనై” ఇత్యాది సూక్తులలో, వీరి సూక్తులను అనుసరించు ఆళవన్దార్, ఆళ్వార్, భట్టర్ మొదలగువారు తమ స్తోత్రములలో అనుగ్రహించిరి. పెరియవాచ్చాన్పిళ్ళై కుమారులగు నాయనార్ ఆచ్చాన్పిళ్ళై అనుగ్రహించిన చతుఃశ్లోకీవ్యాఖ్యానమునందును ఈ విషయము వివరింపబడినది. ఈ అంశము వివరణ సాపేక్షము. విస్తృతి భీతిచే వివరింప బడలేదు. భగవానుడు చేతనుల హృదయకమలములో పిరాట్టితో కూడియే వేంచేసియుండుననుటను “సర్వభూతహృదబ్జస్థా” అని బ్రహ్మపురాణమునందలి లక్ష్మీసహస్రనామస్తుతిలో, “మార్వ మెన్బదోర్ కోయిలమైత్తు మాదవ నెన్బుమ్ దెయ్పత్తై నాట్టి” (హృదయమను కోవెలను నిర్మించి, అందులో మాధవుడను దైవమును నిలిపి) అని పెరియార్వార్ల చేతను చెప్పబడినది. వ్యాహవిభావార్చావ తారములందుకూడ స్వామి లక్ష్మీసహితుడుగానే వేంచేసి యుండుననుట సకలప్రమాణసిద్ధము. (మాధవః) ‘మా’ అనుటచే పురుషోత్తముని పొందుటకు సాధనమగు పరవిద్య చెప్పబడుచున్నదని, ఆ విద్యకు ప్రవర్తకుడుగుటచే ఇతడు మాధవుడనబడుచున్నాడనియు గ్రహింపవచ్చును. “మా విద్యా చ హరేః ప్రోక్తా తస్యా ఈశో యతో భవాన్, తస్మా న్మాధవనామాఽసి ధవః స్వామీతి శబ్దతః” (‘మా’ అని హరివగు నిన్ను ప్రతిపాదించు బ్రహ్మవిద్య చెప్పబడుచున్నది. దానికి స్వామియై యుండుటచే నీవు మాధవుడని చెప్పబడుచున్నావు) అని ఈ అర్థము హరివంశములో ఆదరింపబడినది. “అతీయాదన అతీవిత్త అత్తా!” అని ఆళ్వార్లు ఈ అర్థమును అనుసంధించిరి. “మోనా ద్వానాచ్చ యోగాచ్చ విద్ధి భారత ! మాధవమ్!” (భరతకులములో పుట్టినవాడా! మోనముచేతను, ధ్యానముచేతను, యోగముచేతను మాధవుని తెలిసికొనుము) అను వ్యాసమహర్షి సూక్తినిబట్టియు మాధవనామమునకు అర్థమును గ్రహింపవచ్చును. “మధువిద్యావబోధ్యత్వాద్వా”

(మధువిద్యచే తెలియబడువాడగుటచే మాధవుడనబడుచున్నాడు) అనుచు శంకరులు ఈ నామమునకు వ్యుత్పత్తిని తెలిపిరి. “మధుకులే జాతత్వా న్మాధవః” (మధుకులములో పుట్టినవాడగుటచే మాధవుడనబడుచున్నాడు) అనియు ఇంకొక అర్థమును చెప్పిరి. “మా లక్ష్మీ, ధీః సరస్వతీ, తే అవతీతి మాధవః” (మా అనగా లక్ష్మీ, ధీ అనగా సరస్వతీ, వీరిని ఇరువురను రక్షించువాడగుటచే మాధవుడనబడుచున్నాడు) అనియు శంకరులు అర్థము చెప్పిరి. “బాంధవవిశేషమాహ- మాతాపితృత్వం శ్రీయా సహ సూచయతి- మాధవః” అనుచు ఈ నామము లక్ష్మీనారాయణుల జగన్మాతృత్వపితృత్వరూపసంబంధములకు సూచకమని భట్టర్ తెల్పిరి. ఇట్లు పలు అర్థములను కల్గినదైనను ఈ నామమునకు అందఱి దివ్యనారాయణులచే ఆదరింపబడినదగు లక్ష్మీనాథుడను అర్థమునే ఈ సందర్భమున ప్రధానముగా గ్రహింపనగును. “కోశరి మాతవన్” ఇత్యాది సూక్తులలో మాధవనామము స్వామియొక్క రాసికృతమునకు సూచకమనియు వ్యాఖ్యానింపబడినది. భగవానుని భక్తవాత్సల్యమునకు మాధవత్వము హేతువు అనుటను “మాధవో భక్తవత్సలః” అను ఆనుపూర్వి సూచింపబడుచున్నది. “నారణన్ శీమాదవన్” అనుచు ఈ అర్థమును ఆత్మార్థ వ్యుత్క్రమమున అనుభవించిరి. భగవానుని దివ్యరూపము అడవికాచిన వెన్నెల కాకుండా సార్థకమును చేయు లక్ష్మీదేవి సాన్నిధ్యమును ఈ నామము తెలుపుచున్నదనుట “ఇవ్వడివై తలైనీర్పాట్టిలే అనుభవిప్పార్ పిరాట్టియితే” ఇత్యాది వ్యాఖ్యానసూక్తుల ద్వారా గమ్యము. ఇట్టి నామవిశేషములు అనేకము లున్నవి. ఇప్పుడు పెరియాళ్వార్ తిరుమొழిలోని ఈ నామపాశురము. దాని భావము.

వైయ మెల్లామ్ వార్కడల్ వామ్మమ్ మకరక్కుమ్మై కొణ్ణవైత్తేన్
వెయ్యవే కాదిల్ తిరియై యిడువన్ నీ వేణ్ణియదెల్లామ్ తరువన్
ఉయ్య వివ్వాయర్ కులత్తినిల్ తోన్ఱియ వోణ్ణుడరాయర్కొమ్మనే !
మైయనైశెయ్ దిశవాయ్చ్చియరుళ్ళత్తు మాదవనే ! ఇజ్జే వారాయ్.

భూమిని అంతటినీ మూల్యంగా పొందేటట్లు గొప్ప వెల కల్గినవి, విశాలమైన సముద్రంలో ఉన్న మొసలివలె ఉన్నవి అయిన కర్ణాభరణాలను తెచ్చాను చూడు. కండాతి (దురద) తీరేటట్లు చెవులలో కాడలను వెచ్చగా పెడతాను.

నీవు ఇష్టపడే భక్త్యాలను ఇస్తాను. అందఱు ఉజ్జీవించేటట్లు ఈ గోకులానికి వచ్చి, జన్మించి, గొప్ప తేజస్సును కలవాడవై, గోపాలనాయకుడవైనవాడా! యువతులైన గోపికలను నీ సౌందర్యదులతో మోహింపజేసి, వారి మనస్సులో ఎప్పుడూ నిలచి ఉండేవాడవై, నీ మనస్సులో స్థిరనివాసం కల్గిన లక్ష్మీకి ప్రభువైన మాధవా! నీవు ఇక్కడకు రా!

ఇక తిరువాయ్మొళిలోని పాశురము, దాని భావమును.

మాతవ నెన్ఱతే కొణ్ణ ఎన్ఱై యిని యిప్పాట్టతు
యాతవన్గళుమ్ శేర్ కొడే నెన్ఱు ఎన్నుళ్ పుకున్దిరున్ఱు
తీతవమ్ కెడుక్కు మముతమ్ శెన్దామరైక్కుటున్ఱు
కోతవమిలెన్ కన్ఱుక్కుట్టి యెమ్మా నెన్ కోవిన్దనే

నాకోసం కృష్ణుడై అవతరించిన భగవానుడు, మాధవుడని నేను నోటితో పల్కిన మాత్రంతోనే నా విషయంలో “ఇకపై ఉండే కాలం అంతా ఏ కొఱత లేకుండా ఇతనిని చేస్తాను” అని సంకల్పించి, నాలో ప్రవేశించి ఉండి, పలు రీతులలోని నాపాపాలను తీర్చి అనుగ్రహిస్తున్న పరమభోగ్యుడై, ఎఱ్ఱని తామరలవంటి నేత్రాలను కలవాడై, పర్వతంవలె స్థిరంగా ఉండి, ఏదోషం, ఏ కొఱత లేని బెల్లపు ముక్కవలె నాకు పరమభోగ్యుడై ఉన్నాడు.

పన్నిరు నామములోని ఈ నామ పాశురము, దాని అర్థమును.

మాదవనామముమ్ వాన్ కత్తై నాన్లు మణి నిఱముమ్
ఓదు ముత్తైప్పడి యేన్ది యురత్తిలు మేలు మలీకి
ప్పొదలర్ మాదుడన్ పున్దియిల్ అన్ఱాల్ పుకున్ఱళిక్కుమ్
తూదను నాదనుమాయ్ తొల్ల త్తికిరి చ్చుడరే

తూతనుమ్ నాదనుమ్ ఆయ్ = (పాండవులకు) దూతయై, (అందఱికిని) స్వామియైయున్న, తొల్ అత్తి కిరి చ్చుడర్ = అనాదియైన హస్తాగిరిలో నున్న తేజోరూపమగు వరదరాజస్వామి, మాదవ నామముమ్ = మాధవుడను తిరునామమును, వాన్ కత్తై నాన్లుమ్ = బలమైన గదలను నాల్గింటిని, మణి నిఱముమ్ = (ఇంద్రనీల) మణివర్ణమును, ఓదుమ్ ముత్తైప్పడి = (శాస్త్రములలో)

చెప్పబడు రీతిలో, ఏన్ది = ధరించి, ఉరత్తిలుమ్ మేలుమ్ = వక్షఃస్థలమున, ఊర్ద్వదిశలో, మల్కి = ఉండి, అన్బాల్ = (నాపట్ల) వాత్సల్యముతో, పున్దియిల్ = (నా) మనస్సులో, పోదు అల్ మాడుడన్ = పుష్పనివాసిని యగు లక్ష్మీదేవితో, పుకున్దు = ప్రవేశించి, అళిక్కుమ్ = కాపాడుచున్నాడు.

ఇచటి భగవద్గీత - మాధవుడు, వర్ణము - ఇంద్రనీలము, ఆయుధములు - నాల్గు గదలు. దిశ - ఊర్ద్వదిశ. పుండ్రస్థానము - వక్షఃస్థలము.

నిత్యం కమలయా శ్లిష్ఠం హృదయే హం దయాంబుధిమ్ ।

మాధవం మణిభంగాభం చింతయామి చతుర్దశమ్ ॥

(4) గోవిందః

గోవిందో దక్షిణే పార్శ్వే ధన్వీ చంద్రప్రభో మహాన్

ఇట్లు అచ్యుతుడుగను, గోవిందుడుగను, కేశవుడుగను, నారాయణుడుగను అసాధారాణామమును కల్గినవాడుగను, పిరాట్టితో కూడినవాడుగను వేంచేసియున్నాడు స్వామి- అను అర్థము ఇంతవరకు చెప్పబడినది. ఇట్టి గొప్పతనమును కల్గినవాడుగా ఇతడు వేంచేసియున్నాడనుటకు ప్రమాణ మేమి? అను ప్రశ్న ఉదయింపగా, వేదవాక్యములే ఇచట ప్రమాణము అనుటను ఈ గోవిందనామము తెల్పుచున్నది. గోశబ్దముచే వేదవాక్యములు చెప్పబడుటచే, వేదవాక్యములచే ప్రతిపాదింపబడువాడు- అని ఈ గోవిందనామమునకు అర్థము. ఇతడు తన దాసులను జారవిడువని అచ్యుతుడనుటకు ప్రమాణము - “శాశ్వతం శివ మచ్యుతం నారాయణమ్” అని నారాయణానువాకము. త్రివిధపరిచ్ఛేద రహితుడుగను, అంతులేని రూపగుణవిభవములను కలవాడుగనున్న అనంతుడు అనుటకు - “సత్యం జ్ఞాన మనంతం బ్రహ్మ”, “యదేక మవ్యక్త మచింత్యరూపమ్”, ‘అనంత మవ్యయం కవిమ్ సముద్రైః సంతమ్’ మొదలగు తైత్తిరీయోపనిషద్వాక్యములును, “అనంత శ్చాత్మా విశ్వరూపో హ్యకర్తా” అను శ్వేతాశ్వతరవాక్యమును ప్రమాణములు. ఈ పరమపురుషుడే పలు అవతారములను ఎత్తి, అధములతో ఎట్టి భేదము లేక కలిసి, వ్యవహరించు గోవిందుడు అనుటకు ప్రమాణము “అజాయమానో బహుధా విజాయతే, తస్య ధీరాః పరిజానంతి యోనిమ్”

(కర్మమూలక జన్మ లేని పురుషోత్తముడు పలు రీతులలో అవతరించుచున్నాడు. బుద్ధిమంతులలో గొప్పవారే అతని జన్మరహస్యమును తెలిసికొనుచున్నారు.), “యువా సువాసాః పరివీత ఆగాత్, స ఉ శ్రేయాన్ భవతి జాయమానః” (యౌవనమును కలవాడుగను, అందమైన పీతాంబరమును దాల్చినవాడుగను, నిత్యసూరులచే కూడియున్నవాడుగను ఆ పరమపురుషుడు ఆవిర్భవించినాడు. అతడు జన్మించిన పిమ్మటనే గొప్పతనమును పొందుచున్నాడు. అతనిని జ్ఞానులగు కవులు తెలిసికొనుచున్నారు), “పితా పుత్రేణ పితృమాన్ యోనియోనా నావేదవి స్మనుతే తం బృహంతమ్” (అన్ని లోకములకు తండ్రి అగు పురుషోత్తముడు అన్ని అవతారములయందును తనచే జన్మింపజేయబడిన ఒకనిని తండ్రిగా గొని జన్మించుచున్నాడు. వేదమును తెలియనివాడు అతని మహిమను తెలియలేడు) అను మొదలగునవి. బ్రహ్మరుద్రాదులకును ఉత్పాదకుడై, పాగడబడు కేశమును కలవాడైయున్న కేశపుడితడే అనుట - “నారాయణాత్ బ్రహ్మ జాయతే, నారాయణాద్రుద్రో జాయతే” (నారాయణునివలన బ్రహ్మ పుట్టుచున్నాడు. నారాయణునివలన రుద్రుడు జన్మించుచున్నాడు), “హిరణ్యకేశః” (సువర్ణమువలె ఆకర్షణీయమైన కేశములను కలవాడు) మొదలగు వేదవాక్యములు ఉద్ఘోషించు చున్నవి. ఇతడు నారాయణుడై వేంచేసియున్న స్థితియును “విశ్వం నారాయణమ్” అని ప్రారంభించి, “నారాయణః పరం బ్రహ్మ తత్త్వం నారాయణః పరః, నారాయణః పరో జ్యోతి రాత్మా నారాయణః పరః, యచ్చ కించిత్ జగత్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతేఽపి వా, అంతర్బహి శ్చ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణః స్థితః” అని నారాయణానువాకమునందును, “ఏకో హ వై నారాయణ ఆసీత్” మొదలగు వాక్యములతో మహోపనిషత్తునందును, “చక్షు శ్చ ద్రష్టవ్యం చ నారాయణః, శ్రోత్రం చ శ్రోతవ్యం చ నారాయణః” అని మొదలిడి, “దిశ శ్చ ప్రదిశ శ్చ సర్వం నారాయణః” అని సుబాలోపనిషత్తులో, “ఏష సర్వభూతాంతరాత్మా..... ఏకో నారాయణః” అని అంతర్యామిబ్రాహ్మణమునందును, ఇంకను నారాయణోపనిషత్తు మొదలగువానియందును ఘోషింపబడినవి.

ఇట్టి గొప్పతనమును కల ఈస్వామి లక్ష్మీదేవితోకూడియే వేంచేసి యుండుననుట. “హ్రీ శ్చ తే లక్ష్మీ శ్చ పత్న్యో” (నీకు శ్రీదేవి భూదేవులు పత్నులు) “అస్యేశానా జగతో విష్ణుపత్నీ” (ఈ పిరాట్టి ఈ జగత్తుకు ఈశ్వరిగను, విష్ణువునకు

పత్నిగను నున్నది), “శ్రద్ధయా దేవో దేవత్వ మశ్నుతే” (శ్రద్ధాశబ్దవాచ్యయగు పిరాట్టిచేతనే ఈశ్వరుడు ఈశ్వరత్వమును పొందుచున్నాడు), “అనీదవాదమ్ స్వధయా తదేకమ్” (ఎవ్వరు లేని ప్రళయకాలమున స్వధాశబ్దముచే చెప్పబడు పిరాట్టితోకూడిన భగవానుడొక్కడే ఉన్నాడు) మొదలగు శ్రుతి వాక్యములలో సముద్ఘోషింపబడినది. “సమ్ కోవిన్దన్ కుడికొణ్డాన్” అనుచు నమ్మాళ్వార్లు గోవిందుని రూపమున తమమనస్సున నిత్యవాసమేర్పరచు కొన్నాడనుట గోవిందనామముపై వారికిగల ఆదరాతిశయమును తెలుపుచున్నది.

కావున ఇట్లు అచ్యుతాదినామములను, వానిలో చెప్పబడిన గొప్ప తనమును కలవాడు సర్వేశ్వరుడు అనుటకు ప్రమాణము వేదము అని గోవింద నామముచే ఘోషింపబడుచున్నది. ఈ గోవిందనామములో గల మిగిలిన అర్థములు పూర్వమే గోవిందనామమును వివరించునపుడు చూపబడినవి. ఆ గోవింద నామముచే సౌలభ్యగుణప్రకాశమగు కృష్ణావతారము అనుభవింపబడినది. ఇచట వేదప్రతిపాద్యత్వమనెడి పరత్వము చెప్పబడుచున్నది. కావున పునరుక్తి లేదు. “మాదవా! కోవిన్దా!”, “కేశవనై నారణనై మాదవనై”, “శిమాదవన్ కోవిన్దన్” మొదలైన సూక్తులలో ఆళ్వార్లుకూడ మాధవనామము తరువాత గోవిందనామాను సంధానమును చేసిరి.

ఇక, పెరియార్ళ్వార్ తిరుమొழిలోని ఈ నామపాశురము, దాని భావమును -

వణవన్టుడైయ వైర క్కడిప్పిట్టు వార్ కాదు తామ్ర పెరుక్కి
క్కుణవన్టుడైయరి క్కొపాలపిత్తైగళ్ గోవిన్దా! నీ శొల్లు క్కొళ్ళాయ్,
ఇణ్ణెనన్దుగియ విక్కడిప్పిట్టా లినియ పలా ప్పమ్మ తన్దు
ఘణన్దుణిములై యుణ్ణ త్తరువన్ నాన్ శోత్తమ్ పిరా నిజ్జే వారాయ్

ఈ గోపాలురు తమ దీర్ఘమైన చెవులు భుజాలవరకు సాగేటట్లు పెద్దవి చేసికొని, చక్కని వర్ణాన్ని కల, వజ్రాలు పొదిగిన కర్ణాభరణాలను అలంకరించుకొని తమ తల్లులు చెప్పినట్లు బుద్ధిగా ఉన్నారు. గోవిందా ! నీవు చూస్తే తల్లి అయిన నా మాటను వినడం లేదు. ఈవిధంగా కాకుండా నా మాటను విని, ఒకదానితో ఇంకొకటి తగినట్లున్న, చాలా అందంగా ఉండే ఈ కర్ణాభరణాలను అలంకరించు

కొంటే, నేను తీయని పనసపండును ఇచ్చి, నా స్తన్యాన్నికూడా నీవు త్రాగేటట్లు ఇస్తాను. స్వామీ ! నిన్ను స్తుతిస్తున్నాను. ఇక్కడకు రా.

తిరువాయ్మొళిలోని ఈ నామంతో అంకితమైన పాశురం, దానిభావం.

కోవిన్దన్ కుడుక్కూత్తన్ కోవల నెన్దెన్దే కునిత్తు
తేవుమ్ తన్నెయుమ్ పాడియాడ త్తిరుత్తి ఎన్నై క్కొణ్డాన్
పావన్దన్నెయుమ్ పాఱత్తైత్తు ఎమరేల్లెమ్మిపిఱపుమ్
మేవుమ్ తన్నైయ మాక్కినాన్ వల్లనెమ్మిరాన్విట్టువే

సర్వశక్తిమంతుడు, నాకు ఉపకారాలను చేసినవాడు అయిన విష్ణువు మాకు ఏమి చేశాడు? అని అంటే, గోవిందుడని, కుంభనృత్యాన్ని చేసినవాడు అని, గోపాలుడని - ఇటువంటి తిరునామాలనే పల్కి, నృత్యంచేసి, పరత్వాన్ని, సౌలభ్యాన్ని కీర్తించి పాడి సంచరించేటట్లుగా కటాక్షించి, నన్ను కింకరునిగా చేసికొని, నా పాపాలను పూర్తిగా పోగొట్టి, మాతో చేరినవారు ఏడేడు జన్మలలోను తనను చేరేటట్లుండే స్వభావాన్ని కలిగేవారినిగా మమ్ములను చేశాడు.

పన్నిరు నామంలోని ఈ నామపాశురం, దాని అర్థం.

కోవిన్ద నెన్దు జుళిర్ మది యాకి క్కొడియవరై
యేవున్దుక్కుళుడన్ తెట్టిలు ముట్కొత్తు నిన్దు
మేవు న్నిరువరుళాల్ వినై తీర్త్తు ఎనై యాణ్డరుళుమ్
పూవ న్నొమ్మ వత్తిమామలైమే నిన్దు పుణ్ణియనే

పూవన్ = నాభీకమలములో అవతరించిన బ్రహ్మ, తొమ్మ = సేవించునట్లు, అత్తి మా మలైమేల్ నిన్దు = శ్రీహస్తాగిరి యందు స్థిరముగా నిలచియున్నవాడు, పుణ్ణియన్ = పుణ్యస్వరూపుడగు వరదరాజస్వామి, కోవిన్దన్ = గోవిందుడుగను, ఎన్దుమ్ కుళిర్ మది = (వర్ణములో) ఎల్లప్పుడు చల్లని చంద్రుడుగను, ఆకి = అయినవాడై, కొడియవరై ఏవుమ్ = దుష్టులను నశింపజేయుచున్న, తనుక్కుళుడన్ = నాల్గు ధనుస్సులతో, తెట్టిలుమ్ = దక్షిణ దిశలోను, ఉట్కొత్తుమ్ = కంఠముయొక్క లోపలవైపున, నిన్దు = నిలచియుండి, మేవుమ్ తిరు అరుళాల్ = నిండుగా నున్న

గొప్ప కృపతో, విన్న తీర్పు = పాపములను పోగొట్టి, విన్న ఆణ్ణులు = నన్ను సేవకునిగా గొని దయజేయును.

ఇచటి మూర్తి - కోవిందుడు. వర్ణము- చంద్రవర్ణము. ఆయుధములు- నాల్గు ధనుస్సులు. దిక్కు -దక్షిణము. పుండ్రస్థానము- కంఠము లోపలివైపు.

దేవ్యా చ చంద్రశోభిన్యా దేవం కంఠే విరాజితమ్ ।

చంద్రభాసం చతుశ్చార్జ్యం గోవింద మహా మాశ్రయే ॥

(5) విష్ణు:

ఉత్తరే హలభృద్విష్ణుః పద్మకింజల్కసన్నిభః

ఇట్లు కేశవాది నాల్గు నామములతో పరత్వము తెలుపబడినది. ఇక , విష్ణునామములో నాల్గవ వ్యాహమగు అనిరుద్ధమూర్తి చెప్పబడుచున్నది. ఇచట “సృష్టిస్థితిసంహారార్థమాకృష్టమ్, సంసారిసంరక్షణార్థమాకృష్టమ్, ఉపాసకానుగ్రహార్థమాకృష్టమ్, సంకర్షణప్రద్యుష్మానిరుద్ధరూపేణ నిఘ్నమ్ నిర్మలై. పరత్వత్తిల్ జ్ఞానాదికళాఘ్నమ్ పూర్ణమాయురుక్కుమ్. వ్యాహత్తిల్ ఇవిరణ్ణ గుణమ్ ప్రకటమాయురుక్కుమ్. అదిల్ సంకర్షణర్ జ్ఞానబలఙ్గళ్ ఇరణ్ణోడుమ్ కూడి జీవతత్వత్తై అధిష్ఠిత్తు, అత్తై ప్రకృతియిల్ నిష్ఠమ్ వివేకిత్తు. ప్రద్యుష్మావస్తైయై భజిత్తు, శాస్త్రప్రవర్తనత్తైయిమ్, జగత్సంహారత్తైయిమ్ పణ్ణక్కుడవరాయురుప్పర్. ప్రద్యుష్మర్ ఐశ్వర్యవీర్యఙ్గళోడుమ్ కూడి మనస్తత్వత్తై అధిష్ఠిత్తు, ధర్మోపదేశత్తైయిమ్, మనుచతుష్టయమ్ తొడక్కుమాన శుద్ధవర్గసృష్టియైయిమ్ పణ్ణక్కుడవరాయురుప్పర్. అనిరుద్ధర్, శక్తితేజస్సుక్కుళ్ ఇరణ్ణోడుమ్ కూడి రక్షణత్తుక్కుమ్, తత్త్వజ్ఞానప్రదానత్తుక్కుమ్, కాలసృష్టిక్కుమ్, మిశ్రసృష్టిక్కుమ్ కడవరాయురుప్పర్” (వ్యాహమనగా- సృష్టిస్థితి సంహారములకొఱకును, సంసారి సంరక్షణకొఱకును, ఉపాసకుని అనుగ్రహముకొఱకును, సంకర్షణ-ప్రద్యుష్మ- అనిరుద్ధరూపములలో నుండు స్థితి. పరత్వమునందు జ్ఞానాదులు ఆఱు గుణములును పూర్ణములుగా నుండును. వ్యాహములో రెండు రెండు గుణములను సృష్టములుగా నుండును. ఈ మూడు వ్యాహరూపములలో- సంకర్షణుడు జ్ఞానబలములను రెండిటిని కలవాడై, జీవతత్వమును అధిష్ఠించి, దానిని

ప్రకృతినుండి వివేకించి (విభజించి), ప్రద్యుష్మావస్థను పొంది, శాస్త్ర ప్రవర్తనమును, జగత్తుయొక్క సంహారమును చేయువాడైయుండును. ప్రద్యుష్ముడు ఐశ్వర్య, వీర్యములను కలవాడై, మనస్తత్వమును అధిష్ఠించి, ధర్మోపదేశము, మనుచతుష్టయము మొదలగు శుద్ధవర్గసృష్టిని చేయువాడై యుండును. అనిరుద్ధుడు, శక్తితేజస్సులను రెండిటిని కలి, రక్షణను, తత్త్వజ్ఞాన ప్రదానమును, కాలసృష్టిని, మిశ్రసృష్టిని చేయవలసినవాడై యుండును) అని శ్రీపిఞ్చలోకాచార్యులవారు తత్త్వత్రయములో అనుగ్రహించిన శ్రీసూక్తులు ఇచట అనుసంధేయములు. విష్ణుశబ్దముచే చెప్పబడువాడు అనిరుద్ధుడేనని నిర్ణయించుట ఎట్లు? అనగా, “త్రిపా దూర్వ ముదైత్పురుషః పాదోస్యేహాభవాత్పునః, తతో విష్వక్ష్ వ్యక్రామత్ పాశనాఽనశన్ అభి” (పరమపదములో ఈ పరమపురుషుడు మూడు రూపములను కలవాడై సంకల్పించెను. పరమపదనాథుని ఒక అవతారమైన అనిరుద్ధుడు తిరిగి ఇచట అవతరించెను. దానికి పిమ్మట సకలవిధచేతనులను రక్షించుటకై ఈ లోకమునంతటిలో అవతారముచేయుటద్వారా వ్యాపించెను) అని పురుషసూక్తమున అనిరుద్ధునిగూర్చి విష్ణుశబ్దార్థము అనుసంధింపబడినది. మఱియు, అనిరుద్ధుడే బ్రహ్మరుద్రులకు మధ్యలో పద్మనాభుడగు విష్ణువుగా అవతరించెను అని శాస్త్రములు చెప్పుటచేతను, కార్యవాచిశబ్దము కారణమును చెప్పును కనుక, పద్మనాభుడని ప్రథమావతారమగు అనిరుద్ధనారాయణుని చెప్పనగును. మిగిలిన వ్యాహములు రెండును ఉండగా ఇచట అనిరుద్ధుని మాత్రమే చెప్పుట ఎందులకు? అనినచో “పద్మనాభాదికా సృర్వే వైభవీయా స్తథైవ చ, షట్త్రింశత్ సంఖ్యాసంఖ్యాతాః ప్రాధాన్యేన గణేశ్వర, షట్త్రింశద్భేదభిన్నా స్తే పద్మనాభాదికా స్సూరాః, అనిరుద్ధా త్పముత్పన్నాః దీపాద్దీపా ఇవేశ్వరాః” (విష్వక్సేనా! పద్మనాభుడు మొదలగు ముఖ్యమైన విభవావతారములు ముప్పది ఆఱు. ఇట్లు పద్మనాభుడు మొదలగు ముప్పది ఆఱు విభవమూర్తులును, దీపమునుండి పుట్టిన ఇంకొక దీపములవలె, అనిరుద్ధమూర్తినుండి అవతరించిరి) అని విష్వక్సేనసంహితలో చెప్పబడినట్లే, పిమ్మట చెప్పబోవు పద్మనాభుడు, త్రివిక్రముడు, వామనుడు, దామోదరుడు అను మూర్తులకు మూలమూర్తి అనిరుద్ధుడే అగుటచే ఆ మూర్తి ఇచట నిర్దేశింపబడినది. ఇక విష్ణుశబ్దముయొక్క అర్థవైభవమును ఇక గమనించెదము.

“తతో విష్వజ్ వ్యక్రామత్” అని అవతారముచే వ్యాపించియుండునది విష్ణుశబ్దార్థముని పురుషసూక్తములో చెప్పబడినది. “వ్యాప్య సర్వా నిమాన్ లోకాన్ స్థిత స్సర్వత్ర కేశవః, తత శ్చ విష్ణునామాఽసి విశో ర్ధాతోః ప్రవేశనాత్” (కేశవుడవనబడు నీవు ఈ అన్ని లోకములను అంతట వ్యాపించియున్నావు. అందుకే విష్ణువను తిరునామమును కలవాడవైయున్నావు. ఏల అన- ‘విశ’ అను ధాతువునకు ప్రవేశించుట అను అర్థముండుటచే) అని శ్రీవరాహపురాణములో చెప్పబడిన రీతిలో అంతటను తన స్వరూపముతో వ్యాపించియుండువాడు విష్ణువు- అను అర్థమును చెప్పవచ్చును. “పరస్థ తణ్ పరవైయుత్ నీర్ తౌఱుమ్ పరస్థళన్ పరస్థ వణ్ణిమిదెన” అనుచు ఈ వ్యాప్తిని ఆహ్వార్య కీర్తించిరి. “యస్మా ద్విష్ట మిదం సర్వం తస్య శక్త్యా మహాత్మనః, తస్మా త్ప్రచ్యతే విష్ణుః విశో ర్ధాతోః ప్రవేశనాత్” (మహాత్ముడగు ఆ పరమపురుషుని శక్తితో ఈలోకమంతయు వ్యాపించి యుండుటచే అతడు విష్ణువనబడుచున్నాడు- ‘విశ’ అను ధాతువు వ్యాపించుటను చెప్పుటచే) అని విష్ణుపురాణమునందు, ఆదిత్యపురాణమునందును చెప్పబడిన రీతిలో శక్తిచే అన్ని వస్తువులను వ్యాపించియుండువాడు అను అర్థము తెలుపబడినది. “వ్యాప్య మే రోదసీ పార్థ ! కాంతి రభ్యధికా స్థితా, సంసారవేశనాత్ పార్థ! విష్ణు రిత్యభిసంజ్ఞితః” (పార్థా! నాయొక్క, మిక్కిలి అధికమైన కాంతి ఆకాశమునంతటినీ వ్యాపించియున్నది. ఇట్లు ఈలోకము అంతట వ్యాపించి యుండుటచే నేను విష్ణుశబ్దముచే చెప్పబడుచున్నాను) అని మహాభారతములో చెప్పబడిన రీతిలో సర్వవ్యాపియగు విగ్రహకాంతిని కలవాడనుటను విష్ణుశబ్దమునకు అర్థమును గ్రహింపవచ్చును. “యథా సర్వగతో విష్ణుః” (విష్ణువు ఎట్లు సర్వవ్యాపియో) అని శ్రీవిష్ణుపురాణమునందును చెప్పబడిన రీతిలో విగ్రహముతో అంతట వ్యాపించియున్నాడు- అను అర్థమును కూడ గ్రహింపవచ్చును. ఈ అర్థములన్నియు “విష్ణు ర్విక్రమణా ద్వేషః” అని భారతము ఉద్యోగవర్వములో వివరింపబడినవి. ఇట్లు ఇతడు అన్నిటిని వ్యాపించి, ప్రకాశించుటచే అన్నియు అతడే అని చెప్పదగినట్లున్నాడనుటను “జ్యోతింషి విష్ణు ర్భువనాని విష్ణు ర్వనాని విష్ణు ర్గిరయో దిశశ్చ, నద్య స్సముద్రా శ్చ స ఏవ సర్వం యదస్తి య న్నాస్తి చ విప్రవర్య” (విప్రశ్రేష్ఠా ! జ్యోతిస్సులు, విష్ణువే. భవనములును విష్ణువే. వనములును విష్ణువే. పర్వతములు, దిక్కులు, నదులు, సముద్రములు,

సచ్చబ్రహ్మచ్యములగు జీవులు, అసచ్చబ్రహ్మచ్యములగు అచిత్తును - అన్నియు భగవానుడగు విష్ణువే) అనుచు విష్ణుపురాణము ఉద్ఘోషించినది. భగవానునకు చరాచరములతో గల వ్యాప్యవ్యాపక సంబంధమును, భగవానుని ఆధిక్యమును, ఈ నామము తెల్పుచున్నదనుచు - “తై స్తైః ప్రకారైః అధిదేవ భగవతా న్యూనానామ్ స్వవ్యతిరిక్తానామ్ అవినాభావః తార్కికప్రసిద్ధ. అత్ర వ్యాప్తిః అభిమతా- న తదస్మి వినా యత్ స్యాత్ మయా భూతం చరాచరమ్” అని భట్టర్ పల్కిరి. “విష్ణుమ్ తానాయ నజ్గళ్ నాదనే” అని ఆహ్వార్యును వచించిరి. “అస్య జానంతో నామ చిద్వివక్షన మహస్తే విష్ణో సుమతిం భజామహే” (విష్ణుదేవా ! నీ తిరునామమును తెలిసిన మేము నీయొక్క గొప్ప తేజస్సును, స్వచ్ఛమైన జ్ఞానమును భజింతుము) అని ఋగ్వేదమును, “తద్విష్ణోః పరమం పదమ్” అని, “విష్ణో ర్యత్పరమం పదమ్” అని, “శంసో విష్ణు రురుక్రమః” అనియు, “విష్ణుక్రాంతే వసుక్రాంతే” అనియు, “విష్ణోః పదే పరమే మధ్య ఉత్పః” (విష్ణువుయొక్క గొప్ప శ్రీపాదమునుండి అమృతధార ప్రవించుచున్నది) అనియు, మఱియు పలు పలు వేదవాక్యము లందును మిక్కిలి ఆదరింపబడినది.

ఇప్పుడు పెరియాళ్వార్ తిరుమొழ్గిలోని ఈ నామసాశురము, దాని భావమును.

శోత్తమ్ పిరాన్ ఎన్జిరన్నాలుమ్ కొళ్ళాయ్ శుక్రీకుమ్మలారాడు నీ పోయ్
కోత్తుక్కురవై పిణైన్జిజ్గువన్నాల్ కుణమ్ కొణ్ణిడువనో నమ్మి !
పేర్త్తుమ్ పెరియన వప్పమ్ తరువన్ పిరాన్ తిరియిడవొట్టిల్
వేయ్ త్తడన్తోళార్ విరుమ్బు కరుజ్కుమ్మల్ విట్టువే! నీ యిజ్గే వారాయ్ !

“స్వామీ ! నీకు ఒక అంజలి” అని పల్కి, రావాలి మనస్సులో వేడుకొన్నా, నీవు నామాటను విని రావడంలేదు. గుణపూర్ణా ! నీవు ఉంగరాల జాట్టును కల స్త్రీలతో ఏకాంతస్థలంలోకి పోయి, వారితో చేతులను కలిపి, రాస క్రీడ ఆడి, తరువాత ఇక్కడకు వస్తే, నీవు ఆ విధంగా చేయడం నీకు తగినదిగా ఒప్పుకొంటానా ! ఉపకారకుడా ! కాడను నీ చెవిలో పెట్టడానికి నీవు అంగీకరిస్తే, మళ్ళీ మళ్ళీ పెద్ద పెద్ద అప్పాలను నీకు ఇస్తాను. వెదుళ్ళవలె పెద్ద బాహువులను కల స్త్రీలు అభిలషించేటట్లుగా ఉన్న నల్లని కేశపాశాన్ని కల విష్ణూ ! నీవు ఇక్కడకు రా !

తిరునాయ్మొలలోని ఈ నామపాశురము, దాని భావము.

విట్టిలబ్బు శెళ్ళోది తామరైపాదమ్ కైకళ్ కణ్గళ్
విట్టిలబ్బు కరుళ్ళుడర్ మలైయే తిరువుడమ్బు
విట్టిలబ్బు మదియమ్ శీర్ శబ్బు శక్కరమ్ పరిది
విట్టిలబ్బు ముడియమ్మాన్ మదుళాదనన్తనక్కే.

చక్కగా ప్రకాశిస్తున్న కిరీటాన్ని కలవాడు, మధువు అనే అసురుని సంహరించిన స్వామికి శ్రీపాదాలు, శ్రీకరాలు, తిరునేత్రాలు విరిసి వెలిగే, ఎట్టిని కాంతిని కల తామరపూవులే. దివ్యదేహం అయితే- బాగా వెలిగే నీలవర్ణ ప్రభము కల కొండవంటిది. గొప్ప పాంచజన్యశంఖం చక్కగా వెలిగే చంద్రునివంటిది, శ్రీసుదర్శనం సూర్యునివంటిది.

పన్నిరు నామములోని ఈ నామపాశురము, దాని అర్థమును.

విట్టు వల వయిగ్రీన్కణ్ వడక్కుమ్ విడారు నిష్టు
మట్టవిత్త తామరైత్తాతు నిఱ్ఱి మేనియనాయ్
తొట్ట కలప్పైకళ్ ఈరిరణ్ణాలు మ్మయరణుక్కుమ్
కట్టెత్తితోలై క్కరికిరిమేనిష్ట కట్టకమే

కట్టు ఎత్తీల్ శోలై = మిక్కిలి అందమైన తోటలచే చుట్టబడిన, కరి కిరిమేల్ నిష్ట = హస్తాగిరిపై వేంచేసియున్న, కట్టకమ్ = కల్పవృక్షమువంటి, వరదరాజస్వామి, విట్టు = విష్ణువైయుండి, వల వయిగ్రీన్కణ్ = ఉదరముయొక్క కుడివైపున, వడక్కుమ్ = ఉత్తరదిక్కున, విడారు నిష్టు = విడువక నిలచియుండి, మట్టు అవిత్త = తేనె ప్రవించుచున్న, తామరై త్తాతు నిఱ్ఱి మేనియనాయ్ = తామరపూవులోని మకరందముయొక్క వర్ణమును కల దివ్యదేహమును కలవాడై, తొట్ట కలప్పైకళ్ ఈర్ ఇరణ్ణాలుమ్ = (చేతిలో) ఎత్తి దాల్చిన నాగళ్ళను నాల్గింటితో, తుయర్ అఱుక్కుమ్ = (నా) దుఃఖమును పోగొట్టును.

ఇచటి భగవద్గీత - విష్ణువు. వర్ణము - తామరపూవులోని తేనెరంగు (బంగారురంగు). ఆయుధములు - నాల్గు హలములు. దిక్కు - ఉత్తరము. పుండ్రస్థానము - ఉదరమున కుడివైపు

విష్ణుపత్నాభ్యయా దేవ్యా కుక్షౌ దక్షిణపార్శ్వకే ।
విష్ణుం చతుర్థలం వందే పద్మకింజల్కసన్నిభమ్ ॥

(6) మధుసూదన:

ఆగ్నేయ్యా మరవిందాభః ముసలీ మధుసూదనః

“తస్మా ద్విరాడజాయత” (ఆ అనిరుద్ధనారాయణునివలన బ్రహ్మ ఉద్భవించెను) అని పురుషసూక్తమునందు, “తురీయోఽయం జగన్నాథో బ్రహ్మణ మస్మజ త్పునః” (నాల్గవ మూర్తియగు ఈ అనిరుద్ధుడు బ్రహ్మను సృష్టించెను) అని విష్ణుకేసనసంహితలోను చెప్పబడిన రీతిలో బ్రహ్మను సృష్టించినవాడగు అనిరుద్ధమూర్తి విష్ణుశబ్దముచే చెప్పబడినాడు. మఱియు, ఆ బ్రహ్మను ఉత్పాదనము చేయుటయేగాక, అతని దుఃఖము కల్గినపుడు దానిని పోగొట్టువాడును అతడే అనుటను ఈ మధుసూదననామము తెలుపుచున్నది. కేశవుడనుచు ప్రారంభించి, గోవిందనామమువరకు పరత్వము తెలుపబడినది. విష్ణునామముతో వ్యూహము చెప్పబడినది. ఈ మధుసూదననామమునుండి విభవావతారము వివరింపబడుచున్నది. “యో బ్రహ్మణం విదధాతి పూర్వం యో వై వేదాం శ్చ ప్రహిణోతి తస్మై” (ఎవడు బ్రహ్మను మొదట సృష్టించి, అతనికి వేదములను ఉపదేశించెనో) అని వేదములో చెప్పబడిన రీతిలో సర్వేశ్వరుడు వేదములను బ్రహ్మకు ఉపదేశించెను. నాల్గు శిశువుల రూపములోనున్న ఆ నాల్గు వేదములను మధు, కైటభులను ఇరువురు అసురులు బ్రహ్మనుండి అపహరించి, తీసికొనిపోయి, రసాతలములో దాచియుంచిరి. వేదములను కోల్పోయిన ఆ బ్రహ్మయు “కన్నులను పోగొట్టుకొంటిని, ధనమును కోల్పోయితిని” అనుచు కేశవుని ప్రార్థించెను. అతని ప్రార్థనను వినిన కరుణాసముద్రుడగు భగవానుడు హయగ్రీవావతారమును ఎత్తి, మధుకైటభులను సంహరించి, బ్రహ్మకు వేదములను తిరిగి ఇచ్చెను. ఇట్లు ప్రథమజాడగు (మొదట పుట్టినవాడగు) బ్రహ్మకు చేసిన ఉపకారమగుటచే ఇది అవతారములలో ముందుగా అనుసంధింపబడుచున్నది.

(మధుసూదనః) - మధువును అనురుని మట్టుబెట్టినవాడు. “కర్ణమిశ్రోద్భవం చాపి మధునామ మహాసురమ్, బ్రహ్మణోఽపచితిం కుర్వన్ జఘాన పురుషోత్తమః, తస్య తాత ! పథాదేవ దేవదానవమానవాః, మధుసూదన

ఇత్యాపః ఋషయ శ్చ జనార్దనమ్” (భగవానుని కర్ణమునుండి పుట్టిన మధువును గొప్ప రాక్షసుని బ్రహ్మకు మంచినీచేయుటకై పురుషోత్తముడు చంపెను. నాయనా ! ఇతనిని చంపుటచేతనే దేవతలు, దానవులు, మానవులు, ఋషులు అను అందఱును జనార్దనుని మధుసూదనుడని చెప్పుచున్నారు) అని మహాభారతములో ఈ నామముయొక్క మహిమ స్పష్టికరింపబడినది.

“దదృశాతేఽరవిందస్థమ్ బ్రహ్మణ మమితప్రభమ్, సృజంతం ప్రథమం వేదాం శ్చతుర శ్చారువిక్రమా, తతో విగ్రహిణ స్తాం స్తు దృష్ట్వా తా వసురోత్తమా, వేదాన్ జగృహతూ రాజన్ ! బ్రహ్మణః పశ్యత స్తదా, అథ తా దానవశ్రేష్ఠా గృహీత్వా తాన్ సనాతనాన్, రసాం వివిశతు స్తూర్ణ ముదపూర్ణే మహోదధౌ, తతో హృతేషు వేదేషు బ్రహ్మ కశ్మల మావిశత్, తతో వచన మీశానం ప్రాహ వేదై ర్వివాక్యతః, బ్రహ్మ- వేదా మే పరమం చక్షు ర్వేదా మే పరమం ధనమ్, వేదా మే పరమం ధామ వేదా మే బ్రహ్మ చోత్తమమ్, మమ వేదా హృతా స్రర్వే దానవాభ్యాం బలార్జితః, అంధకారా ఇమే లోకా జాతా వేదై ర్వివర్జితాః, అహో ! బత మహద్దుఃఖం వేదనాశనజం మమ, ప్రాప్తం ధునోతి హృదయం తీవ్రశోకామయ స్త్వయమ్, కో హి శోకార్ణవే మగ్నం మా మిహోద్య సముద్ధరేత్, ఇత్యేవం భాషమాణస్య బ్రహ్మణో నృపసత్తమ, హరి స్తోత్రార్థ ముద్యుతా భక్తి ర్బుద్ధిమతాం వర, తతో జగౌ పరం జప్యం ప్రాంజలిః ప్రగ్రహం ప్రభుః, ... ఏతస్మిన్నంతరే రాజన్ ! దేవో హయశిరోధరః, జగ్రాహ వేదా నఖిలాన్ రసాతలగతాన్ హరిః, ప్రాదా చ్చ బ్రహ్మణే రాజన్ ! తతః స్వాం ప్రకృతిం యయా, తత స్తయో ర్వధేనాశు వేదాపహరణేన చ, శోకాపయనం చక్రే బ్రహ్మణః పురుషోత్తమః” (మధువు, కైటభులను అసురులు అంతులేని కాంతిని కలవాడు, తామరపూవులో వేంచేసియుండువాడు, అందమైన రూపమును కల నాల్గు వేదములను మొట్టమొదటగా సృష్టించినవాడగు అగు బ్రహ్మను చూచిరి. శరీరముతో కూడిన ఆ వేదములను చూచిన ఆ అసురులు బ్రహ్మ చూచు చుండగానే వానిని ఎత్తుకొనిపోయిరి. పిమ్మట ఆ అసురశ్రేష్ఠులు ప్రాచీనములగు ఆ వేదములను గైకొని జలపూర్ణమగు సముద్రులోని రసాతలమున గల వివరములో దూరిరి. ఇట్లు వేదములు అపహరింపబడిన తర్వాత బ్రహ్మకు గొప్ప దుఃఖము కల్గినది. అప్పుడు వేదములను కోల్పోయిన బ్రహ్మ భగవానునిగూర్చి ఇట్లు ప్రార్థించెను. “వేదములు నాకు గొప్ప కన్నులు. వేదములు నాకు గొప్పధనము.

వేదములే నాకు గొప్ప కాంతి. నాకు మహిమను కలుగజేయువానిలో వేదములు గొప్పవి. అసురబలముచే నా వేదము లన్నియు ఇవటినండి అపహరింపబడినవి. ఇప్పుడు మిగిలిన ఈలోకములన్నియు నాకు చీకటితో నిండినవైనవి. లోకస్పృష్టి చేయదలచిన నేను వేదములు లేనిదే ఏమి చేయుదును? వేదములు నశించుటచే నాకు గొప్ప దుఃఖము కల్గినది. తీవ్రశోకమును ఈ వ్యాధి నా మనస్సును వేధించు చున్నది. ఈ దుఃఖసముద్రములో మునిగిన నన్ను ఎవరు దరిచేర్చెదరు? -” ఇట్లు బ్రహ్మ రోదించునపుడు హరిని స్తుతింపవలెనను బుద్ధి అతనికి ఏర్పడినది. అప్పుడు సృష్టికి అధిపతి అగు అతడు చేతులను జోడించి, మిక్కిలి గొప్పదగు ఈ స్తోత్రమును పాడెను..... అప్పుడు భగవానుడు అగు హరి అశ్వముఖుడైన (హయగ్రీవుడై) అవతరించి, రసాతలమునుండి అన్ని వేదములను గైకొని బ్రహ్మనద్దకు తీసికొనివచ్చి ఇచ్చెను. అప్పుడు బ్రహ్మ తన సహజస్థితిని తిరిగి పొందెను. అట్లు ఆ అసురులను వధించుటతో, వేదములను తిరిగి తీసికొనివచ్చుటతో బ్రహ్మయొక్క దుఃఖమును పురుషోత్తముడు పోగొట్టెను) అని మహాభారతములో ఈ వృత్తాంతము తెలుపబడినది.

“మద మివ మధుకైటభస్య రంభాకరభకరీంద్రకరాభిరూప్యదర్పమ్, స్ఫుట మివ పరిభూయ గర్వగురోః కి ముషమీమహి రంగకుంజరోరోః” (మధుకైటభుల గర్వమును పరాభవించినట్లే, అరటిబోదే, కరభము- అనగా మణికట్టునుండి చిటికెనవేలువరకు గల కరభమనే భాగము, ఏనుగు తొండము - అను వీని అందముయొక్క గర్వమును అణచి, ఆ గర్వముచే బలిసి, వెల్గుచున్న శ్రీరంగనాథుని ఊరువులకు ఏ వస్తువును ఉపమానముగా పల్కుదుము?) అనుచు పరాశరభట్టరు శ్రీరంగరాజస్తవములోను, “పిష్టదూష్టమధుకైటభకీటా” (మధుకైటభులనెడి దుష్టకీటకముల వంటి అసురులను పిసికి, చంపిన ఊరుద్వయము) అని కూరేఖలు సుందరబాహుస్తవములోను అనుగ్రహించినట్లే మధుకైటభులు భగవానుని ఊరువులచే అణచబడి చంపబడిరను వృత్తాంతము ప్రసిద్ధము. “కాయేన్దిరుశ్చై మాగ్రగ్రీ క్కదిరిలకు మామణికళ్ ఏయేన్ద పణక్కదిర్మేల్ వెవ్వయిర్ప- వాయేన్ద మధుకైటబరుమ్ వయిఱురుకి మాణ్డార్” (కోపగించి, చీకటిని పోగొట్టు కిరణములను వెదజల్లు గొప్ప మణులను కల్గిన ఆదిశేషుని

పడగలపై గల తేజస్సుతో పాటు భగవానుడు వేడి నిశ్వాసములను విడువగా, అక్కడకు వచ్చిన మధుకైటభులు తమ గర్భములు కటిగి మరణించిరి) (మూన్డామ్ తిరువ.66) అని భగవానుని శ్వాసచేతనే మధుకైటభులు నశించిరిని పేయాత్మార్లు అనుగ్రహించిరి కదా!- అనినచో, కల్పాంతరములో ఇట్లు సంభవించియుండ వచ్చుననియు చెప్పవచ్చును. లేక, భగవానుడు ఎట్టి శ్రమ లేకుండగనే వారిని చంపిన రీతిని ఈ విధముగా ఆత్మార్లు పల్కినట్లును చెప్పవచ్చును. ఈ మధుకైటభులు బ్రహ్మయొక్క కర్మానుభవముకొరకు భగవానునిచే స్పృహింపబడిరి. రజస్తమోగుణములే ఈ రూపమును పొందిరిని పాంచరాత్రశాస్త్రవచనము. జన్మించునపుడే వీరు “నీవు మమ్ములను సంహరింపవలెను” అని ఎవరినిగూర్చి పల్కుదురో, వారివలననే వీరికి చావు సంభవింపవలెనను వరమును పొందిరి. వేదములను కల బ్రహ్మను చూచి, అతనినుండి వేదములను అపహరించి, రసాతలములో దాగిరి. అప్పుడు బ్రహ్మచే స్తోత్రముచేయబడిన భగవానుడు హయగ్రీవావతారమును ఎత్తి ఒక తీయని రాగమును పాడెను. ఆ ధ్వనిని వినిన అసురులు వేదములను విడచి, ధ్వని వచ్చిన దిశవైపు పోయిరి. భగవానుడు వేటొక దిశలో వచ్చి, వేదములను గైకొని, బ్రహ్మకు తిరిగి ఇచ్చెను. వేదములు కన్పింపకపోవుటచే ఆ అసురులు పాలకడలిలో శయనించియున్న భగవానుని చూచి, అతడే వేదములను తీసికొనిపోయి ఉండునని తలచి, అతనితో చిఱకాలము యుద్ధమొనర్చిరి. చాలా కాలము యుద్ధము చేసినను, శ్రమను పొందని భగవానుని చూచి వారు సంతోషించి, “నీకిష్టమైన వరమును అడుగుము” అని వారు అనగా, “మిమ్ములను నేను చంపవలెను” అను వరమును మాయావియైన ఆ మాధవుడు వారిని వేడెను. వారును దానికి అంగీకరింపగానే “మీకు ఇష్టమైన ఒక వరమును ప్రార్థింపుడు” అని పరమపురుషుడు పలుకగా, “ఎవరును చనిపోని చోట మేము సంహరింపబడవలెను” అని స్వామిని వారు వేడిరి. పురుషోత్తముడు తన తొడలతో వారిని అణచి, చంపెను- అని పురాణములు ఈ వృత్తాంతమును వివరించుచున్నవి. మధుసూదనుడను తిరునామముచే మధువును సంహరించినవాడని చెప్పబడుట కైటభునకును ఉపలక్షణమే. కైటభారి అని భగవానునకు ఇంకొక తిరునామము కూడ కలదు. ఈవిధముగా మధుకైటభులను సంహరించినవాడను అర్థమిచ్చు

ఈ నామముద్వారా స్వామియొక్క విరోధి నిరసనశీలత్వము సూచింపబడిన దనుటను పూర్వాచార్యులు ఈ నామప్రసక్తి వచ్చినపుడెల్ల వివరించిరి. భక్తులకు అనుభవవిరోధి అయిన యమవశ్యతను పోగొట్టుటలోని స్వామివైచక్షణ్యమును ఈ నామము తెలుపుచున్నదట - “అనుభవిష్పార్కు వరుమ్ విరోధికతై మధువై నిరసిత్తాప్సోలే నిరసిత్తు క్కొడుక్కుమవనై. ఇత్తాల్- అనుభవవిరోధియాన యమవశ్యతైక్కు అశ్శవేణ్డాదపడియాన వైచక్షణ్యతై యుడైయవన్ - ఎన్నై. పరిహరమధుసూదన ప్రపన్నాన్- ఎన్ఱు యమన్నానుమ్ నడుబ్బుమ్మడియాన విషయమితే” అను పెరియాత్వార్ తిరుమొళి వ్యాఖ్యానసూక్తివలన ఈ అంశము. స్పష్టము.

(మధుసూదనః)- ‘మధు’ అనగా - “పిప్పలం స్వాదు” అను రీతిలో తీయని భోగ్యపదార్థములగు అచేతనతత్త్వము, ఆనందస్వరూపము, భగవానునకు శ్రీకౌస్తుభమువలె భోగ్యమైన చేతన తత్త్వమును అర్థము. సూదనుడను పదమునకు తన వశమునకు తీసికొనివచ్చువాడు- అని భావము. కావున సర్వతత్త్వములను తన వశమున నుంచుకొనువాడను అర్థమును మధుసూదననామమువలన స్ఫురించుచున్నది. “సర్వసయనాచ్చైవ మధుహో మధుసూదనః” (అన్ని తత్త్వములను నడుపుచు ప్రవర్తించుటచే భగవానుడు మధుసూదనుడన బడుచున్నాడు) అని ఈ నామముయొక్క ఆర్షనిరుక్తము ఈ అర్థమును ఆదరించినది. మధుసూదనుడనుటకు సకలతత్త్వములనెడి గుఱ్ఱములను నియమించువాడను అర్థమునుకూడ చెప్పవచ్చును. “మధు రింద్రియనామా స తతో మధునిషూదనః” (మధువు అని తీయని ఇంద్రియములు చెప్పబడుచున్నవి. వానిని అణచువాడు కావున ఆ భగవానుడు మధుసూదనుడనబడుచున్నాడు) అని “ఆత్మని నిత్యానం తరాయతయా సూరిజనకరణోపసంహర్తృత్వాద్వా” (నిత్యసూరుల ఇంద్రియములను సదా ఏ అవరోధములేకుండ ఆకర్షించువాడు) అనియు మధుసూదనశబ్దార్థము వివరింపబడినది. కావున, ఈ అర్థములచే స్వామి విరోధినిరసనశీలత్వము వ్యక్తమగుచున్నది. “కొడు మిడర్ ముగ్గివుమ్ మాయ్త వమ్మాన్ మదుశూదనన్” (తీవ్రమైన దుఃఖమును అంతటినీ పోగొట్టిన స్వామి మధుసూదనుడు) అనుచు ఈ అర్థమును ఆత్మార్లు అనుగ్రహించిరి. ఈ విరోధినిరసనశీలత్వమనెడి మహాగుణమునకు వశులై “మదుశూద నెన్నమాన్ తాను యాను మెల్లామ్ తన్నుళ్ళే

కలహ్మోన్మాదో నేను పాలుమ్ నెయ్యిమ్ కన్నలుమ్ అముదు మొత్తే” (మధుసూదనుడైన నాస్వామి నేను తాను తేనె, పాలు, నేయి, కలకండ అమృతము- అన్ని రసములు తనలో కలుగునట్లు కలసితిమి) అని, “పశ్యతే ! మదుశూదనా ! ఎన్ మరతకమణీయే” (మహోదరుడా! మధుసూదనా! నా మరతకమణీ !) అనియు, “మదుశూదనై యన్తి మగ్రగ్రీలేన్” (మధుసూదనుడు తప్ప వేరొక రక్షకులు లేరు) అని, “వైత్త మానిదియామ్ మదుశూదనైయే యలగ్రగ్రీ” (దాచిపెట్టిన గొప్పనిధి అయిన మధుసూదనునే పలవరించి) అనియును నమ్మాళ్వార్లు తమను స్వామికి వశము చేసికొనిరి. నిత్యసూరుల ఇంద్రియములను తన వైపు నిత్యము ఆకర్షించువాడు కావున మధుసూదనుడని స్వామికి పేరు. “పూరీణాం కరణం చ వా ఉపసంహరతి” అని ఈ అర్థమును నిరుక్తి తెల్పినది. దేశికులు శ్రీస్తుతి ప్రారంభమున, చివరలో కూడ ఈ మధుసూదనామమును అనుసంధించుట వలన కూడ ఈ నామమునకు కల వైశిష్ట్యము తెలియుచున్నది.

ఇక, పెరియాళ్వార్ తిరుమొత్తీలోని ఈ నామపాశురము, దాని భావమును.

విణ్ణెల్లామ్ కేట్టు వల్లుదిట్టా యున్ వాయిల్ విరుప్పి యదనై నాన్ నోక్కి
మణ్ణెల్లామ్ కణ్ణెన్ మనత్తుళ్ళే యళ్ళే మదుశూదనే యెన్ఱుణ్ణెన్
పుణ్ణేదు మిలై యున్ కాదు మఱియుమ్ పాటుత్తిత్తెప్పొదిరు నప్పి!
కణ్ణా ! వెన్ కార్ముగిలే ! కడల్వణ్ణా ! కాపలనే ! ములై యుణాయే.

మన్ను తిన్నందువల్ల నిన్ను నేను కొట్టినందులకు పైన గల లోకాలకు అన్నిటికీ వినిపించేటట్లు పెద్దగా ఏడ్చావు. నీవు ఆ విధంగా ఏడవడంవల్ల తల్లి అయిన నేను నీ పట్ల ఆదరాన్ని కల్గి నీ నోటిలో ఉండే నోటిముద్దను పరిశీలించి చూచాను. అప్పుడు ఆ నోటిలో అన్ని లోకాలను చూచి నా మనస్సులో భయపడి, “ఇతడు మధుసూదనుడే అయి ఉండాలి” అని తెలిసికొన్నాను. నీ చెవులకు పుండు ఏమీ లేదు. కాడను పెట్టేటపుడు నీచేవిని కొంచెం ముడవాలి. దానినిమాత్రం కొంచెం క్షణకాలం భరించాలి. గుణపూర్ణా ! కాలమేఘంవంటివాడా ! సముద్రవర్ణా ! రక్షకా! నా స్తన్యాన్ని తాగు.

తిరునాయ్మొత్తీలోని ఈ నామ పాశురము, దాని భావము.

మదుశూదనై యన్తి మగ్రగ్రీలే నెన్ఱు ఎత్తాలుమ్ కరుమ మన్తి
తుది శూత్తన్ పాడల్గళ్ పాడి యాడ నిన్ఱాత్తి యూత్తి తొలుమ్
ఎదిర్ శూత్తన్ పుత్తై నైత్తోర్ పిఱప్పుమ్ ఎనక్కే యరుళ్ కళ్ శెయ్య
విది శూత్తన్దా లెనక్కేలెమ్మాన్ తిరివిక్కిరమనైయే.

“మధువును సంహరించిన భగవానుడు తప్ప వేరొక ఆలంబనాన్ని కలవాడను కాను”- అని అనుసంధించి, ఏ వస్తువుతోను ఏ ప్రయోజనాన్ని ఆశించకుండా, అనన్యప్రయోజనంగా స్తోత్రరూపంలో అతని గుణాలనుగూర్చిన పాశురాలను స్థిరంగా ఉండి పాడేటట్లుగా, సర్వదా నేను జన్మించే అన్ని జన్మలలో నాకు ఎదురుగా ఉపాయంతో అవతరించి నాపట్ల కృపజేయడంకోసం స్వామి అయిన త్రివిక్రముని ఒక విధి (కృప) నన్ను చుట్టుముట్టింది.

పన్నిరునామములోని ఈనామ పాశురము, దాని అర్థము.

మదుశూదననెన్ వలప్పుయనైన్ కిత్తక్కెన్ఱు ఇవగ్రగ్రీల్
పదియా యిరున్ఱు పాన్ మాదుత్తై పల్లయవణ్ణనుమాయే
మదు మావినైకళ్ అఱుక్కు ముయలఱ్ఱుళ్ ఈరిరణ్ణాల్
మదువారిళమ్ పాత్తీల్ వారణవెట్టిన్ మత్తిముకితే

మదు ఆర్ = మకరందము నిండిన, ఇళమ్ పాత్తీల్ = లేత తోటలు చుట్టియున్న, వారణ వెట్టిల్ = శ్రీహస్తిగిరిలో (వేంచేసియున్న) మత్తి ముకిల్ = వార్షిక మేఘమువంటి వరదరాజస్వామి, మదుశూదనన్ = మధుసూదనుడై యుండి, ఎన్ వల పుయమ్ ఎన్ఱు = నా కుడిభుజము, తెన్ కిత్తక్కు. (ఎన్ఱు) = ఆగ్నేయ దిశ (అను), ఇవగ్రగ్రీల్ = ఈ స్థానములలో, పదియాయ్ ఇరున్ఱు = స్థిరముగా నుండి, పాన్ మాదు ఉత్తై = లక్ష్మీదేవి నివసించు, పల్లయ వణ్ణనుమాయే = తామరవర్ణుడై, ముయలఱ్ఱుళ్ ఈర్ ఇరణ్ణాల్ = రోకళ్ళను నాల్గింటితో, మదు మా వినైకళ్ = (నా) అనాదియైన గొప్ప కర్మలను, అఱుక్కుమ్ = పోగొట్టును.

ఇచటి భగవద్గీత - మధుసూదనుడు. వర్ణము - తామరవర్ణము. ఆయుధములు - నాల్గు రోకళ్ళు. దిశ - ఆగ్నేయము. పుండ్రస్థానము - కుడిభుజము.

వైష్ణవసంజ్ఞయా దేవ్యా కలితం దక్షిణే భుజే ।
చతుర్ముఖం ముఖాభం సంశ్రయే మధుసూదనమ్ ॥

(7) త్రివిక్రమః

త్రివిక్రమః ఖడ్గపాణిః నిఘ్నత్యాం జ్వలనప్రభః

మధుసూదననామము భగవానుడు బ్రహ్మకు చేసిన ఉపకారమునుగూర్చి తెల్పినది. పిమ్మట గల త్రివిక్రమనామము ఈ లోకమునకు అంతటికిని అపేక్షానిరపేక్షముగా తనను సులభునిగా చేసికొనిన వైనమును తెల్పుచున్నది. మహాబలి అను ఒక గొప్ప అసురుడు తన పరాక్రమముతో ఇంద్రుని, ముల్లోకములను జయించి, తన వశము చేసికొనెను. అప్పుడు ఇంద్రుడు మొదలగు దేవతలు భగవానునివద్దకు చేరి మొఱపెట్టగా, భగవానుడు అదితి- కశ్యపప్రజాపతులకు కుమారునిగా వామనుడై అవతరించెను. వామనుడు మహాబలియాగము చేయునపుడు అతని యజ్ఞవాటికను చేరి, అతనివద్ద మూడడుగుల నేలను యాచించి, దానముగా పొంది, త్రివిక్రముడయ్యెను. తన రెండు పాదములతో లోకములనన్నిటిని కొలిచి, మూడవ అడుగును మహాబలి తలపై పెట్టి, పాతాళలోకములో అతనికిని శాశ్వతమైన స్థానమును అనుగ్రహించెను- అను వృత్తాంతము సర్వలోకప్రసిద్ధము. “వానకముమ్ ముల్లకముమ్ అశన్ద తిరివిక్కిరమన్” అనుచు ఆహ్వార్య అర్థానుసంధానపూర్వకముగా త్రివిక్రమనామానుసంధానమును చేసిరి. ఇట్లు ప్రయోజనాంతరపరుడగు ఇంద్రునితోపాటు, అతనికి విరోధియగు మహాబలితోపాటు ఎట్టి భేదము లేక అందఱిని రక్షించిన అవతారమగుటచేతను, నిద్రించు బిడ్డను వాత్సల్యముతో తడవి, దగ్గఱకు చేర్చుకొను తల్లివలె లోకములను అన్నిటిని తన శ్రీపాదముతో వాని అపేక్షా నిరపేక్షముగా స్పృశించిన గొప్పతనమును కల్గినది అగుటచేతను, పరత్వము, సౌలభ్యమును కలిసి ప్రకాశించు వైశిష్ట్యమును కల్గినదగుటచేతను, దాసులకై తన రావు మార్చుకొనియైనను వారిని రక్షించు తన గొప్ప రక్షకత్వస్వభావమును ప్రకటించునది అగుటచేతను, వేదములతో పాటు, ఇతిహాసపురాణములతోపాటు, దివ్యసూరులతోపాటు - అందఱు ఎట్టి భేదము

లేక ఈ అవతారమునందు అభినివిష్టచిత్తులయ్యిరి. “ఇదమ్ విష్ణు ర్విచక్రమే, ...”, “త్రీణి పదా విచక్రమే,.....”, “విచక్రమే పృథివీ మేష ఏతామ్ క్షేత్రాయ విష్ణుః” (మూడు అడుగుల భూమిని పొందుటకై ఈలోకమునంతటిని విష్ణువు కొలిచెను.) “త్రి ర్దేవః పృథివీ మితి ప్రవిష్ణుః”, “శం నో విష్ణు రురుక్రమః” (గొప్ప పాదవిన్యాసములను కల విష్ణువు మనకు మంగళము నిచ్చుగాక) “విష్ణుక్రాంతే వసుక్రాంతే” (విష్ణువుచే కొలువబడిన సంపదతో నిండిన భూదేవీ !) అని పలు పలు చోట్ల వేదము కీర్తించినది. “కణ్డాయే నెజ్జే ! కరుమజ్జళ్ వాయ్కెన్టు ఓర్ ఎణ్తానుమిన్టియే వన్దియలు మాటు ఉణ్డానై ఉలకేమ్మ మోర్ మూవడి కొణ్డానై కణ్డాకొణ్డానై నీయుమే” (మనసా ! కార్యములు ఫలించునపుడు ఏ తలపు లేకుండగనే వచ్చి ఫలించు రీతిని చూచితివికదా ! ఏడు లోకములను ఆరగించిన వాడు, ఒక మూడడుగులతో ఆ లోకములను కొలిచినవాడును అగు స్వామిని నీవుకూడ చూచితివికదా) అని, “అడియై మూన్టై యిరన్ద వాఱుమ్ అజ్జే నిన్టాళ్ కడలుమ్ మణ్ణుమ్ విణ్ణుమ్ ముడియ ఈరడియాల్ ముడిత్తు కొణ్డా ముక్కియముమ్, నొడియుమాటనై కేట్టున్టోటు మెన్ నెజ్జమ్ నిన్టనక్కే కరైన్టుకుమ్ కొడియ వల్విన్దయేన్ ఉన్దై ఎన్టుకొల్ ! కూడువదే” (మూడడుగులను అడిగిన తీరును, అక్కడనుండి అగాధమైన సముద్రము, భూమి, ఆకాశములను రెండు పాదములతో అణగనట్లు కొలిచిన మహిమ - అను ఆ వ్యాపారములను చెప్పు రీతిని వినునపుడు అంతట నా మనస్సు నీ విషయములోనే కఱగి, శిథిలమగు చున్నది. మిక్కిలి కఠినమైన పాపమును గల నేను నిన్ను పొందుట ఏ రీతిలోనో కదా !) అనియు, “పాయోరడి వైత్త తన్ కీర్త్ పురవై నిల మెల్లామ్ తాయోరడియాల్ ఎల్లా పులకుమ్ తడ వన్ద మాయోన్ ఉన్దై క్కాణ్బాన్ వరున్ది ఎన్దై నాళుమ్ తియోడుడన్ శేర్ మెమ్మికాయ్ ఉలకిల్ తిరివేన్ !” (ఒక శ్రీపాదమును భూమి అంతట వ్యాపించునట్లు పెట్టి, ఆ పాదము క్రిందనున్న సముద్రపరివేష్టితమైన లోకమునంతటిని కొలిచి, మఱియొక పాదముతో పై లోకములను అన్నిటిని స్పృశించిన ఆశ్చర్యభూతుడా ! నిన్ను సేవించుటకై ఎల్లప్పుడు అగ్నిలో చేరిన మైనమువలె కఱగి బాధపడి లోకములో తిరుగుదునా !) అనియు, “ఉలక మెల్లామ్ తావియ వమ్మనై ఎజ్జిన్ తల్లైప్పెయ్ వనే” (లోకములను అన్నిటిని కొలిచిన స్వామిని

ఇక ఎక్కడ పొందుదును?) అనియు, “తావి వైయమ్ కొణ్ణ ఎన్నాయ్” (స్వ)శించి భూమిని గ్రహించిన నా స్వామీ ! అనియు, “పామరు మూపులకు మళ్లన్ పట్టపాదా వో!” (చేతనా చేతనములతో నిండిన ముల్లోకములను కొలిచిన శ్రీపాదపద్మములను కలవాడా ! అనియు నమ్మాళ్వార్లు పిరాట్టిమార్లు (దేవేరులు) తాకినను కందిపోవు స్వామి శ్రీపాదములను దర్శించి, కొండలు, అడవులు అన్నిటిని కొలిచిన ఈ స్వామి సాలభ్యగుణములనందు ఆర్తహృదయులయ్యిరి. “ఎన్నిదు మాయమ్! ఎన్నప్పన్ అత్తిన్దలన్, మున్నెయ వణ్ణమే కొణ్ణళవాయ్ ఎన్ట మన్ను నముశియై వానిల్ శుక్రత్తియ మిన్ను ముడియనే!” (ఏమి నీ మాయ ఇది ! నా తండ్రి గ్రహించనే లేదు. ముందురీతిలోనే భూమిని తీసికొని కొలువుము- అని పల్కిన నముచిని ఆకాశములో గిరగిర తిప్పిన, ప్రకాశించు కిరీటమును కలవాడా!) అనియు, “ఒరుప్పడుత్తిడుమిన్ ఇవళై ఉలకళవ్వానిడైక్కే” (లోకములను కొలిచినవానివద్దకే ఈమెను అప్పగించుడు) అనియు పెరియార్వార్లు, “ఓగ్గి ఉలకళన్డ ఉత్తమన్” (లోకములను కొలిచిన ఉత్తముడు) అని, “తేళుమ్ ఉళ్ళళ్లన్డవన్ తిరివిక్కిరమన్ తిరుక్కళాల్ ఎన్నై తీణ్ణమ్ వణ్ణమ్” (కాంతిని కల, లోకములను కొలిచిన త్రివిక్రముడు శ్రీకరములతో నన్ను ఆలింగనము చేసికొను రీతిలో) అనియు “మాణి యురువా యులకళన్డ మాయనై క్కాణిల్ తలై ముఱియుమ్” (బ్రహ్మచారి రూపియై లోకములను కొలిచిన ఆశ్చర్యభూతుని దర్శించినచో శిరస్సు వినమ్రమగును) అనియు గోదాదేవియు ఈ అర్థమున అభినివేశమును పొందిరి. “ఏకః ప్రాసీసరత్ పాద మేకః ప్రాచిక్షళస్మదా, అపరోఽభ్యధర స్మార్త్వా కోఽధిక స్తేషు గణ్యాతామ్” (ఒకడు శ్రీపాదమును చాచెను. బ్రహ్మయగు వేటొకడు మిక్కిలి సంతోషముతో ఆ శ్రీపాదమును శోధించెను. శివుడగు ఇంకొకడు సంతోషముతో ఆ నీటిని తలపై దాల్చెను. వీరిలో ఎవడు అధికుడనుటను విచారించి చూడుడు) అనునట్లు పరమపురుషుడు ఎవడనుటను స్థిరీకరించునదికదా ఈ అవతారము.

(త్రివిక్రమః)- “త్రయో విక్రమాః త్రిషు లోకేషు క్రాంతాః యస్య సః” (ముల్లోకములును ఎవనిచే ఆక్రమింపబడినదో అతడు) అను అర్థమునుకూడ గ్రహింపవచ్చును. “త్రిణి పదా విచక్రమే” అని అన్నది వేదముకూడ. “త్రి రిత్యేవం త్రయో లోకాః కీర్తితాః మునిసత్తమైః, క్రమసే తాం స్త్రిథా సర్వాన్ త్రిక్రమోఽసి

జనార్దన!” (‘త్రి’ అని ముల్లోకములు మునివరులచే చెప్పబడుచున్నవి. వానిని మూడు అడుగులతో కొలుచుటచే ఓ జనార్దనా ! నీవు త్రివిక్రముడవు అగుచున్నావు) అని హరివంశములో చెప్పబడినది. “పాదేవైకేన విక్రాంతా సర్వేయం భూ ర్భరేశ్వర!, అంతరిక్షం ద్వితీయేన ద్యాః తృతీయేన సత్తమ !” (ఈ లోకము ఒక పాదవిక్షేపముతో కొలువబడినది. రెండవ పాదన్యాసముతో అంతరిక్షము కొలువబడినది. మూడవ పాదముతో దేవలోకములు కొలువబడినవి) అని నారసింహపురాణములో చెప్పబడినది. మొదటిపాదములో క్రింది లోకముల నన్నిటిని, రెండవపాదముతో పై లోకములను అన్నిటిని, మూడవ పాదముతో మహాబలియొక్క శిరస్సును కొలిచెననియు చెప్పనగును. “త్రి రిత్యేవం త్రయో వేదాః కీర్తితా మునిసత్తమైః, క్రమసే తాం స్త్రిథా సర్వాన్ త్రివిక్రమ ఇతి స్మృతః” (‘త్రి’ అనుపదముతో మూడు వేదములును మునివరులచే చెప్పబడినది. వానిని అన్నిటిని వ్యాపించుటచే త్రివిక్రముడనబడుచున్నాడు) అని భట్టర్చే నిర్వచింప బడిన రీతిలోకూడా అర్థమును గ్రహింపవచ్చును.

ఇక, పెరియార్వార్ తిరుమొ శ్లోలోని ఈనామపాశురము, దాని భావము-
ములై యేదుమ్ వేణ్ణే నెన్దోడి నిన్ కాదిఱ్ఱుడిప్పై పుఱిత్తెత్తిన్దిట్టు,
మలైయై యెడుత్తు మగిల్గొన్డు కల్ మారి కాత్తు పుళునిరై మేయ్తాయ్,
శిలై యొన్దిఱుత్తాయ్ ! తిరువిక్కిరమా ! తిరువాయర్పాడిప్పిరానే !,
తలైనిలాప్పోదే యున్ కాదై పెరుక్కాదే విట్టిట్టేన్ కుగ్గొమ్మేయ్తే.

“స్తవ్యం, మిగిలిన భక్త్యాలు ఏవీ నాకు అక్కఱ లేదు” అని పల్కి పరుగెత్తి పోయి, నేను చెవులలో పెట్టిన కర్ణాభరణాన్ని పెరికి పడవేసి, గోవర్ధనగిరిని గొడుగుగా ఎత్తిపట్టి, మనస్సులో సంతోషించి, రాళ్ళవర్షంనుండి గోపాలకులు మొదలైనవారిని రక్షించి, గోబృందాన్ని మేసినవాడా ! సాటి లేని శివధనుస్సును సీతాదేవిని వివాహమాడడం కోసం భగ్గుం చేసినవాడా ! త్రివిక్రమా ! రేపల్లెకు ఉపకారకుడా ! శిరస్సును నిలువ లేని శైశవదశలోనే నీ చెవులకు పోగును పెట్టి పెద్దది చేయకుండా విడిచిపెట్టాను. ఈ విధంగా విడచి పెట్టడం నా తప్పే సుమా !

తిరువాయ్మొ శ్లోలోని ఈ నామపాశురం, దాని భావం-

తిరివిక్కిరమన్ శెన్నామరైక్కణ్ ఎమ్మాన్ ఎన్ శెళ్ళనివాయ్
 ఉరువిత్కొలిన్ వెళ్ళె పుళిళ్ళునిఱత్తన నెన్జెన్జు ఉళ్ళి
 పురవి పుణిన్జు పల్లాళ్ళి యూళ్ళి నిన్ పాదపళ్ళయమే
 మరువి త్తొమ్మమ్మనమే తన్నాయ్! వల్లెకాణెన్ వామననే

నాకోసం వామనావతారం ఎత్తిన భగవానుడు మూడు పాదాలతో
 లోకాలను అన్నిటినీ కొలిచినవాడని, ఎఱ్ఱని తామరలవంటి కన్నులను కల స్వామి
 అని, నాకు భోగ్యమై, ఎఱ్ఱని దొండపండువంటి అధరాన్ని కలవాడని, అందం
 నిండిన శుద్ధస్ఫటికవర్ణాన్ని కల దంతాలను కలవాడని నిన్ను అనుసంధించి, స్తుతించి
 నమస్కరించి చిరకాలం నీ పాదారవిందాలలోనే స్థిరంగా ఉండి దాస్యాన్ని
 చేయడానికి అనుమత మనస్సును ఇచ్చావు. నా వామనమూర్తి! నీవు సమర్థుడవుకదా !

పన్నిరు నామంలోని ఈ నామపాశురం, దాని అర్థం.

తిరివిక్కిరమన్ తిక్కన్ తీనిఱత్తన్ తెళివుడై వాళ్
 ఉరువి క్కరళ్ళిలీరణ్ణేన్జి వలక్కమ్మత్తుమ్
 శెరు విక్కిరమత్తరక్కర్ తిక్కు శ్శేఱన్దాళు మిత్తై
 మరువి క్కరికిరిమేల్ వరమ్ తన్దిడు మన్నవనే

కరి కిరి మేల్ మరువి = శ్రీహస్తాగిరిపై నిలచియుండి, వరమ్ తన్దిడుమ్ =
 (ఆవశ్యకమైన) వరములను అనుగ్రహించుచున్న, మన్నవన్ ఇత్తై = చక్రవర్తి యగు
 వరదరాజస్వామి, తిరివిక్కిరమన్ = త్రివిక్రముడైయుండి, తిక్కన్ తీ నిఱత్తన్ =
 జ్వలించు అగ్నివంటి వర్ణమును కలవాడై, కరళ్ళిల్ = శ్రీహస్తములలో, తెళివు
 డై = ప్రకాశము నిండిన, వాళ్ ఈర్ ఇరణ్ణు = ఖడ్గములను నాల్గింటిని, ఉరువి
 ఏన్జి = గ్రహించి, దాల్చి, వల క్కమ్మత్తుమ్ = కంఠముయొక్క కుడివైపున, శెరు
 విక్కిరమత్తు = యుద్ధములో (బలమును) విక్రమమును చూపు, అరక్కర్ తిక్కుమ్
 = రాక్షసుల దిశ అగు నైఋతియందు, శిఱన్జు ఆళుమ్ = గొప్పగా నుండి,
 రక్షించును.

ఇవటి మూర్తి - త్రివిక్రముడు. వర్ణము - అగ్ని. ఆయుధములు - నాల్గు
 ఖడ్గములు. దిశ - నైఋతి. పుండ్రస్థానము - కంఠమునకు కుడివైపు.

దక్షిణాంసే దయావార్ధిం పరారోహోధిషం ప్రభుమ్ ।
 అగ్నివర్ణం చతుఃఖడ్గం భావయామి త్రివిక్రమమ్ ॥

(8) వామనః

వాయవ్యాం వామనో వజ్రీ తరుణాదిత్యదీప్తిమాన్

వేదములచే మిక్కిలి ఆదరింపబడినదగుటచేతను, పరత్వమును,
 సౌలభ్యమును ఏకత్ర చూపునది అగుటచేతను, అందఱి తలలపై సమానముగా
 శ్రీపాదమును ఉంచుటచే వామనావతారముకంటే మహాగుణమును కల్గినది
 అగుటచేతను త్రివిక్రమావతారము మొదట అనుభవింపడినది. పిమ్మట ఈ
 త్రివిక్రమమూర్తికిని కారణభూతుడైన వామనమూర్తి గొప్పతనము కీర్తింపబడు
 చున్నది. “ద్రష్టాన్ స్వకాంత్యా వామాని సుఖాని నయతి” (చూచువారిని తన
 కాంతితో సుఖమును కలవారినిగా చేయుచున్నాడు) అనునది వామనశబ్దార్థము.
 “సర్వాణి వామాని నయతి” (అందఱిని సుఖమును కలవారినిగా చేయుచున్నాడు)
 అని ఛాందోగ్యోపనిషత్తు ఈ అర్థమును ఆదరించినది. “కొళ్ళ మాళా విన్చ వెళ్ళమ్
 కోదిల తన్దిడుమ్ ఎన్ వళ్ళలే ! ఓ వైయ జ్జొణ్ణ వామనా ! ఓ” (ఎంత గ్రహించినను
 అంతము లేనిదై, ఏదోషము లేని ఆనందప్రవాహమును నాకు అనుగ్రహించు
 మహోదారుడా ! భూమిని అధీనము చేసికొనిన వామనా !) అని “వేదమ్ తమిళ్ళన్
 శెయ్దద మాఱన్”గా ప్రసిద్ధిచెందిన నమ్మాళ్వార్లను వామనశబ్దార్థమును
 అనుగ్రహించిరి. “వామ స్పందరమూఢయోః” అను రీతిలోకదా మిక్కిలి
 దేహసౌందర్యమును కలవాడనియు వామననామమునకు అర్థమును గ్రహింప
 వచ్చును. ఈ రెండు అర్థములచేతను ఇతడు అఖిలలోకాకర్షకమైన
 దేహసౌందర్యమును కలవాడని ఏర్పడును. “శిరాల పిఱన్జు శిఱప్పాల్ వళరాదు
 పేర్ వామనాకాక్కాల్ పేరాళా !” అనుచు ఆళ్వార్లు అస్థానే భయశంకను పొందు
 రీతిలో వామనుని సౌందర్యముండును. సముద్రమును గోష్పాదములో అణచి
 యుంచునట్లు, ముల్లోకములను కొలిచిన త్రివిక్రముడు తన సౌందర్యమునంతటిని
 ఈ చిన్నరూపములో ప్రవహింపజేయుటచే ఈ స్వామియొక్క అందము
 వర్ణనాతీతమైయుండును. అవాఙ్మానసగోచరమైన ఈ అందమునందు వేదములు,
 పురాణములు, దివ్యసూరులును నిమగ్నులయ్యిరి. “సర్వాణి వామాని నయతి”

అని వేదమన్నది. “స వామనో దివ్యశరీరధృక్” (ఆ వామనుడు దివ్యమైన రూపమును కలవాడు) అని పురాణము పల్కినది. భట్టర్ ఈ అర్థమును సహస్రనామభాష్యమున ఆదరించిరి.

“మాయక్యాత్మా వామనా! విదైయేన్ కణ్ణా ! కణ్ కై కాల్ తూయ శెయ్య మలర్కళా శోది చెయ్యాయ్ ముక్తిత్తా, శాయల్ శామ త్తిరుమేని తణ్ పాశడైయా తామరైన్ శి వాశత్తడమ్ పోల్ వరువానే! ఒరు నాళ్ కాణ వారాయే” (ఆశ్చర్యకరములైన, మనోహరములైన దివ్యచేష్టితములను కల ఓ వామనా ! పాపిష్ఠివాడను అయిన నాకు నేత్రమువంటివాడా ! నేత్రములు, శ్రీహస్తములు, శ్రీపాదములు ఏ దోషము లేని, అందమైన పూలవలె ప్రకాశింపగా, తేజస్సును కల ఎఱ్ఱని అధరము మొగ్గులుగా స్ఫురింపగా, నల్లని తిరుమేని చల్లని పచ్చని రంగును కల ఆకులుగా ప్రకాశింపగా తామరలను కల, విశాలమైన సువాసనను కల తటాకమువలె వచ్చుచున్నవాడా ! ఒకనాడు నేను సేవించునట్లుగా వేంచేయాలి.) అని, “వామనన్ ఎన్ మరకతవణ్ణన్ తామరైక్కణ్ణిన్ కామనై ప్పయన్దాయ్” (వామనుడు, నా మరతకవర్ణుడు, తామరసనేత్రుడు, మన్మథుని కన్న తండ్రి) అనియు, “మాణ్ కుఱన్ కోల వడివు కాట్టి” (బ్రహ్మచారి వామనుని అందమైన రూపమును చూసి) అనియు, ‘కురై కళ్యణ్ కళన్ నీట్టి మణ్ కొణ్ణ కోల వామనా!” (కడియములను కల పాదములను చాచి భూమిని కొలిచిన అందమైన వామనా!) అనియు, నమ్మాళ్వార్లు, “శత్తిర మేన్ది త్తనియెరు మాణియాయ్ ఉత్తరవేదియిల్ నిన్ద ఒరువనై కత్తిరియర్ కాణ క్కాణి ముగ్ధ్రుమ్ కొణ్ణ పత్తిరాకారన్” (ఉత్తరవేదిలో నున్న, ఔదార్యమున అద్వితీయుడైన బలినుండి గొడుగును చేతిలో ధరించి సాటి లేని బ్రహ్మచారి వేషమును దాల్చి వామనుడై పోయి, అతనికి జితులైన క్షత్రియులు చూచుచుండగానే లోకమును అంతటినీ గ్రహించిన మంగళరూపుడు) అని, “కామర్ తాదై కరుతలర్ శిక్లమ్ కాణ వినియ కరుక్కుమ్మల్ కుట్టన్ వామనన్ ఎన్ మరకతవణ్ణన్” (మన్మథుని తండ్రి, తనను భావించనివారికి సింహమువలె దరిచేరుటకు వీలు కానివాడు, తనను ఆశ్రయించినవారు సేవించుటకు మధురమైనవాడు, నల్లని కేశములను కల బాలుడు, వామనుడు నా మరతకవర్ణుడు) అని పెరియాళ్వార్లు, “కొణ్ణ కోల

క్కుఱళురు” (అందమైన రూపమును గ్రహించిన వామనరూపి) అని ఆణ్డాళ్, వేదము కీర్తించిన ఈ వామనుని రూపసౌందర్యమునందు మోహపడిరి. “కరిక్కుమ్మల్ శెయ్యవాయ్ ముకత్త వామననమ్మి” ఇత్యాది నూక్తులును వామనుని రూపసౌందర్యమును కీర్తించుచున్నవి.

(వామనః) - ఇట్లు రూపసౌందర్యముతో ఇతరులను సంతోషింప జేయుటతోపాటు, గుణములతో ఇతరులను ఆనందపఱచువాడనియు అర్థమును గ్రహింపవచ్చును. “మిక్కు పెరుమ్ పుక్కత్త మావలివేళ్ళియిల్ తక్క శిదవైన్ద తానమ్ విలక్కియ శుక్కిరన్ కణ్ణె త్తురుమ్మల్ కిళటియ శక్కరక్కైయనే!” (ఔదార్యముతో మిక్కిలి గొప్ప కీర్తిని కల మహాబలి చేసిన యాగములో వామనుడనై సమీపించి, ఆ బలి నీవు అడిగినదానిని ఇచ్చుటకు సిద్ధపడినపుడు, “నీవు ఈదానమును ఇచ్చుట తగినది కాదు” అని మొఱపెట్టి, భూమిదానమును అడ్డుకొనిన శుక్రుని కంటిని దర్శమునతో గుచ్చిన చక్రహస్తా!) అనియు, “మదియినాల్ కుఱన్ మాణాయ్ ఉలకిరన్ద కళ్యణ్కు” (బుద్ధిచే పాట్టివాడైన బ్రహ్మచారియై లోకములను కొలిచిన యాచించిన కవటికి) అనియు, “వాట్టమిల్ పుక్కత్త వామననై” అని, “వన్ మా వైయ మళన్ద వెమ్ వామనా!” (కఠినమైన, విశాలమైన భూమిని కొలిచిన మా వామనా!) అనియు, “శాల క్కొళ్వాన్ కుఱళాకియ వణ్ణనే!” అనియు, “కొళ్వన్ నాన్ మావలి మూవడి తా ఎన్ద కళ్యనే!” (మహాబలి ! నేను పరిగ్రహింతును. మూడడుగులు నాకు ఇమ్ము-అనిన వంచకా !) అనియు అన్యప్రయోజనములను ఆశించినవారికొఱకుకూడ తన రూపు మార్చుకొని రక్షించు ఆ మహాగుణములో ఆళ్వార్లు అభినివేశమును పొందిరి.

(వామనః) - “వడివమ్మకై చ్చొల్లుకిఱదెన్నదల్, ననైకళై త్తరుమవ నెన్నదల్” (రూపసౌందర్యమును తెలుపుచున్నదనవచ్చును. హితములను ఇచ్చువాడనవచ్చును) అని నమ్మిట్టైఈడు (2-7-8)వ్యాఖ్యలో అనుగ్రహించిన రీతిలో వామశబ్దము సుఖప్రదములగు వస్తువులను తెల్పుచున్నదని చెప్పి, వామనుడనుటకు వానిని అనుగ్రహించువాడను అర్థమును చెప్పవచ్చును. “మరువి త్తొమ్మమ్ మనమే తన్దాయ్ వలైకాణ్ ఎన్ వామననే!” (స్థిరముగా నుండి కొలుచు మనస్సును నాకు ఇచ్చితివి. నా వామనమూర్తి ! నీవు సమర్థుడువు సుమా !) అని

అర్హులు ఈ అర్థమును అనుగ్రహించిరి. (వామనః) - ఆధిపత్యమును కోల్పోయిన ఇంద్రునకు దానిని అనుగ్రహించియు, మహాబలికి పాతాళములో స్థిరమైన సామ్రాజ్యమును ఇచ్చియు, లోకములో నున్న చేతనులందఱి తలలపై తన శ్రీపాదమునుంచియు- ఇట్లు అందఱికిని సుఖమును ఇచ్చినవాడు అను అర్థమును చెప్పవచ్చును. 'వామనః' అను తిరునామమునకు చిన్న రూపమును కలవాడను అర్థము కలదనుట ప్రసిద్ధము. దీనిని దివ్యసూరులందఱు "కుఱుకురు" అని కీర్తించిరి. రూపగుణములతోనే కాక అద్భుత చేష్టలతో కూడ మనస్సును దోచుకొన్నవాడను అర్థమును "మాయక్కుత్తా! వామనా!" ఇత్యాది దివ్యసూరి ప్రయోగములలో గమనింపవచ్చును.

(వామనః)- "సుధ్యే వామన మాసీనం విశ్వే దేవో ఉపాసతే" (సర్వచేతనుల హృదయములో వేంచేసియుండు వామనుని దేవతలందఱు ఉపాసించురు) అని వేదములో చెప్పిన రీతిలో హృదయకమలములో అంగుష్ఠమాత్రుడై వేంచేసియుండు భగవానుడు వామనశబ్దముతో తెలుపబడినాడనియు చెప్పవచ్చును. "వామనన్ నిఘ్నదు మేవి యిరుప్పదెన్నెజ్జకమ్" (వామనుడు నిలుచునది, ఆశించి నిలుచునది నా హృదయములోపల) అని ఆత్మార్థులు ఈ అర్థమును తెలిపిరి.

ఇక, ఇప్పుడు పెరియాళ్వార్ తిరుమొழిలోని వామననామాంకిత పాశురము, దాని భావము-

ఎన్ కుగ్రహమే యెన్ఱు శొల్లపుమ్ వేణ్ణాగాణ్ ఎన్ఱై నాన్ మణ్ణుణ్ణేనాక
అమ్మగ్రహు నోక్కి యడిత్తుమ్ పిడిత్తు మనైవర్క్కుమ్ కాట్టిగ్రగ్రిళైయే
వమ్మగ్రహరవిన్ పగైక్కొడి వామననమ్మి ! యున్ కాదుగళ్ తూరుమ్
తుమ్మగ్రహన వెల్లామ్ తీర్ప్పాయ్! పిరానే ! తిరియిట్టు చ్చొల్లుగేన్ మెయ్యే

"నేను ఇప్పుడు నీ మాటను వినకపోవడం నా దోషమే అవుతుంది" అని నీవు చెప్పవలసిన పనిలేదు సుమా! ఎందుకు ? అని అంటే, నేను మన్ను తిన్నానని పల్కి, మన్ను తినని నన్ను పట్టుకొని, ప్రేమను ఆరోపించుకొని, ప్రేమ ఉన్నట్లుగా నానోటిని పరిశీలించి చూచి, నన్ను కొట్టి అందఱికి చూపించలేదా"- అని శ్రీకృష్ణుడు పలుకగా, అందులకు యశోద "బలమైన పుట్టలో నివసించే పాముకు విరోధి

అయిన గరుడుని ధ్వజంగా కల వామనమూర్తి ! ఈ విధంగా నీవు ఒకటి పల్కితే నేనొకటి పల్కి పొద్దు పుచ్చితే కుట్టిన నీ చెవులు పూడిపోతాయి. నిన్ను ఆశ్రయించినవారి బాధలను అన్నిటినీ పోగొట్టే స్వామీ ! ఉపకారకా ! నీకు చెవికాడను పెట్టి, "నిన్ను కొట్టబోను" అని నీవు నమ్మేటట్లు శపథాన్ని చేస్తున్నాను" -అని అన్నది.

తిరువాయ్మొళిలోని ఈ నామాంకితమైన పాశురము, దాని భావము-

వామననెన్ మరదకవణ్ణన్ తామరైక్కణ్ణినన్
కామనై పుయన్దాయ్! ఎన్ఱెన్ఱున్ కల్లల్ పాడియే పణిన్ఱు
తూమనత్తననాయ్ పిఱవి త్తుమ్మది నీళ్ళ ఎన్ఱై
త్రిమనళ్ళడుత్తాయ్! ఉనక్కెన్ శెయ్గేనెన్ శిరీదరనే!

నా శ్రియఃపతీ ! వామనమూర్తి ! అని పల్కి, మరకతంపంటి కాంతిని కల స్వామీ ! అని పల్కి, పుండరీకాక్షుడా ! అని పల్కి, మన్మథుని పుత్రునిగా పొందినవాడా ! అని పల్కి, నీ శ్రీపాదాలలో పాడి, నమస్కరించి, పరిశుద్ధం అయిన మనస్సును కలవాడనై జన్మదుఃఖం తీరేటట్లుగా నన్ను చెడ్డమనస్సును లేనివానినిగా చేశావు. ఈ గొప్ప హితాన్ని చేసిన నీకు ఏమి ప్రత్యుపకారాన్ని చేయగలను?

పన్నిరునామంలోని ఈ నామపాశురం, దాని అర్థం -

వామన నెన్ఱన్ వామోతరముమ్ వాయువిన్ తిళైయా
న్దామ మడైన్ఱు తరుణ వరుక్కు నిఱత్తనుమాయ్
చ్చేమమరక్కలమ్ శెమ్మవిలీరిరణ్ణాల్ తిక్కలు
నామజ్జై మేవియ నాన్ముకన్ వేదియినమ్ పరనే

నా మజ్జై మేవియ = సరస్వతీదేవితో కూడియున్న, నాన్ ముకన్ వేదియిల్ = బ్రహ్మయొక్క యాగవేదికలో (అవతరించిన) నమ్ పరన్ = మన సర్వేశ్వరుడగు వరదరాజస్వామి, వామనన్ = వామనుడై, ఎన్ఱన్ వామోతరముమ్ = నా ఎడమ ఉదరము, వాయువిన్ తిళైయామ్ = వాయువు దిక్కు అగు వాయవ్యము, తామమ్ అడైన్ఱు = స్థానమును పొంది, తరుణ అరుక్కున్ నిఱత్తనుమాయ్ = ఉదయించిన

సూర్యుని వర్ణమును కలవాడై, శేమ మరక్కలమ్ = (దాసులను సంసారముద్రము నుండి దరి జేర్చి) క్షేమమును కల్గించు నావగా నుండి, శేమ్ పవి ఈర్ ఇరణ్డల్ = ఎఱ్ఱుని వజ్రాయుధములు నాల్గింటితో, తిక్కలమ్ = ప్రకాశించును.

ఇచటి భగవద్గోపము - వామనుడు. వర్ణము - బాలసూర్యుని వర్ణము. ఆయుధములు - నాల్గు వజ్రాయుధములు. దిశ - వాయవ్యము. పుండ్రస్థానము. ఉదరము ఎడమవైపు.

హరిప్రియాపతిం కుక్షివామపార్శ్వస్థపుండ్రకమ్ ।
వామనం బాలసూర్యాభం చతుర్వజ్రం విభావయే ॥

(9) శ్రీధర:

జగన్మాతం పుండరీకాభః శ్రీధరః పట్టసాయుధః

వామనశబ్దార్థమును తెలిపిన పిదప, ఇట్లు బ్రహ్మచారియై అవతరించిన అవతారమునందు కూడ లక్ష్మిని విడచియుండక, వక్షఃస్థలములో ఆమెను ధరించియున్నవాడనుటను పిమ్మట గల శ్రీధరనామము తెలుపుచున్నది. “వామనే ! మాదవా !” అని ఆహ్వానించు ఈ అర్థమును తెల్పిరి. “కృష్ణాజినేన సంపుణ్ణన్ వధూం వక్షఃస్థలాలయామ్” (వక్షఃస్థలమును నివాసముగా కల లక్ష్మిని కృష్ణాజినముతో మఱిగువఱచుకొనినవాడై) అనునట్లు మహాబలియొక్క యాగశాలకు వేంచేసినపుడును వక్షఃస్థలములోనున్న పిరాట్టిని జింకతోలుతో దాచి వామనుడు వచ్చెననుట పురాణప్రసిద్ధముకదా !

“ఏవం యదా జగత్ప్రాప్తి దేవదేవో జనార్దనః, అవతారం కరోత్యేషా తదా శ్రీః తత్సహాయినీ, రాఘవత్యేభవతీతా రుక్మిణీ కృష్ణజన్మని, అన్యేషు చావతారేషు విష్ణో రేషామనసాయినీ, దేవత్యే దేవదేహాయం మనుష్యత్యే చ మానుషీ, విష్ణో ర్దేహసురూపాం వై కరోత్యేషాత్మన స్తనూమ్” (దేవదేవుడగు భగవానుడు అవతారము నెత్తునపుడు ఈ శ్రీదేవియు అతనికి సహాయముగా అవతరించును. భగవానుడు రాఘవుడై అవతరించినపుడు ఈమె సీతగాను, అతడు కృష్ణుడై అవతరించినపుడు ఈమె రుక్మిణిగాను అవతరించినది. మిగిలిన అవతారము

లందును ఈమె విష్ణువును వీడియుండదు. అతడు దేవరూపుడైనపుడు దేవదేహమును స్వీకరించియు, మానవరూపమును పొందినపుడు తానుకూడ మానవరూపమును పొందియు - ఇట్లు విష్ణువుయొక్క దేహమునకు అనుగుణముగా తన దివ్యమంగళవిగ్రహమును లక్ష్మి పరిగ్రహించుచుండును) అని విష్ణుపురాణములో వివరింపబడుట ఇచట అనుసంధేయము. “తాం రత్న మివ అర్చిషం, పుష్ప మివ సురభిమ్, ఇందు రివ చంద్రికామ్, అమృత మివ స్వాదుతామ్ ఔత్పత్తికేన సంబంధేన ధరతీతి శ్రీధరః-“న హి హోతు మిమం శక్యా కీర్తి రాత్మవతో యథా-ఇతి” (రత్నము కాంతిని ధరించినట్లును, పూవు సువాసనను కల్గియుండునట్లును, చంద్రుడు తన కాంతిని ధరించునట్లును, అమృతము తీయదనమును కల్గియుండునట్లును, ఆ శ్రీదేవిని సహజమైన సంబంధముతో ధరించును కావున శ్రీధరుడనబడుచున్నాడు. “గుణవంతుని కీర్తి విడిచియుండక ప్రకాశించునట్లు, ఈ శ్రీదేవియు ఈ భగవానుని విడచియుండదు) అని ఆచార్యశ్రేష్ఠులగు శ్రీపరాశరభట్టర్ భగవద్గుణదర్పణములో అనుగ్రహించిరి.

(శ్రీధరః) - ‘శ్రీః’ అని లక్ష్మి చెప్పబడుచున్నది. ఆమెను ధరించువాడు కావున పురుషోత్తమునకు శ్రీధరుడని పేరు. “వాశమ్ పూజ్యుః” అని తిరుమార్కత్తుమాలై నక్షై అని ఈ భావమును నమ్మాళ్వార్లు అనుసంధించిరి. భగవానునకు నారాయణనామము అసాధారణమై వెల్లునట్లే, లక్ష్మికికూడ ‘శ్రీః’ అను ఈ తిరునామము అసాధారణమైయున్నది. “శ్రీరిత్యేవ చ నామ తే భగవతి! బ్రూమః కథం త్వాం వయమ్” (లక్ష్మీదేవీ ! భగవతీ ! నీకు శ్రీః అనునది తిరునామము. నీ గొప్ప తనమును మేము ఎట్లు వర్ణింపగలము?) అనిరికదా ఆశవన్దార్. నారాయణనామమువలనే ఈ తిరునామముకూడ పలు అర్థములను కల్గినది. అవి కొంచెము వివరింపబడుచున్నవి.

“శ్రీజ్ - సేవాయామ్” అను ధాతువునుండి ఈ శ్రీశబ్దము వ్యుత్పన్నమైనదనినచో, “అఖిలచేతనులచే ఆశ్రయింపబడుచున్నది” అని, “భగవానుని ఆశ్రయించుచున్నది” అనియు రెండు అర్థములు ఏర్పడును. “శ్రు-విస్తారే” అను ధాతువునుండి శ్రీశబ్దము పుట్టినదని చెప్పినచో, “దాసుల గుణములను వృద్ధి పొందించుచున్నది” అనియు, “తన ఆత్మగుణములతో,

విగ్రహగుణములతో లోకమంతయు వ్యాపించుచున్నది” అనియు అర్థములు స్ఫురించును. “శ్రు-హింసా-యామ్” అను ధాతువువలన శ్రీశబ్దము నిష్పన్నమగునని తలచిన “దాసుల దోషముల నన్నిటిని పోగొట్టునది” అని శ్రీశబ్దమునకు అర్థమును గ్రహింపవచ్చును. “శ్రు-శ్రవణే” అనేది ధాతువునుండి శ్రీశబ్దము పుట్టినదనినచో “దాసులు చేయు మొఱలను వినునది” అని, “వానిని భగవానునకు విన్పించుననియు” అర్థము చెప్పవచ్చును. ఈ అర్థములన్నియు- “శ్రుణాతి నిఖిలాన్ దోషాన్ శ్రుణాతి చ గుణై ర్జగత్, శ్రీయతే చాఖిలై ర్నిత్యం శ్రయతే చ పరం పదమ్, శ్రయంతీమ్ శ్రీయమాణాం చ శ్రుణ్వంతీమ్ శ్రుణాతీ మపి” (చేతనుల అన్ని పాపములను పోగొట్టును. లోకములను అన్నిటిని తన గుణములతో వ్యాపించును. చేతనులు అందఱిచే ఎల్లప్పుడు ఆశ్రయింపబడు చున్నది. భగవానుని ఆశ్రయించియున్నది. చేతనుల కోరికలను (ప్రార్థనలను) వినుచున్నది. భగవానునివద్ద వారి ప్రార్థనలను విన్పించుచున్నది - అని ఈమెను తెలిసికొనుచున్నారు) అని పాంచరాత్రశాస్త్రములో చెప్పబడినది. “అఖిలచేత నర్కమ్ ఆశ్రయణీయాయామ్, తాన్ అవనై ఆశ్రయిత్తు లబ్ధస్వరూపైయాయామ్, ఆశ్రితదోషకై హింసిత్తు, అద్వేషాదిగుణకై విస్తరిపిత్తు, ఆశ్రితదైన్యోక్తికై శ్రవిత్తు, ఇవర్కకై అగ్గీకరిత్తైక్కు. అనుగుణమాన వచనకై అవనై శ్రవిపిత్తై ముదలాన ఆకారకై పురుషకారభూతైయాన పిరాట్టిక్కు. అవశ్యాపేక్షితకైకైయాతే, ఇన్నిరుక్తికైల్లాత్తైయుమ్ శ్రీశబ్దత్తుక్కు అర్థమాక ఆచార్యర్క అనుసంధిప్పార్కకై” (అఖిలచేతనులకును ఆశ్రయణీయయై, తాను అతనిని ఆశ్రయించి, సత్తను పొందినది, ఆశ్రితుల దోషములను హింసించి, భగవానునిపట్ల అద్వేషము, అనగా- విరోధభావము లేకుండుట మొదలగువానిని విస్తరింపజేయునది, ఆశ్రితుల దైన్యోక్తులను స్వామికి వినిపించి, వీరిని అంగీకరించుటకు తగిన వచనములను అతనికి విన్పించునది- మొదలగు ఆకారములు పురుషకారస్వరూపిణి యగు లక్ష్మీదేవికి అవశ్యము అపేక్షితములగుటచే, ఈ నిరుక్తులన్నిటిని శ్రీశబ్దమునకు అర్థములుగా ఆచార్యులు అనుసంధింతురు) అని అగ్రాధ్యాయమునామకాశాస్థిమూర్తీ నాయనార్ ఆచార్యపీఠాధిపతి చతుఃశ్లోకీ వ్యాఖ్యానములో అనుగ్రహించిరి. వీరి అన్నగారగు పెరియవాచ్చానపీఠాధిపిరాట్టి ఈచేతనుని ప్రార్థనలను ఆలకించు ప్రకారములను, భగవానునకు వానిని వినిపించు ప్రకారములను పరవ్రరహస్యములో

అత్యద్భుతముగా, రస్యముగా అనుగ్రహించిరి. ఆ శ్రీసూక్తులు ఇచట సహృదయా నందముకొఱకు ఉట్టంకింపబడుచున్నవి.

“శ్రుణోతి- ఎన్ఱు కేట్టు మెన్దెయాలే చేతనరోడుణ్ణాన బంధకార్యత్తై చ్చొల్లుకిఱదు. “శ్రావయతి” ఎన్ఱు కేట్టియానిఱ్ఱుమ్ ఎన్దెయాలే ఈశ్వరనోడుణ్ణాన బంధకార్యత్తై చ్చొల్లుకిఱదు. అదావదు- ..... పుణమ్మ పారుత్తమడైయ అగ్గియ, ఈశ్వరనుక్కు ఆళాకాదపడి పూర్వాపరాధత్తుక్కు అజ్ఞేన ఎనక్కు నిరుపాధికజనని యాన దేవరీర్ తిరువడికళాత్మీయ ప్పుకలిత్తై. ఇని, నాన్ ఈశ్వరనుడైయ ఇరక్కత్తుక్కు ఇరైయాయ్ రక్షిత్తనాతల్, అవనుక్కు స్వాతంత్ర్యపాత్రమాయ్ నాశతోడే తలైక్కట్టుతలొత్తీయ, ఇళైప్పొఱుకైక్కు ఇడ మిల్లాదపడి అనన్యగతి. ఇని, అడియేనుక్కు పాత మిన్దెన్ఱు అఱిన్ఱు రక్షిత్తురుళుకై దేవరీరుక్కే భరమ్- ఎన్ఱు ఇవన్ శొన్న వార్తెయై కేట్టైయుమ్, అదుక్కు మేలే వెణ్ణీరుక్కు క్కుళిర్నిరపోలే నిరజ్ఞుశస్వాతంత్ర్యత్తై “అభితః పావకోపమః” ఎన్ఱిఱపడియే అనభిభవనీయనాన ఈశ్వరనై త్తన్నుడైయ భోగ్యతాతిశయత్తాలే పదమాక్కి, “నాయన్దే ! ఇచ్చేతననై అగ్గీకరిత్తురుళీర్” ఎన్నుమ్. “అవదెన్! శ్రుతిః స్మృతి ర్మమైవాజ్ఞా” ఎన్ఱు నమ్ముడైయ ఆజ్ఞారూపమాన శాస్త్రమర్యాదైయై అతిలంఘిత్తు, నమ్ నెళ్ళు పుణ్ పడుమ్మడి తీర క్కుత్తీయ అపరాధమ్ పణ్ణిప్పొన్దవనల్లనో ! ఇవనై యగ్గీకరిత్తై యావదెన్?” ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. ‘అవనుడైయ పూర్వాపరాధకై ఉమ్ముడైయ పాతైక్కు ఇలక్కాక్కి రక్షిత్తురుళీర్” ఎన్నుమ్ పిరాట్టి. ‘పాతైయై నోక్కుకై క్కాక శాస్త్రమర్యాదై క్కుడనీర్ వత్తీయవో?” ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. ‘శాస్త్రమర్యాదైయై నోక్కుకై క్కాక ఉమ్ముడైయ స్వాభావికమాన క్షమాతత్వత్తై క్కుడనీర్ వత్తీయవో?” ఎన్నుమ్ పిరాట్టి. “క్షమైయై నోక్కిల్ శాస్త్రమర్యాదై కులైయుమ్, శాస్త్రమర్యాదైయై నోక్కినాల్ క్షమాతత్వమ్ కులైయుమ్, ఇరణ్ణమ్ కులైయదొత్తీయవేణ్ణమ్, శెయ్యప్పడువదెన్?” ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. “కింకర్షప్రతాకులనాయరున్దాల్ అత్తైయే, అనై ఇరణ్ణమ్ కులైయదపడి వత్తీ శొల్లుకిఱేన్. అప్పడియే శెయ్దరుళీర్” ఎన్నుమ్ పిరాట్టి. “ఇరణ్ణమ్ కులైయామల్ ఇచ్చేతననై నోక్కు వత్తీ యుణ్ణామాకిల్ నమక్కు పొల్లాదో ! శొల్లిక్కాణ్” ఎన్నుమ్ ఈశ్వరన్. “అనాల్, శాస్త్రమర్యాదైయై విముఖర్ పక్కుమాక్కువదు; ఉమ్ముడైయ క్షమైయై అభిముఖవిషయమాక్కువదు; ఇరణ్ణమ్

జీవితా యః సుఖమ్ - ఎన్నుమ్ విషయవిభాగమ్ పణ్ణిక్కుడుక్కుమ్ పిరాట్టి. అత్తై కేట్టు “అత్తైయ విభాగమ్” ఎన్ను ఇచ్చేతననై అజ్ఞీకరిత్తరుళుమ్ ఈశ్వరన్. ఆక, ఇప్పడి సాపరాధజంతువై ఈశ్వరన్ అజ్ఞీకరిత్తరుళుమ్మడియన వార్తైకళై కేట్టిత్తరుళువైయుమ్” (“శ్రుణోతి” అని దాసుల ప్రార్థనలను వినును అనుటచే చేతనులతోగల బంధకార్యము చెప్పబడినది. “శ్రావయతి”- అని (భగవానునకు వారి ప్రార్థనలను వినిపించును) అనుటచే భగవానునితో కల బంధకార్యము చెప్పబడినది. అనగా - “బాహ్యప్రపంచముతో పూర్తిగా సంగమును పోగొట్టుకొని, ఈశ్వరునకు దాసుడుకాకుండునట్లు నేను చేసిన పూర్వాపరాధములను చూచి భయపడిన నాకు నిరుపాధికజననినైన తమ శ్రీపాదములు తప్ప వేఱు గతి లేదు. ఇక నేను ఈశ్వరుని కృపకు లక్ష్యమై రక్షింపబడుటయో, లేక, అతని స్వాతంత్ర్యమునకు పాత్రమై నశించుటయో తప్ప, దుఃఖము తీరుటకు వేఱు అవకాశములేనట్లు అనన్యగతిని. ఇక, దాసునకు హితము ఇది అని తెలిసికొని రక్షించుట తమదే భారము” -అని చేతనుడు పల్కిన మాటను ఈమె వినును. ఆ పిమ్మట వేడినీళ్ళను చల్లార్చు చన్నిళ్ళవలె నిరంకుశస్వాతంత్ర్యముచే “అభిః పావకోపమః” అనునట్లు ఎదుర్కొని నిగ్రహించుటకు వీలు కాని నిరంకుశుడైన ఈశ్వరుని తన భోగ్యతాభిశయముతో అనునయించి ‘స్వామీ ! ఈ చేతనుని అనుగ్రహింపుడు’ అనును. అప్పుడు స్వామి “అది ఎట్లు వీలు? “శ్రుతిః స్మృతిః మమైవాజ్ఞా” అనునట్లు నా ఆజ్ఞారూపమైన శాస్త్రమర్యాదను అతిక్రమించి, నా మనస్సు బాధపడునట్లు పూర్ణముగా అపరాధములను చేసినవాడుకదా అని! ఇతనిని క్షమించుట ఎట్లు?” ఈశ్వరుడు అనును. అప్పుడు “అతని పూర్వాపరాధములను మీ క్షమకు లక్ష్యము చేసి, రక్షింపుడు” అని పిరాట్టి అనును. “క్షమను రక్షించుటకై శాస్త్రమర్యాదను వదలివేయుటయో ?” అని ఈశ్వరుడు బదులు పల్కును. “శాస్త్రమర్యాదను రక్షించుటకొరకు మీకు స్వాభావికమగు క్షమాతత్త్వమును వదలివేయుదురా?” అని పిరాట్టి మఱల అనును. “క్షమను కాపాడినచో శాస్త్రమర్యాద నశించును; శాస్త్రమర్యాద రక్షించినచో క్షమాతత్త్వము నశించును. ఇక ఏమి చేయవలెను?” అని ఈశ్వరుడనును. “కింకర్తవ్యతాకులుడవై యున్నచో ఇక అంతియే. అవి రెండును నశింపకుండునట్లు దారి చూపెదను. అట్లే చేయుడు” అని పిరాట్టి అనును. “రెండును పాడు కాకుండ ఈచేతనుని రక్షించు దారి

ఉన్నచో నాకు అది చెడ్డ అగునా? చెప్పుము” అని ఈశ్వరుడు పల్కును. “అయినచో శాస్త్రమర్యాదను విముఖుల విషయమున ప్రవర్తింపజేయుడు. మీ క్షమను అభిముఖుల విషయమున ప్రవర్తింపజేయుడు. రెండును జీవించినవి అగును” అని పిరాట్టి విషయవిభాగమును చేసి చూపును. దానిని విని, “ఈ విభాగము చాలా బాగున్నది” అని ఈ చేతనుని ఈశ్వరుడు అంగీకరించును. ఇట్లు సాపరాధుడగు చేతనుని ఈశ్వరుడు లక్ష్మీపురుషకారపూర్వకముగా అంగీకరించును.)

ఇట్లు పిరాట్టిచే పురుషకారము చేయబడిన చేతనుని సర్వేశ్వరుడు అంగీకరించును అనుటను - “ఎన్నై త్రి మనమ్ కెడుత్తాయ్ ఉనక్కెన్ శెయ్కేన్? ఎన్ శిరీదరన్ !” (నా చెడుబుద్ధిని పోగొట్టితివి. ఓ శ్రీధరా ! నీకేమి ప్రత్యుపకృతిని చేయగలను?) అని ఆత్మార్థు తెలిపిరి. “మాధవః” అను నామము భగవానుడు వైకుంఠమున లక్ష్మీదేవితో వేంచేసియున్న స్థితిని తెల్పినది. “శ్రీధరః” అను నామము అవతారమును ఎత్తునవుడును అతడు ఆమె దాల్చియుండును - అని తెలుపబడినది. కావున పునరుక్తి లేదు. ఈ భక్తుల మనస్సులు చిక్కుకొను వలవంటి రూపమును ఈ నామము తెలుపుచున్నదనుచు “శిరీదర నెప్పదోర్ పాశత్తు” అని గోదాదేవి రసముగా ఈ నామార్థమును పల్కిరి.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొళిలోని ఈ నామపాశురము, దాని భావము-

మెయ్యెన్ఱు శొల్లువార్ శొలై క్కరుది త్తొడుపుణ్ణాయ్ వెణ్ణెయై యెన్ఱు కైయై ప్పిడిత్తు క్కరైయురలోడెన్ఱై క్కాణవే కట్టిగ్రీగ్రిలైయే శెయ్దన శొల్లి చ్చిరిత్తజ్జిరుక్కి ష్చిరీదరా ! పున్ కాదు తూరుమ్ కైయిల్ తిరియై యిడుకిడా యిన్నిన్ఱ కారిగైయార్ శిరియామే

“ఎవరు ఏమి పల్కితే వారి ఆ మాటలను నిజమని నమ్మి నీవు వెన్నును దొంగిలించావు” అని నాపై నిందను మోపి నా చేతిని పట్టుకొని, పలువురు చూచి గేలి చేసేటట్లుగా ఏమీ దొంగిలించని నన్ను రోటికి బంధించలేదా !” అని కృష్ణుడు పల్కగా, అప్పుడు యశోదాదేవి “శ్రీధరా ! నేను పూర్వం చేసినవానినిగూర్చి పల్కుతూ మందహాసం చేసి అక్కడే దూరంలో కాలక్షేపం చేస్తూ ఉంటే నీ చెవులు

పూడిపోతాయి. నీ ముందే ఉండే నీ వధువులు నవ్వుకుండా ఉండేటట్లు నా చేతిలోని పోగును నీ చెవిలో పెట్టుకో.

తిరువాయ్మొళిలోని ప్రబంధంలోని ఈ నామపాశురం, దాని భావము-
శిరీదరన్ శెయ్య తామరైకణ్ణన్ ఎన్ఱెన్ఱిరాప్పగల్ వాయ్
వెరిశ అలమన్ఱ కణ్కన్ నీర్ మల్గి వెప్పయిర్త్తుయిర్త్తు
మరిశ తీవనై మాళ విన్ఱమ్ వళర వైగల్ వైగల్
ఇరిశ ఉన్ఱై యెన్ఱుళ్ళైత్తనై యెన్ఱిరుడీకేశనే!

స్వామి అయిన హృషీకేశా ! శ్రీధరా ! అని, ఎఱ్ఱని తామరలవంటి కన్నులను కలవాడా ! అని, రాత్రి పగలు పలవరించి పరిభ్రమించి, నేత్రాలలో నీరు చిప్పిల్లగా, వేడి నిట్టూర్పులను విడచి, చేరిన పాపాలు తీరేటట్లు, ఆనందం ప్రవహించేటట్లు ప్రతిక్షణం నిన్ను నా మనస్సులో నిలిపావు. ఈ విధంగాకూడా ఒక ఉపకారం ఉంటుందా ! ఆహా !

పన్నిరునామంలో ఈ నామపాశురం, దాని అర్థం -

శిరార్ శిరీతరనాయ్ చ్చివన్ఱిక్కు మిడ ప్పుయముమ్
ఏరా రిడక్కొణ్ణిలక్కు వెణ్ణామరై మేనియనాయ్
ప్పారాయ పట్టయ మీరిరణ్ణాలుమ్ పయ మఱుక్కుమ్
ఆరావముతత్తిమామలైమే నిన్ఱ వచ్చుతనే

ఆరా అముదు = (ఎంత అనుభవించినను) తృప్తి కల్గింపని అమృతమై యున్నవాడును, అత్తి మా మలైమేల్ = హస్తగిరిపై, నిన్ఱ = స్థిరముగా నున్నవాడును, అచ్చుతన్ = (దాసులను) విడువనివాడును అగు వరదరాజస్వామి, శిర్ ఆర్ శిరీతరనాయ్ = మహిమ నిండిన శ్రీధరుడై, శివన్ తిక్కుమ్ = శివుని దిక్కు అగు ఈశాన్యమును, ఇడ ప్పుయముమ్ = ఎడమ భుజమును, ఏర్ ఆర్ ఇడమ్ కొణ్ణు = అందము పొందికగానున్న స్థానముగా గొని, ఇలక్కు వెణ్ తామరై మేని యనాయ్ = ప్రకాశించుచున్న, తెల్లని తామరయొక్క రంగును కలవాడై, పార్ ఆయ = బలమైన, పట్టయమ్ ఈర్ ఇరణ్ణాలుమ్ = పట్టాకర్తులు నాల్గింటితో, పయమ్ అఱుక్కుమ్ = (నా) భీతిని పోగొట్టును.

ఇచటి మూర్తి - శ్రీధరుడు. వర్ణము - తెల్లతామరరంగు. ఆయుధములు - నాల్గు పట్టాకర్తులు. దిశ - ఈశాన్యము. పుండ్రస్థానము - ఎడమ భుజము.

వామబాహౌ మహాబాహుం శార్ఙ్గీణం పతి మవ్యయమ్ ।

శ్రీధరం పుండరీకాభం చతుష్పట్టం సమాశ్రయే ॥

(10) హృషీకేశః

విద్యుత్ప్రభో హృషీకేశః స బాహ్యం దిశి ముద్గరీ

ఇట్లు పరావస్థను, వ్యూహవిభవావతారములను అనుభవించిన పిదప, ‘హృషీకేశః’ అని సర్వేశ్వరుడు మనుష్యుల హృదయములలో అంతర్యామియై నిలచి, ఇంద్రియములను నియమించి వేంచేసియుండు సన్నివేశము అనుభవింపబడుచున్నది. “శ్రీధరః” అను తిరునామమునకు పిమ్మట పరింపబడునది అగుటచే ఈ అంతర్యామి అవస్థయందును భగవానుడు లక్ష్మీదేవితో కూడినవాడుగనే వేంచేసియుండునని తోచుచున్నది. “హృషీకేశాండ్రియాణ్యాహుః తేషా మిశో యతో భవాన్, హృషీకేశ స్తతో విష్ణుః ఖ్యాతో దేవేషు కేశవః” (హృషీకములని ఇంద్రియములను చెప్పుదురు. ఆ ఇంద్రియములను నియమించువాడై యున్నందున విష్ణువు, కేశవుడను నామములను కల నీవు దేవతలలో హృషీకేశుడవనబడుచున్నావు) అని హరివంశములో హృషీకేశశబ్దార్థము తెలుపబడినది. “తత్కరణానామపి నియామకత్వాత్ హృషీకేశః” అని భట్టర్ భాష్యము.

(హృషీకేశః)- హృషీకేశపదముచే పది ఇంద్రియములనెడి తలలను కల మనస్సు అనెడి రావణుడు చెప్పబడుచున్నాడు. ఈ రావణునిపై జ్ఞానము అను బాణమును ప్రయోగించి, వధించువాడు కావున భగవానుడు హృషీకేశుడనబడుచున్నాడు. “దశేంద్రియాననం ఘోరం యో మనోరజసిచరమ్, వివేశరజాలేన శమం నయతి యోగినామ్” (యోగుల పది ఇంద్రియములనెడి తలలను కల మనస్సు అనెడి భయంకరుడగు రాక్షసుని తననుగూర్చిన జ్ఞానము అనెడి బాణసమూహముతో ఉపశమింపచేయుచున్నాడు) అని చెప్పబడినదికదా ! “ఇరుడీకేశ నెమ్మిరాన్ ఇలజ్జై యరక్కర్ కులమ్ మరుడు తీర్త పిరాన్ ఎమ్మాన్” (హృషీకేశుడు,

నాస్వామి, అంకలో రాక్షసుల కులములోని క్రూరుడైన రావణుని సంహరించిన ఉపకారకుడు, నా స్వామి) అని నమ్మాళ్వార్లు ఈ అర్థమును తెలియజేసిరి. “అణ్ణక్కలత్తుక్కదిపతి యాకి అశురరిరాక్కదరై ఇణ్ణక్కలత్తై ఎడుత్తు క్కళ్న్ ఇరుడీకేళన్ తనక్కు” (అందముల సమూహమునకు అధిపతియై, అసురులు, రాక్షసులు అను చండాలుల సమూహమును అందఱిని నిర్మూలించిన హృషీకేశునకు) అని పెరియార్వార్లు కీర్తించిరి. “ఇరుడీకేళన్” అని ఈ తిరునామముచే కూడ విరోధినిరసనశీలత్వము చెప్పబడినది. “ఏర్ విడై శెన్ద్రులక్కుణ్ణెటిన్దిట్ట ఇరుడీకేశా!” (సప్త వృషభములను చంపి, అక్కడ అపుడు నిసరిన హృషీకేశా !) అని పెరియార్వార్లు ఈ గుణమునుగూర్చి సాయించిరి. (హృషీకేశా) తనను దర్శించినవారి ఇంద్రియములను వశీకరించుకొనవాడు. “రూపాదార్యగుణైః పుంసాం దృష్టిచిత్తాపహరిణమ్” (తనయొక్క రూపము, ఔదార్యము, గుణములు మొదలగువానిచే పురుషుల నేత్రములను, మనస్సును అపహరించువాడు) అని చెప్పబడినదికదా ! “ముడియానే” అను తిరువాయ్మొదశకములో నమ్మాళ్వార్లు ‘నెడియానే! ఎన్ఱు కిడైక్కుమ్ ఎన్ నెళ్ళమే” (సర్వాధికా ! అని నా మనస్సు భావించియుండును) అనియు, “వణ్ణనే ! ఎన్ఱు మెప్పోడు మెన్ వాళకమే” (వంచకా ! అని ఎల్లప్పుడు నా వాక్కు అనును) అనియు, “తాయవనే ! ఎన్ఱు తడవుమ్ ఎన్ కైకళే” (తల్లివంటివాడా ! అని నా చేతులు తడవును) అనియు, “ఉన్నై మెయ్ కొళ్ళ క్కాణ విరుమ్బు మెన్ కణ్గళే” (నీ రూపమును ప్రత్యక్షముగా దర్శింపవలెనని నా కన్నులు కోరును) అనియు, “పణ్ కొణ్ణ పుళ్ళిన్ శిఱకొలి పావిత్తు త్రిణ్ కొళ్ళ ఓర్క్కుమ్ కిడన్దెన్ శెవికళే” (సామగానాత్మకమైన గరుత్మంతుని టెక్కలయొక్క శబ్దమును ధ్యానించుకొని, నిలచి నా చేతులు దృఢముగా గురిపెట్టి ఆలోచించుచున్నవి) అనియు తమయొక్క ఇంద్రియములు ఒక్కొక్కటియు అన్ని ఇంద్రియముల అనుభవములను అనుభవించుటను ఆశపడి, భగవానుని అనుభవింప తహతహలాడుచున్నవి - అని అనుగ్రహించిరికదా ! “నాక్కు నిన్నై యల్లాటియాడు”, (నాక్కు నిన్ను తప్ప వేఱెవ్వరిని తెలియదు) “కణ్ణ నానున్నై ఉకక్క” (నేను నిన్ను దర్శించి సంతోషించుటకు) “వేటారువోడెన్ మనమ్ పగ్గరారు” (వేటెవ్వరిని నామనస్సు ఆశ్రయించదు) “ఎన్నప్పా ఎన్నిరుడీకేశా !” (నా తండ్రి ! హృషీకేశా !) అని తమయొక్క ఇంద్రియములను అన్నియు

భగవానునిపట్ల అభినివేశము పొందినవని పెరియార్వార్లు పల్కిరి. స్వామి తన అవయవశోభచేతను, ఆభరణశోభచేతను, ఇతరుల ఇంద్రియములను వశము చేసికొనుటను పెరియార్వార్లు “మిన్ను క్కొడియుమ్ ఓర్ వెణ్ తిళ్ళుమ్ శూన్ పరివేడముమాయ్ పిన్నల్ తులక్కు మరశిలైయుమ్ పీతక శిగ్గరైయొడుమ్, మిన్నల్ పొల్నదోర్ కార్ ముకిల్పోల్ క్కమ్మత్తినిల్ కాత్తై యొడుమ్ తన్నిల్ పొల్న ఇరుడీకేశన్ తళన్ నడై నడవానో!” (విద్యుల్లత, దానిలో చేరియుండు, కళంకము లేని, మొత్తము తెల్లగానుండు ఒక చంద్రుడు, ఆ రెండిటిని చుట్టియుండు పరివేషమువలె- నడుములో అలంకరించుకొనిన బంగారు మొలనూలు అందులో వెండిమువ్వలు, ఆ రెండిటిని చుట్టియున్న, బంగారముతో చేసిన చిన్నవస్త్రము- అను వీటితో, మెఱపుతీగతో వెలుగునట్టి, సాటిలేని కాలమేఘమువలె ఉన్నవాడు, కంఠములో అలంకరించుకొనిన “కాత్తై” అను ఆభరణముతో కూడినవాడు, ఆభరణములన్నియు తిరుమేని శోభయే అనునట్లు సహజమైన తన అందముతో వెలుగుచున్నవాడైన హృషీకేశుడను తిరునామమును కల స్వామి తప్పటడుగులను వేయడా!) అని గోదాదేవియు తమ ఇంద్రియములన్నియు హృషీకేశునకు విధేయములయ్యెనని పల్కినది.

ఇట్లు భగవానుడు జీవుని హృదయకమలములో దివ్యమంగళ విగ్రహముతో అంతర్యామియై వేంచేసియున్నాడనుటను - “వెళ్ళై చ్చురి శబ్దాత్మి యేన్ది త్తామరైక్కణ్ణ నెన్నెళ్ళినూడే పుళ్ళై క్కడాకిన్ఱ వాగ్గరై క్కాణీర్! ఎన్ శొల్లి చ్చొల్లకేన్ అన్నైమీర్కాళ్!” (తెల్లని శంఖముతో పాటు చక్రమును దాల్చి తామరసనేత్రుడు నామనస్సులో గరుత్మంతుని నడపుచున్న రీతిని చూడుడు. ఓ తల్లులారా ! మీకేమి తెల్పుదును ?) అని, “కల్లుమ్ కనైకడలుమ్ వైకున్ఱ వానాడుమ్ పుల్లెన్ఱొత్తినకాల్ ! ఏ పావమ్ ! వెల్ల నెడియాన్ నిఱమ్ కరియాన్ ఉళ్ళపుకున్ఱ నీళ్ళాన్ అడియేనతుళ్ళత్తకమ్” (వేంకటాచలము, పాలసముద్రము, వైకుంఠమహా నగరము- వీటిలో అంతట గడ్డి మొలచినది. అయ్యో ! పాపము ! మిక్కిలి గొప్పవాడు, నీలవర్ణుడు దాసుని లోపల ప్రవేశించి హృదయము బయటకు పోడు) అని నమ్మాళ్వార్లు, “నిఱ్వుదుమ్ ఓర్ వెళ్ళకత్తు ఇరుప్పదుమ్ విణ్ కిడప్పదుమ్ నఱ్వుదుమ్ తిరైక్కడలుళ్ నానిలాద మున్నెలామ్, అఱ్వుద ననన్తశయన్ ఆదిపూదన్

మాదవన్ నిఱ్ఱుడు మిరుప్పదుమ్ కిడప్పదుమ్ ఎన్ నెఱ్ఱుళే” (జ్ఞానశక్త్యాదులతో ఆశ్చర్యభూతుడు, ఆదిశేషునిపై పరుండి ఉన్నవాడు, జగత్కారణ భూతుడు, శ్రియః పతి అయిన స్వామి నిలచి ఉండుట, నిలచి ఉండుట, అద్వితీయమైన వేంకటాద్రిపై కూర్చుని ఉండుట, పరమాకాశమనబడు పరమపదములో శయనించి ఉండుట- మిక్కిలి గొప్ప అలలను కల క్షీరాబ్ధిలో నేను నా స్వరూపమును తెలియని సమయమున. ఇప్పుడు అతడు నిలచి ఉండునది, కూర్చుని ఉండునది, శయనించునది నా మనస్సులోనే) అని తిరుమఱ్ఱై యాత్మార్లు, “వడ తడముమ్ వైకుంఠముమ్ మదిళ్ తువరాపదియుమ్ ఇడవకైకళ్ ఇకత్తైన్దిట్టెన్బాల్ ఇడవకై కొణ్ణైయే” (ఉత్తరదిక్కులో ఉన్న క్షీరాబ్ధి, శ్రీవైకుంఠము, ప్రాకారములను కల ద్వారక- అనే గొప్ప స్థలాలు అన్నిటినీ ఉపేక్షించి నా వద్ద వాసస్థానమును కల్గి ఉన్నావే ! ఇదేమి ఆశ్చర్యము !) అనియు, “అనన్దన్ పాలుమ్ కరుడన్ పాలుమ్ ఐదునాయ్ దాక వైత్తెన్ మనన్దనుళ్ళే వన్ద వైకి వామ్మి చెయ్దాయ్ ఎమ్మిరాన్” (ఆదిశేషునిపట్ల, గరుడునిపట్ల ఆదరము చాలా అల్పముగా కల్గి ఉండి నా హృదయములోకి వచ్చి, నిలచి ఉండి నన్ను ఉజ్జీవింపచేసితివి స్వామీ !) అని పెరియాత్మార్లును సాయించిరి. వేదముకూడ “నీలతోయదమధ్యస్థా విద్యుల్లేఖేవ భాస్కరా” అను మొదలగు సందర్భములలో ఈ విషయమును తెలిపినది. “లాభ స్తేషాం జయ స్తేషాం కుత స్తేషాం పరాభవః, యేషా మిందీవరశ్యామో హృదయే సుప్రతిష్ఠితః” (ఎవరి హృదయములో నల్లకలువవలె నల్లని అతసీసుమవర్ణుడగు భగవానుడు చక్కగా వేంచేసి యున్నాడో, వారికే లాభము, జయమును కల్గును. వారికి అవమానము ఎట్లు కల్గును?) అని ఋషులును ఈ విషయమును పల్కిరి. “నశ్చేయర్ కోయిలుక్కు ఎమ్మన్దరుళానిఱ్ఱు, వమ్మియిలే పిళ్ళానై క్కణ్ణు, ఈశ్వరునుక్కు స్వరూపవ్యాప్తియో? విగ్రహవ్యాప్తియుమ్ ఉణ్డో?” ఎన్ఱు పిళ్ళానై క్కేట్టు, భాష్యకారర్ తోగ్గి అరుళిచ్చెయ్దుకొణ్ణు పోన్దరు స్వరూపవ్యాప్తియా యిరుక్కుమ్; అకిలుమ్, ఎమ్బార్ ఒరునాళ్ “ఉపాసకానుగ్రహార్థమాక ఆశ్రితరుడైయ నెఱ్ఱిలే విగ్రహత్తోడే వ్యాపిత్తిరుక్కుమ్” ఎన్ఱు అరుళిచ్చెయ్య క్కేట్టేన్- ఎన్ఱు పణిత్తాన్” (నశ్చేయర్ కోవెలకు వేంచేయుచు, దారిలో పిళ్ళాన్ను చూచి, భగవానునకు స్వరూపవ్యాప్తి మాత్రమేనా? విగ్రహవ్యాప్తి కూడ కలదా? అని పిళ్ళాన్ను అడుగగా, భగవద్రామానుజులు స్పష్టముగా అనుగ్రహించినది స్వరూపవ్యాప్తియే. అయినను,

ఎమ్బార్ ఒకనాడు- ఉపాసకులను అనుగ్రహించుటకొఱకై ఆశ్రితుల హృదయము లలో విగ్రహముతో వ్యాపించియుండును అని చెప్పగా వింటిని- అని పిళ్ళాన్ పల్కిరి) అనుచు ఈడువ్యాఖ్యలో ఉట్టంకింపబడిన ఐతిహ్యము ఈ సందర్భమున అనుసంధేయము. శ్రీపిళ్ళైలోకాచార్యులవారును- “అంతర్యామిత్వ మావదు- అంతః ప్రవిశ్య నియంతావా యిరుక్కై. స్వర్గనరకప్రవేశాది సర్వావస్థైకళిలుమ్ సకలచేతనర్క్కుమ్ తుణైయాయ్, అవర్కళై విడాదే నిఱ్ఱిఱ నిలైక్కు మేలే శుభాశ్రయమాన తిరువేనియోడే కూడిక్కొణ్ణు, అవర్కళుక్కు ధ్యేయనాకైక్కాకపుమ్, అవర్కళై రక్షిక్కైక్కాకపుమ్ బంధుభూతనాయ్ కొణ్ణు హృదయకమలత్తిలే ఎమ్మన్దరుళి యిరుక్కుమ్ ఇరుప్పు” (అంతర్యామిత్వమనగా- లోపల ప్రవేశించి నియంతయైయుండుట. స్వర్గనరక ప్రవేశాదులైన అన్ని అవస్థలయందు చేతనులందఱికిని సహాయభూతుడై, వానిని విడువకనేయుండు స్థితికి మించి, శుభాశ్రయమగు దివ్యమంగళవిగ్రహముతో వేంచేసియుండి, వారికి ధ్యేయుడగుటకొఱకును, వారిని రక్షించుటకొఱకును సకలవిధబంధువైయుండి, వారి హృదయకమలములో వేంచేసియుండు స్థితి) అని తత్త్వత్రయములో అనుగ్రహించిరి.

(హృషీకేశః)- “హృష్” అను ధాతువు ఆనందమును తెలుపును. ‘క’ అను పదము సుఖము అను అర్థము నిచ్చును. ఇందులకు “కం బ్రహ్మ” అను వేదవాక్యమును గమనింపనగును. ‘ఈశ’ అను పదము ఐశ్వర్యమును కలవాడని చెప్పును. కావున హృషీకేశుడను నామమునకు హర్షమును, సౌఖ్యమును, ఐశ్వర్యమును కలవాడను అర్థము స్ఫురించును. “హర్షాత్ సౌఖ్యాత్ సుఖైశ్వర్యాత్ హృషీకేశత్వ మశ్నుతే” (హర్షమును, సౌఖ్యమును, సుఖమగు ఐశ్వర్యమును కలవాడుగుటచే హృషీకేశుడై యుండు స్వభావమును పొందుచున్నాడు) అని పురాణములలో చెప్పబడినది. “సూర్యాచంద్రమసోః శశ్వదంశుభిః కేశసంజ్ఞితైః, బోధయన్ స్వాపయంత్యైవ జగ దుత్తిష్ఠతే పృథక్, బోధనాత్ స్వాపనా చ్ఛైవ జగతో హర్షణం భవేత్, అగ్నిషోమకృతై రేవమ్ కర్మభిః పాండునందన! హృషీకేశోహ మిశానో వరదో లోకభావనః” (కేశములు అనబడు సూర్యచంద్రకిరణములచే నేను లోకములోనున్నవారిని అందఱిని నిద్ర లేపుచు, నిద్రపుచ్చుచు వెల్గుచున్నాను.

ఇట్లు ప్రబోధించుటచేతను, నిద్రింపజేయుటచేతను లోకమునకు హర్షము కల్గును. పాండవా ! సూర్యచంద్రులను గొని చేయు ఈ కార్యములచే ఈశ్వరుడను, వరముల నిచ్చువాడను, లోకభావనుడను అగు నేను హృషీకేశుడని అనబడుచున్నాను) అని భారతము మోక్షధర్మములో హృషీకేశజ్ఞముయొక్క వేటోక అర్థము వివరింపబడినది. “సూర్యరశ్మిః హిరణ్యకేశః పురస్తాత్” (సూర్యకిరణములు భగవానుడగు హరియొక్క, కేశములనబడుచున్నవి) అని వేదమును ఈ అర్థమును తెలియపఱచినది. “కేశ” జ్ఞముచే భగవానుని కేశపాశము చెప్పబడుచున్నదని గ్రహించి, “హిరణ్యకేశః” అనునట్లు చూచువారికి హర్షమును కల్గించు కేశములను కలవాడని హృషీకేశ నామమునకు అర్థమును గ్రహింపవచ్చును. కేశపుడను తిరునామమునకును ఇట్టి అర్థమును చెప్పబడినది. అచట అనుసంధింబడిన ప్రమాణములు ఇచటను స్మరింపతగినది. తన దివ్యచేష్టితము లతో భక్తుల మనస్సును, ఇంద్రియములను లోబఱచుకొనువాడను అర్థమునుకూడ ఈ నామమునకు చెప్పవచ్చుననుటను- “ఏర్ విడై శెఱ్ఱఱు ఇళమ్ కన్ఱు ఎఱిన్ఱిట్ట ఇరుడికేశా !” ఇత్యాది ప్రయోగములవలన భావ్యము. బ్రహ్మాదుల ఇంద్రియములను పైతము ఆకర్షించి స్వాధీనముచేసికొని, వారు తనను కీర్తించునట్లు చేయుననుటను గోదాదేవి “ఎత్తిశైయుమ్ అమరర్ ఫణిన్దేత్తుమ్ ఇరుడికేశన్” అనుచు పల్కిరి. ఇట్టి పలు అర్థములను కల్గినది అయినను, “అంతర్యామియై, ఇంద్రియములను నియమించి, వేంచేసియుండువాడు” అను అర్థమే ఇచట ముఖ్యముగా గ్రహింపతగినది.

ఇక, పెరియార్థూర్ తిరుమొழిలోని ఈ నామపాశురము, దాని భావము-

కారియార్క్కు మునక్కు మిఱ్ఱుక్కుఱ్ఱన్ కాదుగళ్ వీళ్లి యెరియిల్
తారియాదాగిల్ తలైన్దొడుమెన్ఱు ఎట్టిట్టేన్ కుఱ్ఱమేయన్ఱే
శేరియ ట్పిళ్ళైగళ్ళెల్లారుమ్ కాదు పెరుక్కి త్తిరియుమ్ కాణ్ణి
ఏర్విడై శెఱ్ఱఱిళ్ళన్ఱెఱిన్ఱిట్ట ఎరుడికేశా ! వెన్ఱన్ కణ్ణే !

‘నా చెవులు వాచి, మంటపుడితే నన్ను చూచి నవ్వే స్త్రీలకు కాని, నా చెవులలో పోగును పెట్టే నీకు కాని కలిగే లాభం ఏదైనా ఉన్నదా’ అని శ్రీకృష్ణుడు

పలుకగా అప్పుడు యశోద ఈ విధంగా అన్నది - “నీవు ఇంకా బాల్యదశలో ఉన్నప్పుడు “పోగును పెట్టడం సహించలేకపోతే బిడ్డకు శిరోవేదన కలుగుతుంది”- అని తలచి విడచిపెట్టాను. ప్రేమతో ఆ విధంగా విడచిపెట్టడం నా తప్పే కదా ! అందమైన ఋషభరూపాన్ని ధరించి వచ్చిన అసురుని సంహరించి, చిన్న లేగదూడ రూపంలో వచ్చిన వత్సాసురుని వినరే దండంగా చేసికొని కపిత్థ (వెలగ) వృక్షంపై వినరిన హృషీకేశా ! నాకు నేత్రభూతుడా ! ఈ రేపల్లెలోని పిల్లలు అందఱి చెవులు పెద్దవే, పోగులు ధరించడాన్ని చూస్తున్నావు కదా !

తిరువాయ్మొళిలోని ఈ నామపాశురం, దాని భావము-

ఇరుడికేశ నెమ్మిరాన్ ఇలఱ్ఱై యరక్కర్కులమ్
మురుడు తీర్తపిరాన్ ఎమ్మానమరర్ పెమ్మా నెన్ఱెన్ఱు
తెరుడియాగిల్ నెళ్ళే ! వణజ్గు తిణ్ణ మఱియఱిన్ఱు
మరుడియేలుమ్ విడేల్ కణ్ణాయ్ ! నమ్మి పఱ్ఱునాబనైయే,

మనసా! నీకు తెలివి ఉంటే “హృషీకేశా !” అని “నా స్వామీ” అని, “లంకలోని రాక్షసకులానికి చెందిన క్రూరరావణాదులను నిరసించిన స్వామీ !- అని, నిత్యసూరినాథా ! అని పల్కి అతనికి నమస్కరించు. ఈ విషయాన్ని దృఢంగా తెలిసికో. తెలిసిన తర్వాత కలత చెందినదానైనా, గుణపూర్ణుడైన పద్మనాభుని విడువడునుమా !

పన్నిరునామంలోని ఈ నామపాశురం, దాని అర్థం-

ఎన్నిడికేశ నిఱ కీఱ్డిక్కుఱ్ఱత్తు ఎన్ఱివఱ్ఱి
నన్నిలై మిన్నరువాయ్ నాలు ముఱ్ఱురఱ్ఱొణ్ణు అళిక్కుమ్
పాన్ఱకిల్ శేర్న్దలైక్కుమ్ పునల్ వేఱై వడకరైయిల్
తెన్ననుకన్ఱు తొమ్మిన్దేన వేదియర్ దెయ్వమ్మన్ఱే

పాన్ అకిల్ శేర్న్ద = బంగారమును, అగరుకట్టెను చేర్చి, అలైక్కుమ్ పునల్ = కొట్టుకొని వచ్చు జలమును కల, వేఱై వడ కరైయిల్ = వేగవతీనది ఉత్తరతీరములో, తెన్నన్ ఉకన్ఱు తొమ్మిన్దేన = పాండ్యప్రభువు సంతోషముతో కొలుచుచున్న, తేన వేదియర్ = తేనమ్ పాక్కమ్లోని వైదికశ్రేష్ఠుల, ఒన్ఱు దెయ్వమ్ = అద్వితీయ

దైవమగు, వరదరాజస్వామి, ఇడికేశన్ ఎన్ ఇతై = హృషీకేశుడను నా స్వామియై యుండి, కీర్తీ ఇడ క్కల్లుత్తు ఎన్ఱు = అధోభాగము, కంఠముయొక్క ఎడమవైపు (అను), ఇవగ్గిల్ = ఈ స్థానములో, నల్ నిలై మిన్ ఉరువాయ్ = చక్కగా, స్థిరముగానున్న మెఱపుయొక్క కాంతిని కలవాడై, నాలు ముఱ్ఱురమ్ కొణ్ణు = నాల్గు (ముద్గరములను) సమ్మెటలను ఆయుధములుగా గొని, అళిక్కుమ్ = రక్షించును.

“ఇరుడికేశన్” అను పదము చందస్సుకు అనుకూలముగా “ఇడికేశన్” అని మాటినది. ఇచటి మూర్తి - హృషీకేశుడు. వర్ణము- విద్యుద్వర్ణము. ఆయుధములు- నాల్గు సమ్మెటలు. చోటు - అధోభాగము. పుండ్రస్థానము - కంఠము ఎడమవైపు.

కాంచీపురమునకు మిక్కిలి సమీపములో “తేనమ్ పాక్కుమ్” అను ఒక గ్రామము కలదు. దానిని కాంచీపురములోని ఒకభాగమే అని అనవచ్చును. ఆ ఊరిలో పాంచరాత్రాగమమునందు నిష్ఠాతులైన, పరమవైదికులైన భాగవతులు వేంచేసియుండిరి. వారు వంశక్రమానుగతముగా వరదరాజస్వామిని తమ కులదైవముగా తలచి, పాంచరాత్రాగమానుసారము ఆరాధన చేయుచుండిరి అని, వారి గొప్ప గుణములను చూచిన పాండ్యదేశప్రభువు ఒకరు వారికి గొప్ప సమ్మానమును చేసి, వారికి నమస్కరించెననియు ఒక ఐతిహ్యము ఈ పాశురమువలన, పెద్దలవలన కొనసాగిన కర్ణపరంపరవలన తెలియుచున్నది. మఱియు, కాంచీపురము పాండ్యమండలములో కొంతకాలముపాటు చేరియుండెనని, అప్పుడు పాండ్యప్రభువు వరదరాజస్వామి కృపవలన అతిశయమును పొంది, ఉజ్జీవించుటవలన అతడు వరదరాజస్వామిని సేవింపవచ్చెనని తెలుపు కొన్ని శాసనములు కలవనియును పెద్దలందురు.

దేవదేవికయా దేవ్యా శ్రితం వామాంససంశ్రితమ్ ।

చతుర్ముద్గర మభ్యేమి హృషీకేశం తటిత్రుభమ్ ॥

(11) పద్మనాభ:

హృత్పద్మే పద్మనాభో మే సహస్రార్క సమప్రభః ।

సర్వాయుధః సర్వశక్తిః సర్వజ్ఞః సర్వతోముఖః ॥

ఇట్లు విభవమూర్తులను, అంతర్యామి అవతారమును అనుభవించిన పిదప, ఈ మూర్తులకన్నిటికిని మూలావతారమై వెల్గువాడును, పద్మనాభుడను ఈ తిరునామమును కలవాడగు క్షీరాబ్ధినాథుని వర్ణించుచున్నది- పద్మనాభుడను తిరునామము. ఇచట కొన్ని అంశములు తెలియదగినవి కలవు. అనిరుద్ధ నారాయణుడే బ్రహ్మను సృష్టించెనని, అన్ని అవతారములకు అతడే మూలమూర్తి అని తెలుపు ప్రమాణములు పూర్వమే చూపబడినవి. పద్మనాభుడను పేరువలన బ్రహ్మరుద్రులకు నడుమ చెప్పబడు శ్రీవిష్ణుమూర్తియే బ్రహ్మను సృష్టించెనని తోచుచున్నది. “ఏష నారాయణః శ్రీమాన్ క్షీరార్ణవనికేతనః, నాగపర్యంక ముత్పూజ్య హ్యగతో మధురాం పురీమ్” అని పాలకడలిలో నిద్రించు భగవానుడే కృష్ణుడు మొదలగు అవతారమూర్తులకు మూలభూతుడని చెప్పబడుచున్నది. ఇని ఎట్లు పాసగును? అనినచో, అనిరుద్ధునివలన క్షీరాబ్ధినికేతనుడు అవతరించుచున్నాడని, అతనివలన మిగిలిన అవతారములు ఏర్పడుచున్నవని తలచినచో అవతారమూర్తులకు అనిరుద్ధుని, క్షీరాబ్ధినాథుని మూలమూర్తిగను గ్రహింపవచ్చును. “పద్మనాభాదికాః సర్వే..... అనిరుద్ధా త్నముత్పన్నాః దీపాద్దీపా ఇవేశ్వరాః” అని ముందు ఉద్ధరింపబడిన ప్రమాణముతోను ఇది పాసగును. మహాప్రళయములో అనిరుద్ధుడు, నైమిత్తికప్రళయములో క్షీరాబ్ధినాథుడును బ్రహ్మను సృష్టించురనియు చెప్పవచ్చును. లేక, ధర్మైక్యమువలన ఇద్దఱును బ్రహ్మోత్పాదకులుగా చెప్పబడుచున్నారనియు భావింపవచ్చును. పురుషసూక్తమునందుకూడ “పాదోఽస్య” అని అనిరుద్ధుని ప్రస్తావించి, “ఇహోభవాత్పునః” (ఇచట మఱల అవతరించిరి) అని అతని అవతారభూతుడగు క్షీరాబ్ధినాథుడు చెప్పబడినట్లుగను, “తతో విష్యజ్ వ్యక్రామత్” అని వారి అవతారవ్యాప్తిని చెప్పినట్లుగను, “తస్మా ద్విరాడజాయత” అని ఆ క్షీరాబ్ధినాథునివలన బ్రహ్మ ఉత్పన్నుడైనట్లు చెప్పబడినట్లుగను అర్థము చెప్పవచ్చును. శ్రీవిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములోకూడ “పద్మనాభోఽమరప్రభుః” అని వ్యూహములో నాల్గవది అగు అనిరుద్ధునిగూర్చి, “పద్మనాభః ప్రజాపతిః” అని మొదటి అవతారమైన విష్ణువునుగూర్చియు పద్మనాభశబ్దము ప్రయోగింపబడుట యును, “పద్మనాభః ప్రజాపతిః” అను నందర్భమున భావ్యములో “నైమిత్తికసృష్టిప్రళయ విషయం చైతత్ దృష్టాంతమ్” (ఈ బ్రహ్మసృష్టి నైమిత్తిక

సృష్టి ప్రళయ విషయమునకు సంబంధించినదని చెప్పనగును) అని భట్టర్ అనుగ్రహించుటయును ఇచట స్మరింపనగును. ఇక, పద్మనాభనామముయొక్క విశేషార్థమును కొంత అనుసంధించెదము.

(పద్మనాభః)- “సర్వజగత్కారణం పద్మం నాభౌ యస్య సః” (జగత్తుల కన్నిటికిని కారణమైన పద్మమును నాభిలో కలవాడు ఎవడో అతడు) అని శంకరభాష్యములో ఈ నామము వివరింపబడినది. “పామరు మూపులకుమ్ పడైత్త పట్టనాబా ! వో” (స్థావర జంగమాత్మకమై నిండిఉండు ముల్లోకములను సృష్టించిన పద్మనాభా !) అని ఆత్మార్థ, “ఊర్జీ ముదల్వన్ పాత్రియమ్ తోళ్ళుడై పుట్టనాబన్” (చేతనాచేతనములకు కారణభూతుడైన, విశాలమైన, సుందరమైన భుజములను కల పద్మనాభుని తిరువేనివలె దేహము నల్లనిదై, అని గోదాదేవియు పద్మనాభశబ్దార్థమును వివరించిరి. “ధాతోత్థానః సంవిశతి పంచవర్షతాని తు” (పద్మసంభవుడగు బ్రహ్మ తామరపూవులో జన్మించినవాడై అయిదువందల ఏండ్లు ప్రవేశించెను) అని, “తత్తు నాభ్యాం పుష్కరం ప్రాదుర్భవతి” (సర్వలోకమును ధరించు నారాయణుని నాభిలో తామర పుట్టినది) అని, “అజస్య నాభా వధ్యేకమర్చితమ్” (జన్మ లేని స్వామినాభిలో ఒక తామరపూవు ఆవిర్భవింప జేయబడినది) అనియు “యన్నాభిపద్మాదభవ నృహాత్మా ప్రజాపతి విశ్వసృజ్ విశ్వరూపః” (లోకమును రూపముగా కలవాడు, లోకమును సృష్టించువాడును అగు బ్రహ్మ ఎవరి కమలమునుండి ఆవిర్భవించెనో) అని మహావనిషత్తులో, “బ్రహ్మ వై బ్రహ్మణమ్ పుష్కరోఽస్మజత్” (బ్రహ్మము చతుర్ముఖుని తామరపూవులో ఆవిర్భవింపజేసినది) అని అధర్వణవేదమునందును, “స ప్రజాపతి రేవ పుష్కరపర్ణే సమభవత్” (ఆ బ్రహ్మ ఒక్కడే భగవానుని నాభీకమలములో ఆవిర్భవించెను) అనియు - ఇట్లు పలు పలు వాక్యములతో వేదమునందును, “యత్తత్ పద్మ మభూ త్పూర్వం తత్ర బ్రహ్మ వ్యజాయత, బ్రహ్మణ శ్చాపి సంభూతః శివ ఇత్యవధార్యతామ్, శివాత్ స్కంధ స్సంబభూవ ఏతత్ సృష్టిచతుష్టయమ్” (భగవానుని నాభినుండి ఏ తామరపూవు పూర్వము పుట్టినదో, అందు బ్రహ్మ పుట్టెను. ఆ బ్రహ్మవలన శివుడు జన్మించెనని తెలియనగును. శివునివలన స్కంధుడు పుట్టెను. ఇది మొదట ఏర్పడిన నాల్గు విధములైన సృష్టి) అని

మహాభారతమునందు, “కదాచిత్తస్య సుప్తస్య నాభ్యాం కామా దజాయత, దివ్య మష్టదళం భూరి పంకజం పార్థివం మహత్, యస్య హేమమయీ దివ్యా కర్ణికా మేరు రుచ్యతే” (ఆ భగవానుడు ఒకానొక సమయమున యోగనిద్రలో నున్నపుడు అతని సంకల్పమువలన అతని నాభినుండి ఎనిమిది దళములను కల్గినది, పృథివీ సంబంధమును కల్గినది, మిక్కిలి పెద్దది, అందమైనది అగు తామరపూవు ఆవిర్భవించినది. దానియొక్క బంగారుమయమైన, అందమైన కర్ణిక మేరుపర్వతమైనదని చెప్పబడుచున్నది) అని పాద్మపురాణములో తెలుపబడినది. “నావియుళ్ నట్కమల నాన్ముకనుక్కొరుకాల్ తమ్మనై యానవనే!” (నాభిలో మొలచిన గొప్ప పద్మమునుండి పుట్టిన బ్రహ్మకు అతడు వేదాలను కోల్పోయి చింతించు కాలమున తల్లివలె వానిని అనుగ్రహించినవాడా!) అని పెరియాళ్వార్లు, “నాట్టై పుడై యెన్జయన్ ముదలా త్తన్ నళిర్మామలరున్ది వీట్టై పుణ్ణి విశ్చయాడుమ్ విమలన్తన్నై క్కణ్ణీరే!” (లోకాలను సృష్టించు - అని బ్రహ్మమొదలగు ప్రజాపతులను సృష్టించిన చల్లని, పెద్ద తామరపూవును కల నాభి అను ఇంటిని సృజించి క్రీడించు వరమపావనుడైనవానిని చూచితిరా !) అని గోదాదేవి, “తామరైమేల్ అయనవనై పుడైత్తవనే!” (తిరునాభీకమలములో బ్రహ్మను సృష్టించినవాడా !) అని కులశేఖరాళ్వార్లు, “పోదు తట్లు నాన్ముకన్ మకన్ అవన్ మకన్ శొలిల్ మాదు తట్లు కూఱన్ ఏఱ తూర్తి విన్జు వేదనూల్ ఓదుకెన్జ తన్నై అల్లదిలై మగ్గిరైక్కిల్” (నాభీకమలంలో పొందికగా ఉండు బ్రహ్మ పుత్రుడు. ఇంకను చెప్పినచో, పార్వతి నివసించు సగభాగమును కలవాడు, వృషభమును వాహనముగా కలవాడుగు రుద్రుడు అతనికి మనుమడు- అని ఈ రీతిలో వేదమనేది శాస్త్రము పల్కునది సత్యము. ఈ విధముగాకాకుండ వేటొక విధమున చెప్పినచో అది అసత్యము) అని తిరుమొగ్గియార్లు, “అయనై పడైత్త దోరెమ్మిల్ ఉన్ది” (బ్రహ్మను సృష్టించిన, అద్వితీయమైన, ప్రకాశించు నాభి) అని తిరుప్పావార్లు, “అట్లమలత్తయన్” (అందమైన నాభీకమలములోని బ్రహ్మ) అని, “ఒరువనై ఉన్దిపూమేల్ ఓట్లు విత్తు” (ఒకనిని - బ్రహ్మను నాభీకమలములో సృష్టించి) అనియు తిరుమొగ్గియార్లు, “శెయ్య మత్తెయన్ నిన్ ఉన్దియన్” (ముజునైన వేదమును అభ్యసించు బ్రహ్మ నీ నాభీకమలములో ఉన్నాడు) అని,

“నాన్ముకఱ్ఱు పూమేల్ పకరమత్తై ప్పయన్ద పణ్బన్” (నాభీకమలంలోని చతుర్ముఖునకు వాసస్థానమును అనుగ్రహించి, ఇతరులకు ఉపదేశించు రీతిలో వేదమును అనుగ్రహించిన సద్గుణశీలి) అని పాయ్కైయాళ్వార్లు, “ఇరున్దణ్ కమలత్తిరుమలరినుళ్ళే తిరున్ద తిళైముకనై త్తన్నాయ్” (విశాలమైన, చల్లని నాభీకమలము లోపల సమర్థుడైన చతుర్ముఖుని సృష్టించితివి) అని పూదత్తాళ్వార్లు, “అలరెడుత్త ఉన్దియాన్” (వికసించిన తామరపూవును కల నాభిని కల్గినవాడు) అని పేయాళ్వార్లు, “ఒరు తానాకి తైయ్ ప నాన్ముక క్కొమ్ముళై ఈన్దు ముక్కణేశనాడు తేవు పల నుదలి మూవులకుమ్ విళైత్త ఉన్ది మాయక్కడవుళ్ మాముదలడియే” (ఉపాదానకారణముగా తానే అయినవాడై, చతుర్ముఖుడేవుడను పూర్ణమైన అంకురమును, త్రినేత్రుడైన రుద్రునితోపాటు పలువురు దేవతలను సృష్టించి, వీరిని సృష్టి - సంహారములకు యోగ్యులుగా సంకల్పించి, ముల్లోకములను సృష్టించిన నాభిని కలవాడై, ఆశ్చర్యభూతుడైన పరదేవతయై, పరమకారణభూతుడైన పురుషోత్తముని శ్రీపాదములను) “పామఱు మూవులకుమ్ పడైత్త పఱునాబా!” అని అని నమ్మాళ్వార్లును భగవానుడు సర్వజగత్కారణమైన పద్మమును నాభిలో కల్గి వెల్గుచుండుటను దర్శించి, అనుభవించిరి. “అజనిష్ట చ కన్య నాభేః” (ఎవని నాభినుండి ఈ లోకము ఆవిర్భవించినదో) అని ఆళవన్దార్ కూడా పల్కిరి. “తయో దేవా స్తుత్యా స్త్రీతయ మిద మద్వైత మధికం త్రికా దస్మా త్తత్త్వమ్ పర మితి వితర్కాన్ విఘటయన్, విభో ర్నాభీవదో విధిశివనిదానం భగవతః తదన్యద్రూఢభంగీపరప దితి సిద్ధాంతయతి సః” (త్రిమూర్తులును సమానులు, ముగ్గురును ఒక్కరే, ముగ్గురికంటె విలక్షణమైన వేటొక పరతత్త్వము కలదు- అను వితండవాదములను భగ్గము చేయుచు, బ్రహ్మరుద్రులకును మూలకందమైయున్న శ్రీరంగనాథుని నాభీకమలము ఆ స్వామి తప్ప మిగిలిన అన్నియు అతని కనుబొమల కదలికలను అనుసరించి వర్తించునవి- అను సిద్ధాంతమును మనకు తెలియజేయుచున్నది) అని పరాశరభట్టరును తెలియజేసినట్లు పరతత్త్వనిరూపణమును ఈ నామము చేయుచున్నది.

(పద్మనాభః) - “పద్మ మివ నాభిః యన్య సః” (తామరపూవువంటి నాభి ఎవనికి కలదో అతడు) అను అర్థమునుకూడ గ్రహింపవచ్చును. “హృత్పద్మన్య నాభా మధ్యే ప్రకాశమానత్వాత్ వా పద్మనాభః” (హృదయకమలములో నడుమ

ప్రకాశించుటచే పద్మనాభుడనబడుచున్నాడు) అని శంకరులు భట్టర్ను వివరించిరి. “కొప్పుమ్మీల్ ఎమ్మ కమల ప్పూ అమ్మకన్” అని గోదాదేవి ఈ అందమును వర్ణించినది. విష్ణుసహస్రనామములో కూడ “హృషీకేశ” నామమునకు పిమ్మట ఈ పద్మనాభనామము పరింపబడినది.

ఇప్పుడు పెరియాళ్వార్ తిరుమొత్తీలో ఈ నామ పాశురము, దాని భావము-

కణ్ణై క్కుళిర క్కులన్దెళ్ళుమ్ నోక్కి క్కుడికమ్మత్ పూళ్ళుమ్మలార్గళ్
ఎణ్ణైత్తళెన్దు మిరున్దు తిత్తిక్కుమ్ పెరుమానే ! ఎళ్ళళముదే !
ఉణ్ణై క్కునిగళ్ తరువన్ కడిప్పొన్దుమ్ నోవామే కాదు క్కిడువన్
పణ్ణైక్కిమ్మీయ చ్చగడ ముదైత్తిట్ట పఱునాపా ! ఇళ్ళే వారాయ్

మనస్సు చల్లబడేటట్లు నీవు నీ కళ్ళను గోపికల నేత్రాలలో కలిపి వారి రూపాన్ని పూర్ణంగా చూచి, పరిమళించే పుష్పాలను అలంకరించుకొన్న కేశాలను కల ఆ స్త్రీల మనస్సులలో ఎల్లప్పుడూ నిలచి ఉండి ఆనందించే గొప్పతనాన్ని కల మా అమృతస్వరూపా! నీవు తినడంకోసం నేరేడు పండ్లను ఇస్తాను. కర్ణాభరణాన్ని ఏమీ నోప్పి లేకుండేటట్లు నీ చెవిలో అలంకరిస్తాను. అసురావిష్టు అయిన శకటాన్ని కూలగొట్టిన పద్మనాభా ! ఇక్కడకు రా !

ఇప్పుడు తిరువాయ్మొత్తీలోని ఈనామపాశురము, దాని భావము.

పఱునాబ నుయర్వఱువుయరుమ్ పెరున్దిలోన్
ఎఱ్వుర నెన్నై యాక్కిక్కొణ్ణ ఎనక్కే తన్నై త్తన్ద
కఱ్వుగమ్ ఎన్నముదమ్ కార్ముగిల్ పోలుమ్ వేళ్ళడనల్
వెఱ్వున్ విఘమోర్ పిరాన్ ఎన్నై తామోదరనే

లోకం అంతా వ్యక్తం కావడానికి (సృష్టింపబడడానికి) కారణం అయిన (నాభీ) కమలాన్ని నాభిలో కలవాడు, ఇంతకంటే వేఱయిన గొప్పది ఎక్కడ లేదు అనేటట్లు గొప్ప, అపారమైన శక్తిని కలవాడు, నాపట్ల ఆదరాన్ని కలవాడు, నన్ను సృష్టించి, అంగీకరించి, నాకే అసాధారణం అయేటట్లు తనను తాను అనుగ్రహించిన కల్పవృక్షంవంటివాడు, నాకు పరమభోగ్యుడు, కాలమేఘంవంటివాడు,

శ్రీవేంకటాచలం అనే గొప్ప పర్వతాన్ని నివాసంగా కలవాడు, నిత్యసూరులకు నాథుడు, ఆశ్రితవిధేయుడు అయిన భగవానుడు నాకు స్వామి.

పన్నిరునామంలోని ఈనామపాశురము, దాని భావము-

ఎమ్ పల్పనాబను మెన్ పిన్ మనమ్ పగ్గిరి మన్ని నిన్ఱు
వెమ్ పాల్కదిరవ నాయర మేనియ మెయ్యురువాయ్
అమ్ పాల్కరగ్గళిల్ ఐమ్పడై కొణ్ణు అణ్ణలెన్ఱళిక్కు
శ్శెమ్పాగ్గిరుమదిళ్ శూళ్ శిన్ఱరాశల చేవకనే

శెమ్ పాన్ తిరు మదిళ్ శూళ్ = ఎఱ్ఱని బంగారముతో నిర్మించిన, అందమైన ప్రాకారములు చుట్టియున్న, శిన్ఱరాశల చేవకన్ = హస్తగిరిలోనున్న మహావీరుడగు వరదరాజస్వామి, ఎమ్ పల్పనాబనుమ్ = మన పద్మనాభుడై, ఎన్ పిన్ = నా వెనుక భాగమును, మనమ్ = మనస్సును, పగ్గిరి మన్ని నిన్ఱు = ఆశ్రయించి, స్థిరముగా నుండి, వెమ్ పాన్ = వేడిగానున్న ఎఱ్ఱని, అయిరమ్ కదిరవన్ = వేయిమంది సూర్యులతో, మేనియ మెయ్ ఉరువాయ్ = సమమైన తిరుమేని వర్ణమును కలవాడై, అమ్ పాన్ కరగ్గళిల్ = అందమైన, ఎఱ్ఱని శ్రీహస్తములలో, ఐమ్పడై కొణ్ణు = పంచాయుధములను దాల్చి, అణ్ణల్ ఎన్ఱు = భయపడకుము అనుచు (పల్కి), అళిక్కుమ్ = కాపాడును.

ఇచటి మూర్తి పద్మనాభుడు. వర్ణము - సూర్యవర్ణము. ఆయుధములు- శంఖ, చక్ర, ఖడ్గ, గదా, ధనుస్సులు అను పంచాయుధములు. స్థానము - మనస్సు. పుండ్రస్థానము - (నడుము) వెనుకభాగము.

పుష్టి సుహృదయా దేవ్యా మహాలక్ష్మ్యా విరాజితమ్ ।

పంచాయుధమ్ పద్మనాభం ప్రణమామ్యర్కరోచిషమ్ ॥

(12) దామోదర:

ఇట్లు సకలావతారమూలమూర్తియైన పద్మనాభావతారము అనుభవింప బడినది. అనంతరము ఆ భగవానుని ముఖ్యావతారమగు కృష్ణావతారము దామోదరనామముతో అనుభవింపబడుచున్నది. పద్మనాభనామముతో

అవతారములో పరత్వమును పూర్ణముగా కల్గియున్నాడని తెలుపబడినది. ఒక గొల్ల వనితకు (యశోదకు) కట్టుబడి, ఆమెచే కొట్టబడిన సౌలభ్యముయొక్క పర్యంతసిమలోని అభినివేశమును ఈ దామోదర నామము తెలుపుచున్నది. 'దామ' అను పదమునకు దార మని అర్థము అగుటచే, దారమును నడుమున కలవాడని దామోదరనామముయొక్క అర్థము. "తయో ర్మధ్యగతం బద్ధం దామ్నా గాఢం తయోదరే, త తశ్చ దామోదరతాం స యయౌ దామబంధనాత్" (ఆ యశోదచే నడుమున దారముతో కట్టుబడినవాడై, ఆ వృక్షముల నడుమ వెడలెను. దారముచే కట్టుబడుటచే దామోదరుడై యుండు స్వభావమును అతడు పొందెను) అని పురాణము చెప్పినది. "దామ్నా చైవోదరే బద్ధా ప్రత్యబద్ధా దులూఖలే" (దారముచే నడుమున కట్టి, తోలుకు బిగించి కట్టెను) అని విష్ణుపురాణములో ఈ తిరునామము వివరింపబడినది. అందఱికంటె అధికుడుడైన స్వామి ఒక గోపవనిత చేతిలో కట్టుబడియుండుటను జూచి, "ఏత్తిఱమ్! ఉరలినోడు ఇణ్ణెన్ఱిరున్ఱు ఏళ్ళియ ఎళివే" అని నమ్మాళ్వార్లు ఆటు నెలలు మోహమును పొందిరి. "ఏవం లక్ష్మ్యా అపి స్పృహణీయచాతుర్యోఽపి సన్, యశోదాదామని గలితజలః సంశ్రిత వాత్సల్యాత్ బభూవ" అని భట్టర్ ఈ అర్థమును భాష్యములో పల్కిరి. "కణ్ణిసుణ్, శిఱుత్తామ్బినాల్ కట్టుణ్ణ ప్పణ్ణీయ పెరు మాయన్" అని మధురకవి యాళ్వార్లు, "కణ్ణిక్కుఱుఱుగ్గిర్రాల్ కట్టుణ్ణాన్" అని తిరుమజ్జెయ్యాళ్వార్లును ఈ సౌలభ్యమును కీర్తించిరి. "దామాని లోకనామాని ధారతి యస్యోదరాంతరే, తేన దామోదరో దేవః శ్రీధర స్తు సమాశ్రితః" (దామశబ్దముచే చెప్పబడు వేదములో నున్న నామరూపములన్నియు ప్రళయకాలములో అతని నడుములో వెలుగుచున్నవి. కావున శ్రీధరుడు దామోదరుడగుచున్నాడు) అని పురాణములో చెప్పబడిన అర్థమును గ్రహింపవచ్చును. "దామోదరనై త్తనిముదల్యనై శాలముణ్ణవనై" అని నమ్మాళ్వార్లు ఈ అర్థమును తెలిపిరి. "దమాదిసాధనేన ఉదారా ఉత్పృష్టా మతి ర్యా తయా గమ్యత ఇతి దామోదరః" (దమము మొదలగు సాధనములతో గొప్పదియై వెల్లు బుద్ధి 'దామోదరా' అనబడును. ఆ బుద్ధిచే తెలియబడునాడు దామోదరుడు) అని శంకరులు అర్థమును చెప్పిరి. "దమాత్ దామోదరం విదుః" (దామోదరని దమముతో తెలియుదురు) అను భగవద్వచనము ఈ అర్థమునకు

ప్రమాణము. “దేవానాం సుఖశంసిత్యాత్ దామాత్ దామోదరం విదుః” (దేవతలకు సుఖమైనవానిని ఉపదేశించుటచేతను, దారముచే కట్టబడుటచేతను దామోదరుడని తెలిసికొనుచున్నారు.) అను ప్రమాణము యొక్క రీతిలోను అర్థము చెప్పవచ్చును. దీనిని భట్టర్కూడ వివరించిరి.

ఇట్లు పండ్రెండు నామముల అర్థము వివరింపబడినది. వాసుదేవాది నాల్గు పూర్వనామములనుండి ముగ్గురు ఉన్నట్లును, వీరు లలాటము మొదలగు అవయవములలో నుండి, శరీరమును రక్షింతురని, ధ్యానించువారి తాపములను పోగొట్టుదురనియు పాంచరాత్రశాస్త్రములో చెప్పడిన క్రమమును బట్టి. ఈ కేశవాది నామములు వారిని తెల్పుచున్నవనియు చెప్పవచ్చును.

పెరియాళ్వార్ తిరుమొழిలోని ఈ నామపాశురము, దాని భావమును-

వా వెన్ఱు శొల్లి యెన్ కైయై ప్పిడుత్తు వలియవే కాదిల్ కడిపై,
నోవ త్తిరిక్కిలునక్కిళ్ళిక్కుక్కైన్ కాదుగళ్ నొన్ఱిడుమ్ కిల్లెన్,
నావఱ్ఱుబ్బొన్ఱైత్తేన్ ఇనై యాణాయ్ నప్పి ! మున్ వళ్ళమగళై
చ్చావ ప్పొలుణ్ఱు శగడిఱ ప్పొయ్న్ఱిట్ట తామోదరా! ఇళ్ళే వారాయ్.

శ్రీకృష్ణుడు యశోదను చూచి “నేను నీ చెవిలో పోగును పెట్టేటట్లు ఇక్కడకు రా” అని పల్కిన ఆమె చేతిని పట్టుకొని, “చెవి నొప్పి పుట్టేటట్లు కర్ణభరణాన్ని ఇప్పుడు బలవంతంగా పెడితే నీకు కల్గిన లాభం ఏమి ? నా చెవులు నొప్పిపుడతాయి. దానిని సహించగల బలాన్ని కలవాడను కాను” అని అంటూ అడ్డు పల్కగా, అప్పుడు యశోద- “గుణపూర్ణా ! నీకు ఇష్టం అయిన నేరేడుపండ్లను తీసికొని వచ్చాను. వీటిని చూడు. పూర్వం వంచనను కల పూతన నశించేటట్లు ఆమె స్త్రీత్వాన్ని పానం చేసి, శకటాసురుడు చచ్చేటట్లు కాళ్ళతో తన్నిన (విదల్చిన) దామోదరా ! ఇక్కడకు రా !

ఫలశ్రుతి

వార్ కాదు తామ్ర పెరుక్కి యమైత్తు మకరక్కుమ్మై యిడవేణ్ణి
శిరాలశోదై తిరుమాలై చ్చొన్న శోల్ శివైయుళ్ నిన్ఱు తికమ్మ

పారార్ తోల్ పుగ్గూన్ పుదువై మన్నన్ పన్నిరునామత్తొన్న
ఆరాద వన్దాది పన్నిరణ్ణమ్ వల్లార్ అచ్చుదనుక్కుడియారే.

యశోదాదేవి స్వభావసిద్ధంగానే పెద్దవిగా ఉన్న కర్ణాలను ఇంకా వేలాడేటట్లు పెంచి వృద్ధిచేసి, మకరకుండలాలను పెట్టాలని అభిలషించి, శ్రీయః పతి అయిన కృష్ణుని గొప్పతనం తగ్గకుండా ఉండేటట్లు పిలిచిన పల్కులు తమ మనస్సులో స్థిరంగా నిలచి ప్రకాశించగా, భూలోకం పూర్ణమైన, ప్రాచీనమైన కీర్తిని కలవారు, శ్రీవిల్లిపుత్తూరుకు నిర్వాహకులు అయిన పెరియాళ్వార్లు ద్వాదశనామా లతో కలిపి పల్కుతూ అన్తాది ప్రక్రియలో కూర్చినవి అయిన పన్నెండు పాటలను అభ్యసించ గల్గినవారు భగవానునకు అభిమతకైంకర్యాన్ని చేయగలరు.

తిరువాయ్మొళిలో దామోదరనామాంకితమైన పాశురము, దాని భావమును-

తామోదరనై త్తనిముదల్వనై శాల ముణ్ణవనై
అమో తర మఱియ ఒరువర్క్కెన్ఱై తొమ్మమవర్గళ్
తామోదర నురువాయ్ శివఱ్ఱుమ్ తిశైముగఱ్ఱుమ్
అమో తర మఱియ అమ్మనై యెన్నామ్మివణ్ణనైయే

దామోదరుడనే నామాన్ని కలవాడు, సాటి లేని జగత్కారణభూతుడు, ప్రళయకాలంలో లోకాలను తన ఉదరంలో పెట్టుకొని రక్షించినవాడు అయిన స్వామిని వివేచించి తెలిసికోవడానికి ఎవరికీ సాధ్యం కాదని నిశ్చయించుకొని, నమస్కరించినవారై భగవానునకు అవయవభూతులైన శివునకు, బ్రహ్మకు సముద్రవర్ణుడైన ఆ భగవానుని పరిచ్ఛేదించి పల్కడానికి సాధ్యమా !

ఫలశ్రుతి

వణ్ణ మామణిచ్చోదియై అమరత్తలైమగనై
కణ్ణనై నెడుమాలై త్తెన్కురుగూర్ చ్చుడకోపన్
పణ్ణియ తమిళ్ళమాలై ఆయిరత్తుళ్ళివై పన్నిరణ్ణమ్
పణ్ణిఱ్ఱున్నిరునామప్పొట్టు అణ్ణల్ తాళైవిక్కుమే.

నల్లని వర్ణాన్ని కల నీలమణియొక్క కాంతివంటి కాంతిని కలవాడై, నిత్యసూరినిర్వాహకుడై, శ్రీకృష్ణునిగా అవతరించినవాడై, ఆశ్రితులపట్ల అంతు లేకుండా ఉండే వ్యామోహాన్ని కలవాడైన భగవానునిగూర్చి ఆహ్వార్య అనుగ్రహించిన ద్రావిడపాశురమాల అనే ఈ వేయి పాశురాలలోను రాగంతో కూడిన, ద్వాదశనామగర్భితం అయిన ఈ పన్నెండు పాశురాలు భగవానుని శ్రీపాదసన్నిధికి చేర్చిస్తాయి.

విశే :- ఈ దశకంలోని పాశురాలలో ఆహ్వార్య భగవన్నామాల అర్థాన్ని తమ విషయంలో అన్వయించుకొంటూ “ఎన్ మాదవన్”, “ఎన్ కోవిన్దన్”, “ఎన్ వామనన్”, “ఎన్ శిరీదన్”, “ఎన్ ఇరుడీకేశన్” అని పలునామాలను అనుసంధించారు. “నాన్ తోగ్రై తుత్తై. మాతవనాన- నారాయణన్- ఎన్నై” అని, శ్రీమన్నారాయణన్ ఎనక్కు స్వామి ఎన్నై” అని, “కృష్ణావతారముమ్ తమక్కెన్జిరుక్కిటార్” అని, “వామన వేషత్తై క్కాట్టి ఎన్నెత్తై త్తిరుత్తి త్తన్దాయ్” ఇత్యాదిగా నమ్మిచ్చి ఈ విషయాన్ని తమ వ్యాఖ్యలో వివరించారు. అందువల్ల భక్తులు ఈ నామార్థాలను తమపట్ల అనుసంధించుకోవడం వారి భక్తిప్రకర్షకు సూచిక.

పన్నిరు నామములోని ఈ నామపాశురము, దాని అర్థమును-

తామోతర నెన్జన్ తామగ్గనాలు కరగ్గళిల్ కొణ్ణు
ఆమో తర మెన వాకత్తిలుట్టుఱమ్ పిఱ్కొత్తుమ్
తామోరిళగ్గతిరో నెన వెన్జుళ్ళిరుళఱుక్కు
మా మోక మాగ్రైరు మదిళత్తియూరిన్ మరకతమే

మా మోకమ్ మాగ్రైరుమ్ = గొప్ప అజ్ఞానమును పోగొట్టుచున్న, మదిళ్ అత్తియూరిల్ = ప్రాకారములు చుట్టియున్న హస్తాగిరిలో (నున్న), మరకతమ్ = మరకతమణివంటి వరదరాజస్వామి, ఎన్జన్ దామోదరన్ = నా దామోదరుడై, నాలు తామగ్గళ్ = నాల్గు పాశములను, కరగ్గళిల్ కొణ్ణు = శ్రీహస్తములలో దాల్చి, తరమ్ ఆమో ఎన = (ఈ) గొప్పతనము (ఇతరులకు) ఉన్నదా అనునట్లు, ఆకత్తిన్ ఉళ్ పుఱముమ్ = శరీరము లోపల, బయట, పిన్ క్కొత్తుమ్ = కంఠము వెనుకవైపు (నిలచి యుండి), తామ్ ఓర్ ఇళమ్ కదిరోన్ ఎన = తాను ఒక ఉదయించుచున్న

సూర్యుడనునట్లు, (వర్ణమును కలవాడై), ఎన్ ఉళ్ ఇరుళ్ అఱుక్కుమ్ = నా మనస్సులో (నుండు అజ్ఞానమనెడి) చీకటిని పోగొట్టును.

ఇచటి భగవన్నూత్రి - దామోదరుడు. వర్ణము-ఉదయించు సూర్యుడు. ఆయుధములు - నాల్గు పాశములు. స్థలము - శరీరములో లోపల, బయట. పుండ్రస్థానము - కంఠము వెనుక భాగము.

ఫలశ్రుతి

కత్తి త్తిరియు జ్జులైకళై వెల్లు జ్జురుత్తిల్ వైత్తు
పుత్తిక్కుఱు తుణై పన్నిరునామమ్ పయిల్ పవర్క్కు
ముత్తిక్కు మూల మెనవే మొత్తీన్ద విమ్మాన్జు నాన్గమ్
తిత్తిక్కు మెజ్జళ్ తిరువత్తియూరరై ఛేర్ పవర్క్కే

కత్తి త్తిరియుమ్ = (సారము లేక, కేవలము ఆడంబరముతో), అఱుచుచు తిరుగుచున్న, కళైకళై = (నిష్ఫలములైన)విద్యలను, వెల్లుమ్ = వాదములో జయింపగల (శక్తిని కల్గిన), కరుత్తిల్ = మనస్సులో, పత్తిక్కు ఉఱు తుణై = భగవద్భక్తికి తగిన సాధనమైన, పన్నిరునామమ్ = (కేశపుని మొదలుగాగల) పండ్రెండు నామములను, వైత్తు = ఆధారముగా చేసికొని, పయిల్ పవర్క్కు = అనుసంధానమును చేయువారికి, ముత్తిక్కు మూలమ్ = మోక్షమునకు కారణమగును, ఎన మొత్తీన్ద = అని చెప్పబడిన, ఇమ్మాన్జు నాన్గమ్ = ఈ పండ్రెండు పాశురములును, ఎజ్జళ్ తిరువత్తియూరరై శేర్ పవర్క్కే = మా హస్తాగిరి నాథుని ఆశ్రయించిన భాగవతులకే, తిత్తిక్కుమ్ = (మనస్సునకు) మధురమైయుండును. (ఆనందమును కల్గించునదియై యుండును.)

శ్రీ వరదరాజస్వామి శ్రీపాదములలో అభినివేశమును కల భాగవతులకు పరమభోగ్యమైన ఈ ప్రబంధమును అనుసంధించువారికి భగవద్భక్తి వృద్ధియగును. వారు ఉపాయమును అనుష్ఠించి, మోక్షమును పొందుదురు.

సదా కకుద్గతం లోకసుందరీపతి మవ్యయమ్ ।

దామోదరం చతుష్పాశ మింద్రచాపనిభం భజే ॥

శిష్యాన్ క్రైస్తవైయామ్ శిష్యాన్మాల్నామమ్
 మున్నారై మానిడమా వైయేన్ - అరన్దాబ్బమ్
 మాదవనే! యెన్నుమ్ మనమ్ పడైత్తు మగ్గైవన్పేర్
 ఓదువదే నావినాలుళ్ళు (ఇరన్దామ్ తిరు - 44)

ఓ మనసా! శ్రీవైష్ణవోత్తములకు ఉజ్జీవించడానికి సహాయమైన అయిన
 పుండరీకాక్షుని తిరునామాన్ని మఱచినవారిని నేను మానవులుగా నా మనసులో
 లెక్కించను. ధర్మాన్ని స్థిరంగా ప్రతిష్ఠించే ఓ శ్రియఃపతి! అని పిలిచి ఆహ్వానించి
 మనస్సును కలిగిఉండడమేకాక, ఇంకా అతని తిరునామాలను జిహ్వాతో
 ఉచ్చరించడమే మనకు తగినదని మనసులో భావించు.

రమాదయిత! రంగభూరమణ! కృష్ణ! విష్ణో! హరే!
 త్రివిక్రమ! జనార్దన! త్రియుగనాథ! నారాయణ!
 ఇతీవ శుభదాని యః పఠతి నామధేయాని తే
 న తస్య యమవశ్యతా నరకపాతభీతిః కుతః ॥

(అభీతిస్తవం-7)

ॐ

కేశవాదిద్వాదశానాం నామ్నా మాంద్రగిరాఽర్చితా
 నివృత్తిః శింగరార్యేణ ప్రీణయేన్మానసం హరేః ॥

ॐ